

SHADES OF FEDERALISM

ဖက်ဒရယ်စနစ် အသွင်များ

Volume 5

'The whole is other than the sum of its parts': Cases of Centrifugal Citizenship
'အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်းသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကို စုပေါင်းထားခြင်းနှင့် မတူပေ'
ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ

Nation-building in a Multinational State: Between Majority and Minority Aspirations
လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း လူများစုနှင့်လူနည်းစုတို့၏
မျှော်မှန်းချက်များအကြား အမျိုးသားနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ခြင်း

Measuring Federalism and Decentralisation
ဖက်ဒရယ်စနစ် နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို တိုင်းတာခြင်း

Multinational Federalism: How to Measure A 'Federal Deficit'?
လူမျိုးစုပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် -
'ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်' တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာမည်နည်း။

Political Parties: Driving Federal Dynamics, adapting to Federal Structures
နိုင်ငံရေး ပါတီများ - ဖက်ဒရယ်လုပ်ငန်းစဉ်ကို မောင်းနှင်၍ ဖက်ဒရယ်သဏ္ဍာန်များနှင့်
လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိခြင်း

SHADES OF FEDERALISM

ဖက်ဒရယ်စနစ် အသွင်များ

Volume 5

'The whole is other than the sum of its parts': Cases of Centrifugal Citizenship

အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်းသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကို စုပေါင်းထားခြင်းနှင့် မတူပေ' ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ

Nation-building in a Multinational State: Between Majority and Minority Aspirations

လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း လူများစုနှင့်လူနည်းစုတို့၏ မျှော်မှန်းချက်များအကြား အမျိုးသားနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ခြင်း

Measuring Federalism and Decentralisation

ဖက်ဒရယ်စနစ် နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို တိုင်းတာခြင်း

Multinational Federalism: How to Measure A 'Federal Deficit'?

လူမျိုးစုပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် -
'ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်' တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာမည်နည်း။

Political Parties: Driving Federal Dynamics, adapting to Federal Structures

နိုင်ငံရေး ပါတီများ - ဖက်ဒရယ်လုပ်ငန်းစဉ်ကို မောင်းနှင်၍ ဖက်ဒရယ်သဏ္ဍာန်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိခြင်း

ISBN	978-99971-937-8-0
Publisher	@2020, 50 Shades of Federalism Dr. Soeren Keil Canterbury Christ Church University, Politics and IR North Holmes Road, Canterbury, CT1 1QU, United Kingdom @2020, Hanns Seidel Foundation Myanmar Office Unit 7, Inya Lake Hotel 37 Kaba Aye Pagoda Road, Yangon Republic of the Union of Myanmar Tel: +95 1 667 225 Email: myanmar@hss.de Online: https://southeastasia.hss.de/myanmar
Chairman	Markus Ferber
Chief Executive Officer	Mr. Oliver Jörg
Responsible for Publication	Dr. Soeren Keil, Achim Munz
Authors	Jelena Dzankic, Carles Ferreira, Arjan H. Schakel, Félix Mathieu, Dave Guénette, Klaus Detterbeck
Translators	Aung Kyaw Phyo, Aung Soe Min
Layout & Cover Artwork	The Door – Production & Services
Special Acknowledgement	Paul Anderson, the manager of 50 Shades of Federalism The late Professor Michael Burgess, who made a great support to this project Dr. David Bates, the Director of Politics and IR at Canterbury Christ Church University, who has supported this project Canterbury Christ Church University, that has provided QR funding to establish 50 Shades of Federalism Achim Munz, Aung Soe Min, Kathy, Chan Mya Nyein, Khaing Phu Wai

All rights, including the right of reproduction, dissemination and translation, reserved. No part of this publication may be reproduced in any form (including photocopying, recording, or otherwise) without the written permission of the Hanns Seidel Foundation or processed using electronic systems, copied or distributed. The copyright for this publication lies with the Hanns Seidel Foundation. The contributors by named authors do not necessarily reflect the opinion of the publisher.

Introduction	4
1. ‘The whole is other than the sum of its parts’: Cases of Centrifugal Citizenship Jelena Dzankic	11
 ‘အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်းသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကို စုပေါင်းထားခြင်းနှင့် မတူပေ’ ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ	
2. Nation-building in a Multinational State: Between Majority and Minority Aspirations Carles Ferreira	25
 လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း လူများစုနှင့်လူနည်းစုတို့၏ မျှော်မှန်းချက်များအကြား အမျိုးသားနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ခြင်း	
3. Measuring Federalism and Decentralisation Arjan H. Schakel	45
 ဖက်ဒရယ်စနစ် နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို တိုင်းတာခြင်း	
4. Multinational Federalism: How to Measure A ‘Federal Deficit’? Félix Mathieu & Dave Guénette	67
 လူမျိုးစုပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် - ‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာမည်နည်း။	
5. Political Parties: Driving Federal Dynamics, adapting to Federal Structures Klaus Detterbeck	85
 နိုင်ငံရေး ပါတီများ - ဖက်ဒရယ်လုပ်ငန်းစဉ်ကို မောင်းနှင်၍ ဖက်ဒရယ်သဏ္ဍာန်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိခြင်း	

Introduction – Shades of Federalism Volume 5

The world has more recently been at a standstill – the coronavirus crisis, and the illness that it causes, COVID-19, have resulted in worldwide lockdowns, and a focus on both public health and the economic impact of such a pandemic on the wellbeing of the global economy. In light of these developments, other issues have become less important. In the UK, Brexit has been overtaken in the news by reports on the poor performance of the UK in dealing with the coronavirus and the substantial death toll of nearly 45,000 people. In Germany, debates about the end of Angela Merkel’s Chancellorship have muted, as most Germans were glad to have a scientist in charge in these challenging times (Merkel has a PhD in Astro-Physics). Even the November elections in the United States have seemingly disappeared from news stations in light of the global pandemic and the inability of the Trump administration to deal with the virus, and limit its spread in the USA.

In Myanmar, too, coronavirus and COVID-19 have been the dominating theme in recent months. Yet, debates about the future of the peace process, and the move to a democratic federal Union continue, and have become more relevant, not least when thinking about the social, political and economic impact and long-term consequences of the coronavirus crisis. In light of the upcoming elections in November 2020, discussions about the efficiency of the Union Peace Conference format, the role of the Tatmadaw in politics and society, and the relations between the different ethnic groups remain at the centre of Myanmar politics and daily commentaries and debates.

In this issue of Shades of Federalism, we focus on different policy areas affected by federalism, how federalism can ensure a greater degree of inclusion through citizenship policies, and we look at how federalism and decentralization can be measured, including their ability to respond to policy challenges such as a global pandemic like the one we are currently witnessing in COVID-19.

In the first paper, Jelena Dzankic discusses the relevance of citizenship in federal states, i.e. to what extent multi-layered conceptions of citizenship can enhance or limit rights of individuals. Experience on this is mixed, in Switzerland citizenship is awarded from the

ဖက်ဒရယ်စနစ် အသွင်များ - အတွဲ (၅) မိတ်ဆက်

Coronavirus ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကျပ်အတည်းနှင့် ယင်း၏ နောက်ဆက်တွဲရောဂါဘယ များကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် တံခါးပိတ်အခြေအနေများပေါ်ပေါက်လာစေပြီး လှုပ်ရှားမှုများ အားလုံး နီးပါးရပ်တန့်နေရသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင် ယင်းကပ်ရောဂါကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် ပိုမိုအာရုံစိုက်ထားနေရသည့် အခြေအနေလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေအနေများကြောင့် အခြားအရေးကိစ္စများသည် အလွန်အရေးကြီးသော ကဏ္ဍများအတွင်း ပါဝင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ ယူကေနိုင်ငံတွင် ဥရောပသမဂ္ဂမှခွဲထွက်ခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စသည် သတင်းများတွင် နောက်တန်းသို့ အပို့ခံခဲ့ရပြီး ယူကေ၏ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အရေးအရာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှု ညံ့ဖျင်းပုံနှင့် ယခုစာရေးချိန်အထိ လူပေါင်း ၄၅၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခြင်း အကြောင်းအရာများက ဦးစားပေး သတင်းဖြစ်နေပေသည်။ ဂျာမနီတွင် အဓိပတိ အန်ဂလာမာကယ်လ်၏ တာဝန်သက်တမ်းကုန်ဆုံးခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများ အသံတိတ်သွားပြီး (အဓိပတိသည် နက္ခတ္တဗေဒ “Astro-Physics” ပညာရပ်ဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ရ ထားသူဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ) ယခုကဲ့သို့ စိန်ခေါ်မှုများ ရင်ဆိုင်နေရချိန်တွင် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးက နိုင်ငံတော် အားတာဝန်ယူနေမှုအပေါ် ဂျာမန်အများစုကဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိနေခဲ့ကြပါသည်။ နိုဝင်ဘာလတွင်ကျင်းပမည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတရွေးကောက်ပွဲသတင်းသည်ပင်လျှင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာကပ်ရောဂါနှင့် ယင်း အပေါ် ထရမ်အစိုးရ၏ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းများအကြား ပျောက်ဆုံးနေခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ယခုလများအတွင်းတွင် Covid-19 နှင့် စပ်လျဉ်းသည်များက အဓိက အကြောင်း အရာ ဖြစ်လာပါသည်။ သို့ရာတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ အနာဂတ်နှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုသို့ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ဆွေးနွေးမှုများသည် ဆီလျော်နေဆဲဖြစ်ပြီး လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုများနှင့် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကျပ်အတည်း များ၏ ရေရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်အခါတွင်လည်း ပိုမိုအရေးပါ နေဆဲဖြစ်ပေသည်။ လာမည့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပတော့မည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများကြောင့် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပသည့်ပုံသဏ္ဍာန်၏ ထိရောက်မှုအပေါ် ဆွေးနွေးမှုများ၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်း တပ်မတော်၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် တိုင်းရင်းသားအစုအဖွဲ့အသီးသီး၏ အချင်းချင်းဆက်ဆံရေး စသည် တို့သည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး၏ အဓိကကျသည့်နေရာတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး နိစ္စရူဝဆွေးနွေးစရာလည်း ဖြစ်နေပါ သေးသည်။

ဖက်ဒရယ်စနစ်အသွင်များ ယခုအတွဲတွင် ဖက်ဒရယ်စနစ်က လွှမ်းမိုးသက်ရောက်သည့် မူဝါဒနယ်ပယ် များ၊ နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်းဆိုင်ရာမူဝါဒမှတစ်ဆင့် အများပါဝင်မှုကို ဖက်ဒရယ်စနစ်က ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မှု စသည် တို့ကို အဓိက တင်ပြထားပြီး ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို တိုင်းတာနိုင်ပုံများ၊ ယခုကဲ့သို့ သော ကပ်ရောဂါနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် ကာလအတွင်း မူဝါဒဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများအပေါ် တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိပုံတို့ ကိုပါ ဆွေးနွေးထားပါသည်။

ပထမဆုံးဆောင်းပါးတွင် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ၌ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၏ ဆီလျော်မှုအကြောင်း Jelena Dzankic က ဆွေးနွေးထားပါသည်။ တစ်သီးပုဂ္ဂလအခွင့်အရေးများကို နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်းအပေါ် အလွှာစုံ အမြင် ရှုထောင့်များက မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အားပေးပုံ သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ပုံများကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ အတွေ့အကြုံများအရ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ကို ဒေသန္တရအဆင့်မှ သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်

local to the regional and then to the national level, thereby enhancing and protecting the rights of Swiss citizens at multiple levels. In Bosnia and Herzegovina, however, the granting of regional citizenship has had some negative consequences for citizens not belonging or identifying with a specific ethnic group, which have faced discrimination and exclusion. The design of citizenship policies in a federal Myanmar will be a key challenge for the future.

Carles Ferreira in his paper on Nation-Building in Multinational States argues that we need to change our understanding of nationhood and identity if we want to design institutions, laws and frameworks for states (such as Myanmar) in which different ethnic, linguistic and cultural groups live together. He argues that a liberal national theory allows for the development of multiple identities and should not limit someone to only identify with the state but allow for different forms of national identification. For Myanmar, this means that any future federal system must allow people to identify with their own ethnic group, but also provide an open framework through a coherent and inclusive Myanmar identity to allow for the development of multiple identities, i.e. one can be Chin and Myanmar at the same time, and depending on the context, one or the other identity might become more important.

Arjan Schakel introduces the Regional Autonomy Index (RAI) in his contribution. The RAI is a key tool used by academics to compare and contrast the autonomy and role of federal units across different countries. The advantage of the RAI is that it does not only measure the autonomy of federal units, but can be applied to non-federal countries as well. If some of the key yardsticks of the RAI are applied to Myanmar, namely the question of autonomous decision-making for the units and their ability to influence central government decisions, Myanmar would score rather poorly. The autonomy of the states and regions is limited, and the Union government can overrule them. What is more, the second chamber in Myanmar, although based on a territorial representation, is not a strong voice for the states and regions, as these can be overruled, when both chambers of parliament sit together.

The lack of openness and addressing diversity is a key issue discussed in the paper by Félix Mathieu and Dave Guénette. They present a framework, which allows for the measurement of federal culture and inclusion within federal systems. They argue that key questions related to cultural protection, minority rights, openness, tolerance and inclusion are essential for any

ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ပြည်နယ်နှင့် နိုင်ငံတော်က အသိအမှတ်ပြုထားခြင်းဖြင့် ဆွစ်နိုင်ငံသား၏ အခွင့်အရေးကို အလွှာစုံက အားပေး၍ အကာအကွယ်ပေးထားပါသည်။ ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနားတွင်မူ ပြည်နယ်တစ်ခု၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတစ်ခုခု အသွင်လက္ခဏာရှိသည့် နိုင်ငံသားများအတွက် သက်ရောက်မှုမကောင်းလှဘဲ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် ဖယ်ကြပ်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အနာဂတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံတော်အဖြစ် ထူထောင်သည့်အခါ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ မူဝါဒကိုချမှတ်ရာ၌ အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့်တိုင်းပြည်တစ်ခုတွင် အမျိုးသားနိုင်ငံတော်တည်ထောင်ခြင်းအကြောင်းကို Carles Ferreira ၏ ဆောင်းပါးတွင် ဆွေးနွေးထားပြီး (မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့) လူမျိုး၊ ဘာသာစကားနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ပေါင်းစုံသည့် အစုအဖွဲ့များ အတူတကွနေထိုင်ကြသည့်နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံ၏ အင်စတီကျူးရှင်းများ၊ ဥပဒေနှင့် မူဘောင်များ ချမှတ်ရာတွင် အမျိုးသားအမှတ်လက္ခဏာအပေါ် နားလည်သဘောပေါက်မှုအား ပြန်လည် သုံးသပ်ပြောင်းလဲသင့်ကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ လစ်ဘရယ်အယူအဆတစ်ရပ်သည် အမျိုးသားသွင်ပြင် လက္ခဏာရပ်မျိုးစုံ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်ပြုပြီး နိုင်ငံတော်နှင့်ချီ၍သာ သတ်မှတ်ထားသည့်သွင်ပြင် လက္ခဏာဖြင့် မည်သူ့ကိုမျှ ကန့်သတ်မထားသင့်ကြောင်း၊ အမျိုးသားသွင်ပြင်လက္ခဏာရပ်မျိုးစုံကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း ဆိုထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်မူ ယင်းအဆိုသည် အနာဂတ်ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် တိုင်းရင်းသား အသီးသီးကို ယင်းတို့၏ အမျိုးသားသွင်ပြင်လက္ခဏာကို ဖော်ထုတ်ခွင့်အား အသိအမှတ်ပြုပြီး တစ်ပြိုင်နက်မှာ ပင်အမှတ်လက္ခဏာပေါင်းစုံကိုလက်ခံ၍အများပါဝင်မှုကိုကိုယ်စားပြုသည့်မြန်မာ့သွင်ပြင်လက္ခဏာရပ်အတွက် လွတ်လပ်ပွင့်လင်းသည့် မူဘောင်တစ်ရပ် ရှိသင့်သည်ဟု ဆိုလိုရာ ရောက်ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး သည် တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ချင်း ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ မြန်မာ လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ အမှတ်လက္ခဏာတစ်ခုသည် အခြားတစ်ခုထက် ပိုမို အရေးပါနိုင်ပေသည်။

Arjan Schakel က သူ၏ စာတမ်းတွင် ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအညွှန်းကိန်း (RAI) အကြောင်း မိတ်ဆက်တင်ပြထားပါသည်။ RAI သည် နိုင်ငံအသီးသီးတွင် အခွင့်အာဏာနှင့် ပြည်ထောင်စု အဆင့်တို့အကြား နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ရာတွင် ပညာရှင်များ အသုံးပြုသည့် စနစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ RAI ၏ အားသာချက်မှာ ဖက်ဒရယ် နိုင်ငံများအတွက်သာမက၊ ဖက်ဒရယ်စနစ်မကျင့်သုံးသည့်နိုင်ငံများ၏ အခွင့်အာဏာကို တိုင်းတာရာတွင်ပါ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ RAI တွင် ပါဝင်သည့် စံနှုန်းများအတိုင်း တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်အပေါ် ၎င်းတို့၏ လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းတာ ကြည့်ပါက မြန်မာနိုင်ငံသည် ရမှတ်ကောင်းမည်မဟုတ်ပေ။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သည် အကန့်အသတ်ရှိပြီး ပြည်ထောင်စုအဆင့်က ယင်းတို့အပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်ပေသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားလွှတ်တော်သည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များကို ကိုယ်စားပြုသည်ဆိုသော်ငြား သက်ဆိုင်ရာ ဒေသများ၏ဆန္ဒကို များစွာ မထင်ဟပ်နိုင်ပေ။ လွှတ်တော် ၂ ရပ် ပူးပေါင်းအစည်းအဝေးကျင်းပသည့်အခါ အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ ဆန္ဒသဘောထားကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်သာဖြစ်နေပေသည်။

Félix Mathieu နှင့် Dave Guénette တို့ ပူးတွဲရေးသားသည့် စာတမ်းတွင် ပွင့်လင်းမှုမရှိခြင်းနှင့် စုံလင် ကွဲပြားမှုများအတွက် ဖြေရှင်းရန်တို့ကို အဓိက တင်ပြထားပါသည်။ ၎င်းတို့က ဖက်ဒရယ်ယဉ်ကျေးမှုကို တိုင်းတာ ရန်နှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်အတွင်း ပါဝင်လာနိုင်စေရန် အသုံးပြုနိုင်မည့် မူဘောင်တစ်ခုကို တင်ပြထားပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုအား အကာအကွယ်ပြုခြင်း၊ လူနည်းစုအခွင့်အရေး၊ ပွင့်လင်းမှု၊ သည်းခံနိုင်မှုနှင့် အများပါဝင်မှုတို့သည် မည်သည့်ဖက်ဒရယ်စနစ် အတွက်မဆို အရေးပါကြောင်း ဆွေးနွေးထားပြီး ဖော်ပြပါအချက်များ ကင်းမဲ့နေသည့်

federal system to function, and if a federal system lacks any of these fundamental elements, we can observe a “federal deficit”. This, so their argument, allows for the discussion on how good federal states are in managing diversity and providing true unity in diversity.

In the final paper of this volume of *Shades of Federalism*, Klaus Detterbeck analyses the role of political parties in federal systems. This paper could not be more timely, taking into account the upcoming elections in Myanmar in November 2020. Political parties play a major role, both in making federalism work in practice and by exercising federalism within their own party structures and organisation. While we see some elements of a federal political party culture in Myanmar through the existence of ethnic parties, the countrywide parties, remain heavily centralised in their organisation with little to no input for regional and local organisations in the decisions of the executive party leadership. Democratising political parties, and federalising them in the process, will be a key challenge for Myanmar in the future, one that is needed for the successful move to becoming a democratic federal union.

We hope you will enjoy the papers in this volume, and that they will stimulate some thorough debates and fruitful discussions. While many examples presented in the papers are from a non-Myanmar background and include Western case studies, all of the papers are relevant for the ongoing federal debate in Myanmar.

Soeren Keil, Associate Professor,
Canterbury Christ Church University in the UK.

He is the Academic Lead for the website www.50shadesoffederalism.com
and also works as an academic expert on federalism and decentralisation
for the Hanns Seidel Foundation in Myanmar.

Achim Munz, Resident Representative,
Hanns Seidel Foundation – Myanmar

ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ပြည့်စုံမှုမရှိသည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်အဖြစ် ရှုမြင်နိုင်ကြောင်း တင်ပြထားပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ဆွေးနွေးချက်များသည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများက စုံလင်ကွဲပြားသော အစုအဖွဲ့များအတွက် မည်သို့ စီမံနိုင်ပုံနှင့် ထိုသို့ စုံလင်လှသည့်အခြေအနေတွင် ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်နိုင်ပုံတို့အတွက် မည်မျှ ကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်းဆိုသည့် အချက်များအတွက် ဆက်လက်ဆွေးနွေးရန် လမ်းစတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။

ဤစာအုပ်၏ နောက်ဆုံးဆောင်းပါး၌ ဖက်ဒရယ်စနစ်များတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် စပ်လျဉ်း၍ Klaus Detterbeck က သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။ လာမည့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပမည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲအကြောင်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင်မူ ယခုစာတမ်းသည် အချိန်ကိုက် မည်မဟုတ်ပေ။ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ ပါတီနှင့် အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖက်ဒရယ်ပုံစံ ကျင့်သုံးရာတွင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံရေးပါတီများသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသားအခြေပြုနိုင်ငံရေးပါတီများလည်း ရှိနေပြီး ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံရေးပါတီ၏ အသွင် လက္ခဏာများရှုထောင့်မှ ချဉ်းကပ်လေ့လာသည့်အခါ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပါတီ အများစုသည် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ သို့မဟုတ် ပါတီဦးဆောင်မှုအပိုင်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် ဒေသအဆင့်ပါတီဝင်များ၏ ပါဝင်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ခွင့်ပြုမထားခြင်း စသည် တို့ကို တွေ့ရှိရပါသဖြင့် ထိုပါတီများသည် ဗဟို ချုပ်ကိုင်မှုများနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းတကျနှင့် ဖက်ဒရယ်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်အညီ နိုင်ငံရေးပါတီများအတွင်း ကျင့်သုံးနိုင်ရန်သည် အနာဂတ်မြန်မာနိုင်ငံအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိပေသည်။ ယင်းသည်ပင် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်သို့ ဦးတည်သည့် နိုင်ငံတော်အဖြစ် အောင်မြင်စွာ အသွင်ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုစာအုပ်ပါ ဆောင်းပါးများကို စိတ်ဝင်စားကြမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆောင်းပါးများသည် အသေးစိတ်ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် အစပြုပေးနိုင်ဖွယ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါမည်။ ဆောင်းပါးများတွင် ဖော်ပြထား သည့်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံနောက်ခံအခြေအနေမှ မဟုတ်ဘဲ အနောက်တိုင်းမှ အချက်အလက်များ၏ လေ့လာ ချက်များ ဖြစ်သည့်တိုင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိဆွေးနွေးနေသည့် ဖက်ဒရယ်အရေးကိစ္စများအတွက် ဆီလျော် မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

Soeren Keil - တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊
Canterbury Christ Church တက္ကသိုလ်၊
50 Shades of Federalism စီမံကိန်း၏ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဦးဆောင်သူ၊
ဟန်းဆိုင်ဒယ်ဖောင်ဒေးရှင်း မြန်မာ၏ ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း စီမံကိန်း ကျွမ်းကျင်သူ။

Achim Munz - ဌာနေကိုယ်စားလှယ်၊
Hanns Seidel Foundation - Myanmar

1. 'The whole is other than the sum of its parts': Cases of Centrifugal Citizenship

၁။ 'အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်း
သည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများ
ကို စုပေါင်းထားခြင်းနှင့် မတူပေ'
ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ
ဖြစ်စဉ်များ

Jelena Dzankic

Jelena Dzankic is Research Fellow at the Robert Schuman Centre for Advanced Studies and is affiliated with the EUI’s European Union Democracy Observatory (EUDO) on Citizenship. Since September 2015, Jelena is in charge of coordinating the EUDO network. Between 2013 and 2015, Jelena was a Marie Curie Fellow at the EUI. From 2011 to 2013, she did post-doctoral research at the EUI as a Jean Monnet fellow. She is also the expert on Montenegrin citizenship at the EUDO Citizenship Observatory, and has an interest in investor citizenship programs. Jelena holds a PhD in international studies from the University of Cambridge (New Hall College). Her doctoral dissertation analysed the development of the Montenegrin statehood and nationhood in the period from 1997 to 2007. Before going to the EUI, Jelena was part of the CITSEE team at the University of Edinburgh and a Teaching Fellow in Comparative Politics at University College London (UCL). In addition to a number of book contributions, her monograph Citizenship in Bosnia Herzegovina, Macedonia and Montenegro Effects of Statehood and Identity Challenges has been published with Ashgate in 2015.

Jelena Dzankic

jelena.dzankic@eui.eu

Jelena Dzankic သည် Robert Schuman Centre for Advance Studies ရှိ သုတေသီတစ်ဦးဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသားဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ European Union Democracy Observatory (EUDO) တွင် တွဲဖက်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပါသည်။ Jelena သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှစတင်ကာ EUDO ကွန်ရက်အတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဦးစီးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တို့အကြားတွင် Jelena သည် EUI တွင် Marie Curie အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သူသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အကြား EUI တွင် Jean Monnet အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ်ပါရဂူဘွဲ့လွန်သုတေသနများကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

သူသည် EUDO Citizenship Observatory တွင်လည်း မွန်တီနီဂရိုးနိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ နိုင်ငံသားဖြစ်ရေး အစီအစဉ်များတွင်လည်း စိတ်ဝင်စားပါသည်။ Jelena သည် University of Cambridge (New Hall College) မှ နိုင်ငံတကာလေ့လာမှုဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ပါရဂူဘွဲ့တစ်ခု ရရှိထားပါသည်။ သူ၏ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် ကျမ်းပြုစာတမ်းတွင် ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း မွန်တီနီဂရိုး နိုင်ငံဖြစ်ပေါ်လာမှုအကြောင်းကို စိစစ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ Jelena သည် EUI တွင် မလုပ်ကိုင်မီ University of Edinburgh ရှိ CITSEE အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး University College London (UCL) ရှိ နှိုင်းယှဉ်နိုင်ငံရေးဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ နည်းပြဆရာတစ်ဦးလည်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူသည် စာအုပ်များစွာ ရေးသားခဲ့သည့်အပြင် ဘော့စနီးယား ဟာဇီဂိုဗီးနား၊ မက်ဆီဒိုးနီးယားနှင့် မွန်တီနီဂရိုးတို့ရှိ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု - နိုင်ငံနှင့်ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများ၏ သက်ရောက်မှုများစာတမ်းကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် Ashgate နှင့်အတူ ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

Abstract

This piece looks at what happens to citizenship when multilevel polities fall apart. Introducing the notion of ‘centrifugal citizenship’ to describe such cases, it uses the experience of the former Yugoslav republics to show all the possible consequences for individuals from the loss of status and the associated rights. The last section of the piece briefly contextualises such centrifugal citizenship in the debates related to the United Kingdom’s departure from the European Union.

အနှစ်ချုပ်

ဤစာတမ်းသည် အဆင့်များစွာပါဝင်သည့်နိုင်ငံများ ပြိုကွဲချိန်တွင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုများအပေါ် မည်သို့ သက်ရောက်ကြောင်း လေ့လာထားပါသည်။ ထိုသို့သော ဖြစ်စဉ်များကို ဖော်ပြရန်အတွက် ‘ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု’ အယူအဆကို မိတ်ဆက်ဖော်ပြထားပြီး နိုင်ငံသားအဆင့်အတန်း ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ဆက်စပ်အခွင့်အရေး များ ဆုံးရှုံးမှုကြောင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီအပေါ် ဖြစ်လာနိုင်သည့် အကျိုး သက်ရောက်မှုများအားလုံးကို ဖော်ပြရန် ယခင်ယူဂိုဆလားဗီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၏ အတွေ့အကြုံများကို အသုံးပြုထားပါသည်။ ဤစာတမ်း၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းတွင် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း ထွက်ခွာမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အချေအတင် ဆွေးနွေးမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အဆိုပါ ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကို အသုံးပြုခြင်း အကြောင်း အနှစ်ချုပ်ဆွေးနွေးဖော်ပြထားပါသည်။

Introduction

Citizenship is a structured relationship between an individual and their polity, be it a city, sub-state entity, state, or a supranational organisation (Miller 2000). It entails reciprocity of rights and obligations. Citizens ensure the legitimacy and intergenerational continuity of the polity. They also sustain its day-to-day functioning by paying taxes and deciding on its political future. In return, they receive protection inside and outside of its borders and a bundle of socio-political

rights, including the right to vote and welfare protection. Against this background, the objective of this contribution is to look at how citizenship issues play out in disintegrating multilevel polities. The experience of the former Yugoslav republics offers insights helpful for understanding the debates related to the United Kingdom's (UK) departure from the European Union (EU). Both in the domain of the status and of the rights of citizenship, the relationship between the polities that were once in a 'citizenship constellation' defines the rules for inclusion and exclusion.

Citizenship in Multilevel Polities

Citizenship is particularly complex in multilevel polities as it regulates the position of individuals in two or more overlapping political communities. Rainer Bauböck (2010: 848) has described such a circumstance as a 'citizenship constellation'. A 'citizenship constellation', can either be horizontal (individuals linked to two or more polities through migration) or vertical (in states formed by subnational polities, such as federations, confederations, unions of states; or in supranational polities established by states, including the European Union, the Union of South American Nations). In vertical 'citizenship constellations', matters of status and rights are determined by the relationship between the encompassing polity (e.g., the EU) and its constituent parts (e.g., Member States).

This structure opens up avenues for the individual to navigate in the new political space crafted out of rights and obligations beyond the borders of his or her 'original' polity. That is, while 'the whole' exists, it is 'other than the sum of its parts'. Not greater, but different in nature. As the Gestalt psychologists from whom this phrase originates argued, the relationship between the 'whole' and its 'parts' is binary and concentric. On the one hand, the

နိဒါန်း

နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး နှင့် ၎င်း၏ ပေါ်လတီ (polity) (မြို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်နယ်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံစုံ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်စေ) တို့အကြားရှိ တည်ဆောက်ထားသော ဆက်ဆံရေးဖြစ်ပါသည် (Miller ၂၀၀၀)။ ယင်းတွင် အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ အပြန်အလှန် ပါဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံသားများသည် ပေါ်လတီ၏ တရားဝင်မှုနှင့် မျိုးဆက်များအကြား ဆက်လက်တည်ရှိမှုတို့ကို သေချာစေပါသည်။ ယင်းတို့သည် အခွန်ဆောင်ခြင်းနှင့် ပေါ်လတီ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အနာဂတ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းဖြင့် ၎င်း၏ နေ့စဉ်လည်ပတ်မှုကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ဆန္ဒမဲပေးခွင့် နှင့် လူမှုဖူလုံရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များအပါအဝင် ပေါ်လတီ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်းနှင့် ပြင်ပတွင် အကာအကွယ်များ ရရှိပြီး လူမှုနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ရရှိပါသည်။ ဤနောက်ခံအခြေအနေတွင် ဤစာတမ်း၏ ရည်မှန်းချက်မှာ ပြိုကွဲလျက်ရှိသည့် အဆင့်များစွာပါဝင်သော ပေါ်လတီများတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဆိုင်ရာ ပြဿနာများ မည်သို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း လေ့လာကြည့်ရှုရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယား သမ္မတနိုင်ငံ၏ ဖြစ်စဉ်များသည် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း (ယူကေ) ထွက်ခွာမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အချေအတင်ဆွေးနွေးမှုများကို အတွင်းကျကျအမြင်များဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်စေပါသည်။ နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုအဆင့်အတန်းနှင့် အခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သက်သည့်နယ်ပယ်တွင် ပါဝင်ရေး၊ ထုတ်ပယ်ရေး စည်းမျဉ်း များအား တစ်ချိန်က ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ တစ်ခုအတွင်းရှိခဲ့ကြသည့် ပေါ်လတီများအကြားရှိ ဆက်ဆံရေးများက ဆုံးဖြတ်ပေးပါသည်။

အဆင့်များစွာ ပါဝင်သည့် ပေါ်လတီများရှိ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု

အဆင့်များစွာ ပါဝင်သည့် ပေါ်လတီများအတွင်း နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် အထူးရှုပ်ထွေးပါသည်။ အကြောင်းမှာ နှစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသည့် ထပ်နေသော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်းများအတွင်း လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နေရာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ Rainer Bauböck (၂၀၁၀ - ၈၄၈) က ထိုသို့သော အခြေအနေတစ်ရပ်အား ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ တစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ တစ်ခုသည် အလျားလိုက် (ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် နှစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသော ပေါ်လတီများနှင့် ချိတ်ဆက်နေသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ) သို့မဟုတ် ဒေါင်လိုက် (ပြည်နယ်/ တိုင်း ဒေသကြီးအဆင့်ပေါ်လတီများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံများ၊ ဥပမာ - ဖက်ဒရေးရှင်းများ၊ ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း များ၊ ပြည်ထောင်စုများ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံများမှ တည်ထောင်ထားသည့် နိုင်ငံစုံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဥပမာ - ဥရောပသမဂ္ဂ၊ တောင်အမေရိကနိုင်ငံများသမဂ္ဂ) ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဒေါင်လိုက် ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ တွင် အဆင့်အတန်း နှင့် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအား လွှမ်းခြုံသည့် ပေါ်လတီ (ဥပမာ EU) နှင့် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများ (ဥပမာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ) အကြားရှိ ဆက်ဆံရေးများက အဆုံးအဖြတ်ပေး ပါသည်။

ဤဖွဲ့စည်းပုံသည် ပုဂ္ဂိုလ်များအား မိမိတို့၏ ‘မူလ’ ပေါ်လတီ ထက်ကျော်လွန်သည့် နယ်နိမိတ်ပြင်ပရှိ အခွင့်အရေးများ နှင့် တာဝန်များမှ ဖန်တီးထားသည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဝန်းကျင်သစ်အတွင်း လှုပ်ရှားနိုင်ရန် လမ်းကြောင်းများ ဖွင့်ပေးပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ‘အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်း’ သည် ‘၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်း များကို စုပေါင်းထားခြင်းနှင့် မတူညီပေ’။ ပိုမိုကောင်းမွန်ခြင်းမဟုတ်သော်လည်း သဘောသဘာဝ ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤစာသားကို စတင်အသုံးပြုခဲ့သည့် Gestalt စိတ်ပညာရှင်များ၏ အဆိုအရ ‘တစ်ခုလုံး’ နှင့် ၎င်း၏

composition of the parts determines how we will see and experience the whole; on the other hand, the way in which the whole is seen will determine the interpretation of its constituent parts. As a consequence, individuals are at the centre of political structures containing several layers of legal statuses that determine rights within and beyond their borders. If their core polity (i.e. the polity that determines all of their other statuses) detaches from the nested polity, or the latter falls apart completely, the questions of status and rights become highly salient. Hence I refer to ‘centrifugal citizenship’ as processes of attribution of status and determination of rights in cases of secession or disintegration of multilevel polities.

Individuals confined to the borders of their core polity at the time of its departure from ‘the whole’ continue to exercise their rights in the core polity and commonly have a secure status after secession. Their position is reasonably straightforward. By contrast, individuals who have established themselves outside the borders of their core polity owing to the rights of multilevel citizenship are in a more complex position. As will be illustrated by the case of the former Yugoslavia, status and rights of these people are commonly malleable and determined by the relationship between the rump and the seceded polity.

Centrifugal Citizenship in the Former Yugoslavia

The former Yugoslavia had two-tiered citizenship, consisting of the federal and republican levels. As in most federal states, the republican citizenship was derived from the federal level, which had primacy in the hierarchy of citizenships. This had two practical implications. First, a simultaneous acquisition of the status of citizenship at both levels was necessary and automatic. That is, any holder of the federal Yugoslav citizenship would at the same time be a citizen of one of its republics. In many cases, but not always, the republican citizenship would be linked to the place where the person had settled. Dual citizenship among republics was not allowed. Second, the rights of citizenship originated from the federal level, but their implementation depended on the republics. This implies that the two levels of citizenship were tightly coupled.

As a consequence, experiences and legacies of the ‘citizenship constellation’ of the former Yugoslavia have shaped the citizenship of its successor states. This ‘centripetal citizenship’ was most manifest during the Yugoslav break-up in the early 1990s, when the

‘အစိတ်အပိုင်းများ’ အကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုသည် ဒွိစနစ်ဖြစ်ကာ ဗဟိုချက်တူသည်။ တစ်ဖက်တွင် အစိတ်အပိုင်းများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် တစ်ခုလုံးအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင်နှင့် အတွေ့အကြုံများကို အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင် တစ်ခုလုံးကို ရှုမြင်ပုံသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခြင်းအပေါ် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်များအတွင်းနှင့် ပြင်ပရှိ အခွင့်အရေးများကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အလွှာများစွာပါဝင်သော ဥပဒေဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းများ၏ ဗဟိုတွင် ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့၏ အဓိက ပေါ်လတီ (တစ်နည်းအားဖြင့် - အခြားသော အဆင့်အတန်းများအားလုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် ပေါ်လတီ) သည် စုဖွဲ့ထားသည့် ပေါ်လတီနှင့် ခွဲခွာပါက သို့မဟုတ် စုဖွဲ့ထားသည့် ပေါ်လတီသည် လုံးဝ ပြိုကွဲသွားပါက အဆင့်အတန်းများ၊ အခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သက်သည့် မေးခွန်းများစွာ ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ‘ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု’ အား အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် ပေါ်လတီများ၏ ခွဲထွက်မှု သို့မဟုတ် ပြိုကွဲမှု ဖြစ်စဉ်များအတွင်း အဆင့်အတန်းများ နှင့် အခွင့်အရေးများကို အဆုံးအဖြတ် ပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် ရည်ညွှန်းပါသည်။

‘အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်း’မှ ခွဲခွာသည့်အချိန်တွင် မိမိတို့၏ အဓိက ပေါ်လတီ၏ နယ်နိမိတ်များအတွင်း ရှိနေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အဓိကပေါ်လတီအတွင်း ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ဆက်လက် ကျင့်သုံးနိုင်ကြပြီး ခွဲထွက်ပြီးနောက် အဆင့်အတန်းသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုကို ရရှိလေ့ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့၏ အနေအထားသည် အတော်အသင့် ရိုးရှင်းပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ မိမိတို့၏ အဓိကပေါ်လတီ၏ နယ်နိမိတ်ပြင်ပတွင် ရှိနေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်မှာမူ ပိုမိုရှုပ်ထွေးသည့် အနေအထားတစ်ခုသို့ ရောက်သွားနိုင်ပါသည်။ ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ဥပမာတွင်မြင်နိုင်သည့်အတိုင်း အဆိုပါပြည်သူများ၏ အဆင့်အတန်းနှင့် အခွင့်အရေးများကို ယခင်ပေါ်လတီနှင့် ယင်းမှ ကွဲထွက်လာသည့် ပေါ်လတီတို့အကြားရှိ ဆက်ဆံရေးက အများအားဖြင့် ပုံသွင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးပါသည်။

ယခင်ယူဂိုဆလားဗီးယားရှိ ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု

ယခင်ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံတွင် ဖက်ဒရယ်နှင့် ပြည်နယ် ဟူ၍ အဆင့်နှစ်ရပ် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုရှိပါသည်။ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံအများစုတွင်ကဲ့သို့ပင် ပြည်နယ်နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် ဖက်ဒရယ်အဆင့်မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ဖက်ဒရယ်အဆင့်သည် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအဆင့်ဆင့် သတ်မှတ်ထားရာတွင် အဓိက အကျဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် လက်တွေ့အကျိုးဆက်နှစ်ခု ရှိပါသည်။ ပထမဦးစွာ အဆင့်နှစ်ရပ်လုံးတွင် နိုင်ငံသားအဆင့်အတန်းကို တစ်ပြိုင်နက်ရရှိထားရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပြီး အလိုအလျောက်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယူဂိုဆလားဗီးယား၏ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံသားဖြစ်သူ မည်သူမဆိုသည် တစ်ချိန်တည်းတွင် ၎င်း၏ ပြည်နယ်များအနက် တစ်ခု၌ နိုင်ငံသားဖြစ်သည်။ အမြဲတမ်းမဟုတ်သော်လည်း ဖြစ်စဉ်များစွာတို့တွင် ပြည်နယ်များ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြေချနေထိုင်ရာနေရာနှင့် ဆက်စပ်နေပါသည်။ ပြည်နယ်နှစ်ခုတို့တွင် နိုင်ငံသားဖြစ်ရန် ခွင့်ပြုထားခြင်း မရှိပေ။ ဒုတိယအချက်အဖြစ် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများသည် ဖက်ဒရယ်အဆင့်မှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါအခွင့်အရေးများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ ပြည်နယ်များပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအဆင့်နှစ်ရပ်သည် အနီးကပ်ဆက်နွယ်မှုရှိကြောင်း ယင်းက ရည်ညွှန်းဖော်ပြနေပါသည်။

အကျိုးဆက်အဖြစ် ယခင်ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ အတွေ့အကြုံများနှင့် အမွေအနှစ်များသည် ယင်းမှ ကွဲထွက်လာသည့် နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကို ပုံဖော်ပါသည်။ ဤ

initial determination of the status depended on the republican citizenship (Stiks 2006). This approach differentiated the post-Yugoslav states from the countries carved out of the Soviet Union, since the latter applied the ‘zero option’ for citizenship. The ‘zero option’ for citizenship meant that all persons legally residing in a country at the time of its independence would automatically receive its citizenship. Yet driven by nationalism that underpinned the Yugoslav break-up, the first wave of the post-Yugoslav states (Slovenia, Croatia, Bosnia and Herzegovina, Macedonia, and the Federal Republic of Yugoslavia) granted citizenship automatically to those who were registered as citizens of the respective republics, but not to those who were residents. For example, a person who was a registered citizen of Macedonia but resided in Croatia would be granted a Macedonian citizenship. This approach proved to be highly exclusionary, due to high intra-republican migration in the socialist Yugoslavia, which was not adequately recorded by the republics’ authorities. Thus, those people most at risk were those who spent decades in a republic other than that of their citizenship but never registered residency there, or changed their republican citizenship. In fact, registration was not key to the exercise of individual rights in cases of free movement among republics, as many rights could be enforced in the space covered by the ‘citizenship constellation’.

Perhaps the most famous such case was that of the ‘Erased’ in Slovenia. These were citizens of the other former Yugoslav republics who had long term factual residence in Slovenia and another republic’s citizenship at the time of independence. Under Article 40 of the 1991 Citizenship Act of Slovenia, they were granted six months to apply for Slovenian citizenship. If they failed to do so, they were removed from the Register of Permanent Residents with long-term consequences on the exercise of their rights, including the franchise, welfare, and education.^[1]

Citizenship issues also featured prominently in the disintegration of the State Union of Serbia and Montenegro (successor to the Federal Republic of Yugoslavia between 2003 and 2006). Unlike in the former Yugoslavia, multilevel citizenship in this state was not federal. The State Union of Serbia and Montenegro never formally established its second tier of citizenship, but relied on citizenship regimes of the constituent states (Article 7 of the Constitutional Charter of Serbia and Montenegro). That is, each of the two constituent states had its own citizenship legislation, and decided on its membership. As noted by Dzankic (2010) and Rava

‘ဗဟိုသို့ ချဉ်းကပ်သည့် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု’ အား အစောပိုင်း ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်း ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ပြိုကွဲစဉ်တွင် အထင်ရှားဆုံးတွေ့မြင်ရပြီး ကနဦးအဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ချက်များသည် ပြည်နယ်များတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအပေါ် မူတည်ပါသည် (Stiks ၂၀၀၆)။ ဤချဉ်းကပ်မှုသည် ယူဂိုဆလားဗီးယား ပြိုကွဲပေါ်ပေါက် လာသည့် နိုင်ငံများနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲပေါ်ပေါက်လာသည့် နိုင်ငံများအကြား ကွဲပြားခြားနား စေခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအတွက် ‘ရွေးချယ်စရာမရှိသည့်’ ပုံစံကိုအသုံးပြုခဲ့သည်။ ‘ရွေးချယ်စရာမရှိသည့်’ ပုံစံဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိချိန်တွင် ယင်းနိုင်ငံအတွင်း တရားဝင် နေထိုင်လျက်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို နိုင်ငံသားအဖြစ် အလိုအလျောက် ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ပြိုကွဲမှု၏ နောက်ခံအကြောင်းအရင်း ဖြစ်သည့် အမျိုးသားရေးဝါဒကြောင့် ယူဂိုဆလား ဗီးယားအလွန် ပထမအသုတ်နိုင်ငံများ (ဆလိုဗေးနီးယား၊ ခရိုအေးရှား၊ ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနား၊ မက်ဆီဒိုးနီးယားနှင့် ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု) သည် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်များအတွင်း မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နိုင်ငံသားများအား အလိုအလျောက် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ပေးအပ်ခဲ့ကာ သာမန်နေထိုင်သူများ ကိုမူ နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့်မပေးခဲ့ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် ခရိုအေးရှားတွင် နေထိုင်သော်လည်း မက်ဆီဒိုးနီးယားတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နိုင်ငံသားတစ်ဦးအား မက်ဆီဒိုးနီးယားနိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုရှယ်လစ် ယူဂိုဆလားဗီးယားရှိ ပြည်နယ်များအကြားတွင် လုံလောက်စွာ မှတ်တမ်းတင်ထားသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုများစွာရှိသဖြင့် အဆိုပါနည်းလမ်းတွင် ဖယ်ကြည့်ခံရသူများစွာ ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ နိုင်ငံသားဖြစ်သည့် ပြည်နယ်များတွင်မဟုတ်ဘဲ အခြားပြည်နယ်များတွင် ဆယ်စုနှစ် များစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး အဆိုပါပြည်နယ်တွင် နေထိုင်ကြောင်း မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ကို ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းမရှိသူများသည် အဆိုးကျိုးခံစားရသူများနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။ အမှန်စင်စစ်တွင် ‘နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အစုအဝေးကြီး’ တွင် ပါဝင်သည့် နယ်ပယ်များအတွင်း အခွင့်အရေးများစွာတို့အား ကျင့်သုံး နိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် ပြည်နယ်များအကြား လွတ်လပ်စွာကူးသန်းသွားလာနိုင်သည့် တစ်ဦးချင်းစီ၏ အခွင့်အရေးများ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် အဓိကကျသည့် အချက်မဟုတ်ခဲ့ပေ။

ထိုသို့သော အထင်ရှားဆုံးဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ဆလိုဗေးနီးယားရှိ ‘စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ခံရသူများ’ ဖြစ် သည်။ ၎င်းတို့သည် လွတ်လပ်ရေးရရှိချိန်တွင် ဆလိုဗေးနီးယား၌ ရေရှည်နေထိုင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ပြီး အခြား ပြည်နယ်နိုင်ငံသားကတ်များ ကိုင်ဆောင်ထားသူများဖြစ်ကြသည်။ ဆလိုဗေးနီးယား၏ ၁၉၉၁ ခုနှစ် နိုင်ငံသား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၀ အရ ၎င်းတို့အား ဆလိုဗေးနီးယားနိုင်ငံသားအဖြစ် လျှောက်ထားရန် အချိန် ၆ လ ပေးခဲ့ သည်။ ထိုအချိန်အတွင်း လျှောက်ထားရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သူများသည် အမြဲတမ်း နေထိုင်သူမှတ်တမ်းအတွင်းမှ ဖယ်ရှားခြင်းခံခဲ့ရပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ လူမှုဖူလုံရေး နှင့် ပညာရေး တို့အပါအဝင် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများ ကျင့်သုံးနိုင်မှုအပေါ် ရေရှည်အကျိုးဆက်များ ခံစားခဲ့ကြရသည်။ [၁]

နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများအား (၂၀၀၃ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တို့အကြား ယူဂိုဆလားဗီးယား ဖက်ဒရယ်သမ္မတနိုင်ငံမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်) ဆားဘီးယားနှင့် မွန်တီနီဂရိုး ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ ပြိုကွဲမှုတွင်လည်း ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါသည်။ ယခင်ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ဤနိုင်ငံ၌ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အဆင့်ဆင့်တွင် ဖက်ဒရယ်အဆင့် မရှိခဲ့ပေ။ ဆားဘီးယား နှင့် မွန်တီနီဂရိုး ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် ဒုတိယအဆင့် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ကို မည်သည့်အခါမျှ တရားဝင် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ပါဝင်သည့် ပြည်နယ်များ၏ နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့် အစီအစဉ်များပေါ်တွင်သာ မှီခိုအားထားခဲ့သည် (ဆားဘီးယား နှင့် မွန်တီနီဂရိုးနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပဋိညာဉ် ပုဒ်မ ၇)။ တစ်နည်းဆိုရသော် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည့် ပြည်နယ်နှစ်ခုစလုံးတွင်

(2010), the citizenship laws of Serbia and Montenegro diverged significantly (e.g., while Serbia is open to dual citizenship, Montenegro is not). This is similar to the structure of the nested EU citizenship, whereby membership in the encompassing polity is conditional upon membership in the differently regulated national polities.

The 2006 independence of Montenegro resulted in difficult circumstances for a number of people who lived in Montenegro with the citizenship of Serbia. To gain citizenship in the newly established state, most were required to renounce their Serbian citizenship, or re-register as permanent residents. In some cases, such as the Roma or refugees from Kosovo, this registration process was cumbersome. Having sought refuge in Montenegro in the late 1990s, these people did not possess the documents necessary to cross the (newly international) border between Montenegro and Serbia. As they were unable to obtain physical evidence of citizenship renunciation, they could not register as citizens and access the related rights.

EU Citizenship and the Departure of the UK

Citizenship of the European Union (EU Citizenship) is a multilevel citizenship. It was established in 1992 through provisions of the Maastricht Treaty which codified the rights of citizens of the Member States across the Union. These rights include, among others, the freedom of movement and residence, the right to non-discrimination on grounds of nationality, voting rights in municipal and European Parliament elections, consular protection by another EU country, etc. They are exclusive to individuals possessing the nationality of one of the Member States. That is, EU Citizenship is additional to and dependent on national citizenship (Article 20 of the Treaty on the Functioning of the European Union, TFEU).

In June 2016, a majority of citizens in the UK voted in favour of the UK withdrawing from the EU. Given the dependence of the status of EU Citizenship on the country's membership of the Union, the departure of the UK inevitably raises the question of what will happen to individuals who have exercised their freedom of movement to or from the UK while the country was still a Member State. According to the United Nations' Department of Economic and Social Affairs (2015), there are 3.3 million EU citizens living in the UK and 1.2 million UK citizens living in other EU Member States. Negotiating what status and rights these 4.5 million

ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ဥပဒေများ ရှိကြပြီး ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ကြသည်။ Dzankic (၂၀၁၀) နှင့် Rava (၂၀၁၀) တို့၏ မှတ်ချက်များအရ ဆားဘီးယား နှင့် မွန်တီနီဂရိုးတို့၏ နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ဥပဒေများသည် သိသိသာသာ ကွဲပြားခြားနားကြသည် (ဥပမာ - ဆားဘီးယားသည် နှစ်နိုင်ငံ နိုင်ငံသားခံယူခွင့်ပြု ထားပြီး မွန်တီနီဂရိုးတွင် ခွင့်မပြုထားပေ)။ ယင်းသည် EU နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် သတ်မှတ်ချက်နှင့် ဆင်တူပါသည်။ လွှမ်းခြုံသည့် ပေါ်လတီတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုသည် ကွဲပြားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များရှိသော နိုင်ငံအဆင့် ပေါ်လတီများ ၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုအပေါ် မူတည်ပါသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ချိန်၌ မွန်တီနီဂရိုးတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသော ဆားဘီးယားနိုင်ငံသား များစွာတို့သည် အခက်အခဲ အခြေအနေအမျိုးမျိုး တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ အသစ်တည်ထောင်သည့် နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံသားဖြစ်ရန်အတွက် အများစုတို့သည် ဆားဘီးယားနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည် သို့မဟုတ် အမြဲတမ်းနေထိုင်သူများအဖြစ် ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ခဲ့ကြရသည်။ Roma သို့မဟုတ် ကိုဆိုဗိုမှ ဒုက္ခသည်များ ကဲ့သို့သော ဖြစ်စဉ်များတွင် ဤမှတ်ပုံတင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် နှေးကွေးလေးလံခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန် နှစ်များ၏ နှောင်းပိုင်းတွင် မွန်တီနီဂရိုး၌ ခိုလှုံခဲ့ကြသည့် အဆိုပါ ပြည်သူများသည် မွန်တီနီဂရိုးနှင့် ဆားဘီးယား တို့အကြားရှိ (နိုင်ငံတကာ) နယ်နိမိတ်ကို ဖြတ်သန်း သွားလာရန် လိုအပ်သည့် စာရွက်စာတမ်း များမရှိခဲ့ကြပေ။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်သည့် စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားများ မရရှိနိုင်ခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံသားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်နိုင်ခြင်းလည်းမရှိကာ ဆက်စပ် အခွင့်အရေးများလည်း မရရှိခဲ့ကြပေ။

EU နိုင်ငံသားဖြစ်မှု နှင့် UK ၏ ထွက်ခွာမှု

ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု (EU နိုင်ငံသားဖြစ်မှု) သည် အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဖြစ်သည်။ ယင်းကို သမဂ္ဂအတွင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံသားများအတွက် အခွင့်အရေးများကို ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် Maastricht စာချုပ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှတစ်ဆင့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် သတ်မှတ်ထားရှိခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အခွင့်အရေးများတွင် လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်နှင့် နေထိုင်ခွင့်၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ ခွဲခြားဆက်ဆံ မခံရစေသည့် အခွင့်အရေး၊ မြူနီစီပယ်ဒေသနှင့် ဥရောပပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲများအတွင်း ဆန္ဒမဲပေးခွင့်များ၊ အခြားသော EU နိုင်ငံများမှ ကောင်စစ်ဝန်ရုံး၏ အကာအကွယ်ပေးအပ်မှု စသည့် အခွင့်အရေး များစွာ ပါဝင်ပါ သည်။ ယင်းတို့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံသားများအတွက်သာ သီးသန့်ပေးအပ်ထားသည့် အခွင့်အရေးများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် EU နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် နိုင်ငံအလိုက် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအပေါ် မူတည်နေပြီး ထပ်ဆင့်နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဖြစ်သည် (ဥရောပသမဂ္ဂ လည်ပတ်မှုများဆိုင်ရာစာချုပ် ပုဒ်မ ၂၀၊ TFEU)။

၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ယူကေရှိ နိုင်ငံသားအများစုတို့သည် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ယူကေ၏ ထွက်ခွာမှုကို ထောက်ခံသည့် ဆန္ဒမဲပေးခဲ့ကြသည်။ EU နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အဆင့်အတန်းသည် သမဂ္ဂအတွင်း ယူကေ၏ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်မှုပေါ်တွင် မူတည်နေသဖြင့် ယူကေ၏ ထွက်ခွာမှုသည် ယူကေအနေဖြင့် EU တွင် အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နေဆဲကာလ အတွင်း ယူကေမှသို့ လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှားပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ ကြသူများအပေါ် မည်သို့သက်ရောက် မည်ဟူသည့်အကျိုးဆက်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းတစ်ခု ထွက်ပေါ်လာစေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဌာန (၂၀၁၅) ၏ ဖော်ပြချက်အရ ယူကေတွင် နေထိုင်ကြသည့် EU နိုင်ငံသားပေါင်း ၃.၃ သန်းရှိပြီး အခြား EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် နေထိုင်သည့် ယူကေနိုင်ငံသားပေါင်း ၁.၂ သန်း ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ အဆင့် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု နှင့် EU နိုင်ငံသားဖြစ်မှုတို့အကြား ဆက်စပ်မှု မရှိတော့သည့်အခါ အဆိုပါ လူဦးရေ ၄.၅ သန်းတို့တွင် မည်သည့် အဆင့်အတန်းနှင့် အခွင့်အရေးများ ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးသည်

people will have after the decoupling of national and EU Citizenship, therefore, will be an important aspect of the two-year negotiations foreseen under Article 50 of the TFEU.

As in other cases of centrifugal citizenship, it is unlikely that the negotiated statuses will apply to those who decide to exercise freedom of movement past a certain date (presumably the day when the UK ceases to be an EU Member State). While there have been initiatives and petitions to secure a personal associate EU Citizen status for all UK nationals, such a motion would require a proportionate action by the UK government. Hence the transitory provisions that will be negotiated are most likely to apply to individuals who have acquired rights in the UK or in the EU through free movement of persons. These will include rights related to the prospect of residence or citizenship rights, as well as participation in local and European political processes.

In Lieu of a Conclusion

Secession and state disintegration raise a number of conceptual and legal questions. Citizenship is the core one, not the least because it is at the heart of a democratic polity, but also because it affects lives of individuals. The experience of the disintegration and secession in the post-Yugoslav space provides a valuable lesson in this respect. That is, that centrifugal citizenship might result in marginalisation or exposure to statelessness. Therefore, avoiding adverse consequences for UK citizens in the EU, and EU citizens in the UK, needs to be an important concern (rather than a bargaining chip) for both UK and EU policymakers negotiating the former's exit from the Union.

*[1] In the 2010 judgment *Kuric and others v. Slovenia* (26828/06), the European Court on Human Rights (ECtHR) ruled that the removal of applicants from the register constituted a violation of the right to private and family life and the right to an effective remedy (articles 8 and 13 of the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms).*

Suggested citation: Džankić, J. 2017. 'The Whole Is Other Than The Sum Of Its Parts: Cases of Centrifugal Citizenship'. *50 Shades of Federalism*. Available at: <http://50shadesoffederalism.com/policies/whole-sum-parts-cases-centrifugal-citizenship/>

TFEU ၏ ပုဒ်မ ၅၀ အောက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နှစ်နှစ်ကြာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများအတွက် အရေးပါသည့် အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။

ဗဟိုခွာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု၏ အခြားသောဖြစ်စဉ်များတွင်ကဲ့သို့ပင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းထားသည့် အဆင့်အတန်းများသည် (ယူကေအနေဖြင့် EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ မဟုတ်တော့သည့် ရက်အဖြစ် ယူဆထားသည့်) သတ်မှတ်ထားသော ရက်စွဲတစ်ခုထက် ကျော်လွန်၍ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာခွင့် ကို အသုံးပြုရန် ဆုံးဖြတ်သူများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ဖွယ်မရှိပေ။ ယူကေနိုင်ငံသားအားလုံးအတွက် တစ်ကိုယ်ရည် တွဲဖက် EU နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ရရှိရန် အစီအစဉ်များနှင့် ပန်ကြားမှုများရှိခဲ့သော်လည်း ထိုသို့သော လှုပ်ရှားမှုမျိုးအတွက် ယူကေအစိုးရ၏ အချိုးအစားညီမျှသည့် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ကို လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရမည့် အကူးအပြောင်းကာလ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာခွင့်မှတစ်ဆင့် ယူကေ သို့မဟုတ် EU တွင် အခွင့်အရေးများ ရရှိထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် သက်ရောက်နိုင်ခြေအများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့တွင် နေထိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် အခွင့်အလမ်းများနှင့်တကွ ပြည်တွင်းနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွင်း ပါဝင်ခွင့်များနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် အခွင့်အရေးများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်

ခွဲထွက်ခြင်း နှင့် နိုင်ငံပြိုကွဲခြင်းတို့သည် အယူအဆပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာ မေးခွန်းများစွာကို ပေါ်ပေါက်လာစေပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် ဒီမိုကရေစီပေါ်လတ်တစ်ခု၏ အဓိကကျသည့်အချက် ဖြစ်သောကြောင့်သာမဟုတ်ဘဲ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီတို့၏ ဘဝများအပေါ်လည်း သက်ရောက်သောကြောင့် အဓိကကျသည့် မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ ပြိုကွဲမှုနှင့် ခွဲထွက်မှုဖြစ်စဉ်သည် အဖိုးတန်သင်ခန်းစာတစ်ရပ်ကို ပေးပါသည်။ ဗဟိုခွာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုသည် ဖယ်ကြည့်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံပျောက်ဆုံးခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ယူကေ၏ ခွဲထွက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရာတွင် ယူကေနှင့် အီးယူ မူဝါဒချမှတ်သူများ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး အနေဖြင့် ဆိုးကျိုးများကို ရှောင်ကြဉ်ရေးအား (ဈေးဆစ်တိုက်အဖြစ် အသုံးပြုမည့်အစား) အရေးပါသည့် ကိစ္စရပ်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

[၁] ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ရှိ Kuric နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆလိုဗေးနီးယား စီရင်ချက် (၂၆၈၂၈/၀၆) တွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥရောပတရားရုံး (ECtHR) က လျှောက်ထားသူများအား မှတ်တမ်းအတွင်းမှ ဖယ်ရှားခြင်းသည် ပုဂ္ဂလိကနှင့် မိသားစုဘဝဆိုင်ရာအခွင့်အရေးနှင့် ထိရောက်သည့် ပြန်လည်ကုစားပေးမှု အခွင့်အရေးတို့ကို ချိုးဖောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည် (လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များဆိုင်ရာ ဥရောပသဘောတူစာချုပ် ပုဒ်မ ၈ နှင့် ၁၃)။

အဆိုပြုထားသည့် ကိုးကားချက် - Džankic, J. ၂၀၁၇ ‘အပြည့်အဝဖြစ်တည်ခြင်းသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းများ စုစုပေါင်းနှင့် မတူညီပါ - ဗဟိုခွာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဖြစ်စဉ်များ’။

ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အသွင်ကွဲ ၅၀။ <http://50shadesoffederalism.com/policies/whole-sum-parts-cases-centrifugal-citizenship/> တွင် ရယူနိုင်ပါသည်။

2. Nation-building in a Multinational State: Between Majority and Minority Aspirations

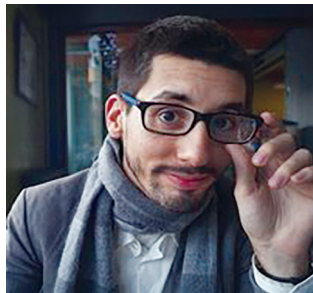
၂။ လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့်
တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း
လူများစုနှင့်လူနည်းစုတို့၏
မျှော်မှန်းချက်များအကြား
အမျိုးသားနိုင်ငံတော်
တည်ဆောက်ခြင်း

Carles Ferreira

Carles Ferreira is assistant lecturer and PhD candidate in comparative politics at the University of Kent. His research interests revolve around nationalism, territorial politics and political parties. Before moving to Kent, Carles worked as an associate lecturer in political science at the University of Girona.

Carles Ferreira

cftf2@kent.ac.uk

Carles Ferreira သည် Kent တက္ကသိုလ်မှ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာ လက်ထောက်ကထိကနှင့် PhD ကျောင်းသားဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ သုတေသန နယ်ပယ်များတွင် အမျိုးသားရေးဝါဒ၊ နယ်နိမိတ်ဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ပါတီများ ပါဝင်ပါသည်။ Carles သည် Kent သို့ မပြောင်းရွှေ့မီ Girona တက္ကသိုလ်တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဆိုင်ရာ လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

Abstract

Given the existence of distinct communities with different and often contradictory aspirations, multinational states are used to witnessing some rivalry between the majority and the minority groups. This contribution explores the nation-building dynamics in this context, with a particular focus on the majority group’s rhetoric. In this regard, the dominant nationalism identifies the status quo and the official symbols of the state as neutral, therefore accusing the nation-building efforts of the minority as partisan and divisive. Nevertheless, we know that both are trying to “nationalise” its citizens and gain support for their own nationalist cause. Drawing on the case of Spain to illustrate these remarks, I argue that the acknowledgement of this reality is the first step to settle a constitutional framework where both nationalisms can flourish and coexist.

အနှစ်ချုပ်

လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် တိုင်းပြည်များတွင် ကွဲပြားခြားနားကာ တစ်ခါတစ်ရံ ဆန့်ကျင်ဘက် မျှော်မှန်းချက်များရှိကြသော သီးခြားအသိုင်းအဝိုင်းများ ရှိကြသဖြင့် လူများစုနှင့် လူနည်းစု အုပ်စုများအကြားတွင် ပြိုင်ဆိုင်မှုအချို့ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဤစာတမ်းသည် ဤအခြေအနေအတွင်းရှိ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုများကို စူးစမ်းလေ့လာထားပြီး လူများစုအုပ်စု၏ ပြောဆိုမှုများအပေါ် အထူးအာရုံစိုက်ထားပါသည်။ ဤကိစ္စရပ်တွင် ရှိရင်းစွဲအခြေအနေနှင့် နိုင်ငံတော်၏ တရားဝင်အမှတ်တံဆိပ်များသည် မျှတသော ကြားနေ အနေအထားဖြစ်သည်ဟု လူများစုအမျိုးသားရေးဝါဒက သတ်မှတ်ကာ လူနည်းစု၏ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများသည် တစ်ဖက်သတ်ဆန့်ပြီး ကွဲပြားစေသည့် လုပ်ဆောင်မှုများအဖြစ် စွပ်စွဲပြောဆိုကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အဆိုပါအုပ်စု နှစ်စုစလုံးသည် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားများကို “အမျိုးသားရေးသွတ်သွင်းရန်” နှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသားရေးဝါဒီအရေးတော်ပုံအတွက် ထောက်ခံမှုများ ရရှိအောင် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် နားလည်ပါသည်။ စပိန်နိုင်ငံ၏ဖြစ်စဉ်ကို ကောက်နုတ်သုံးသပ်ချက်မှတစ်ဆင့် ပြောရလျှင် အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့်ဆန့်ကျင်စွာ ထွန်းကားပြီး အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ မူဘောင်တစ်ခုကို သဘောတူညီမှုရရှိ နိုင်စေမည့် ပထမခြေလှမ်းမှာ ဤလက်တွေ့အခြေအနေကို နားလည်လက်ခံရေးပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဆိုချင်ပါသည်။

Introduction

In October 2012, the former Spanish Minister of Education, José Ignacio Wert, opened a bitter controversy by stating that the central government intended to “making Catalan children Spanish”. In Spain, the education system is mainly left to the regions, that have large room to establish the contents of sensitive subjects such as history or social sciences. The regions ruled by minority nationalists usually conceive the devolved powers as tools for nation-building, fostering a distinct national consciousness amongst the target population. Conversely –such as the example of Minister Wert shows–, majority nationalists want to retain the loyalty of the citizenry towards the whole nation-state, therefore engaging in majority nation-building as well. In the multinational state, where two or more national projects are competing for the hearts and minds of the same citizens, the possession of the tools for nation-building and its actual use by political actors is by no means a minor question.

The present article is intended to explore these nation-building dynamics in plural polities, with a particular emphasis on the majority group’s rhetoric. The dominant nationalism identifies the status quo and the official symbols of the state as neutral, therefore accusing the nation-building efforts of the minority as partisan and divisive. Nevertheless, we know that both are trying to “nationalise” their citizens and gain support for their nationalist cause. I argue that the acknowledgement of this reality is the first step to settle a constitutional framework where both nationalisms can flourish and coexist. This article is structured as follows: first, I briefly account for the majority/minority dynamics in multinational decentralized states. Second, I explain the rationales behind the rhetoric around the state’s neutrality on nation and ethnicity. Third, I draw on the Catalan conflict in contemporary Spain to illustrate these remarks. Finally, I highlight the importance of these observations for the integrity and stability of plural states, and I give some tips for different nationalisms to coexist in functioning, multinational states.

နိဒါန်း

ဗဟိုအစိုးရသည် “ကာတာလန်ကလေးငယ်များကို စပိန်ကလေးငယ်များဖြစ်လာအောင် သွတ်သွင်းရန်” ရည်ရွယ်ထားသည်ဟု စပိန်နိုင်ငံ၏ ပညာရေးဝန်ကြီးဟောင်းဖြစ်သူ José Ignacio Wert က ၂၀၁၂ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ခါးသီးသည့် အငြင်းပွားစရာကိစ္စရပ်တစ်ခုကို စတင်ခဲ့သည်။ စပိန်တွင် ပညာရေးစနစ်ကို အဓိကအားဖြင့် ပြည်နယ်များမှ တာဝန်ယူပြီး ၎င်းတို့တွင် သမိုင်း သို့မဟုတ် လူမှုရေးသိပ္ပံစသည့် အကဲဆတ်သည့် ဘာသာရပ်များ၏ အကြောင်းအရာများကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များစွာရှိပါသည်။ လူနည်းစုအမျိုးသားရေးဝါဒီများ အုပ်ချုပ်သော ပြည်နယ်များသည် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ထားသည့် အာဏာများကို နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကိရိယာများအဖြစ် အများအားဖြင့် ရှုမြင်လေ့ရှိကြကာ ပစ်မှတ်ထားသည့် လူထုအကြားတွင် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ သီးခြားခံယူချက်တစ်ခုကို မွေးမြူကြသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် - ဝန်ကြီး Wert ၏ ဥပမာတွင် မြင်ရသည့်အတိုင်း - လူများစုအမျိုးသားရေးဝါဒီများမှာ မူ နိုင်ငံတစ်ခုလုံးအပေါ် နိုင်ငံသားများ၏ သစ္စာစောင့်သိမှုကို ထိန်းသိမ်းလိုကြကာ ၎င်းတို့သည်လည်း လူများစု နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးပုံစံကို လုပ်ဆောင်လာကြသည်။ နှစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသည့် အမျိုးသားရေး စီမံကိန်းများသည် တူညီသောနိုင်ငံသားများ၏ စိတ်နှလုံးကို သိမ်းသွင်းရေးအတွက် ယှဉ်ပြိုင်မှုများရှိနေသည့် လူမျိုးပေါင်းစုံနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးသမားများထံ၌ မည်သည့်နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကိရိယာများရှိ၍ လက်တွေ့မည်သို့အသုံးပြုနေသည်ဆိုသည့်အရာသည် အရေးကြီးသည့် မေးခွန်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ဤစာတမ်းသည် လူမျိုးများစွာယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့် နိုင်ငံများအတွင်းရှိ အဆိုပါ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး အားပြိုင်မှုများကို စူးစမ်းလေ့လာပြီး လူများစုအုပ်စု၏ ပြောဆိုချက်များအပေါ်တွင် အဓိကအာရုံစူးစိုက် ဖော်ပြထားပါသည်။ ရှိရင်းစွဲအခြေအနေနှင့် နိုင်ငံတော်၏ တရားဝင်အမှတ်တံဆိပ်များသည် မျှတသောကြားနေ အနေအထားဖြစ်သည်ဟု လူများစု၏ အမျိုးသားရေးဝါဒက သတ်မှတ်ကာ လူနည်းစု၏ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများသည် တစ်ဖက်သတ်ဆန်ပြီး ကွဲပြားစေသည့် လုပ်ဆောင်မှုများအဖြစ် စွပ်စွဲပြောဆိုကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ နှစ်ဖက်စလုံးသည် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားများကို “အမျိုးသားရေးသွတ်သွင်းရန်” နှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသားရေးဝါဒီ အရေးတော်ပုံအတွက် ထောက်ခံမှု ရရှိလာစေရန် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် နားလည်ပါသည်။ အမျိုးသားရေးဝါဒနှစ်ခုစလုံး ထွန်းကားပြီး အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်ရေး အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ မူဘောင်တစ်ခုကို သဘောတူညီမှုရရှိနိုင်စေမည့် ပထမခြေလှမ်းမှာ ဤလက်တွေ့အခြေအနေကို နားလည်လက်ခံရေးပင်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဆိုချင်ပါသည်။ ဤစာတမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းရေးသားထားပါသည် - ပထမဦးစွာ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချထားသော လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့်နိုင်ငံများမှ လူများစု/လူနည်းစုများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အနှစ်ချုပ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယအားဖြင့် လူမျိုးရေးနှင့် မျိုးနွယ်စုတို့တွင် နိုင်ငံ၏ကြားနေမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြောဆိုချက် နောက်ကွယ်ရှိ အကြောင်းရင်းများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ တတိယအားဖြင့် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အဆိုပါ မှတ်ချက်များကို ဥပမာပေးနိုင်ရန်အတွက် မျက်မှောက်ခေတ် စပိန်နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားနေသည့် ကာတာလန် ပဋိပက္ခကို ကောက်နုတ်သုံးသပ်ထားပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် လူမျိုးများစွာ ယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့် နိုင်ငံများ၏ မပြုကွဲရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးတို့အပေါ် အဆိုပါတွေ့ရှိချက်များ၏ အရေးပါမှုကို ထောက်ပြထားကာ လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်ပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်နိုင်မှုရှိသည့် နိုင်ငံများအတွင်း မတူကွဲပြားသည့် အမျိုးသားရေးဝါဒများ အတူယှဉ်တွဲတည်ရှိနိုင်ရေးအတွက် အကြံဉာဏ်အချို့ပေးအပ်ထားပါသည်။

Majority/Minority Dynamics in the Multinational State

In contrast to those countries that are composed of a single nation, we can understand plural or multinational statehood as the coexistence of two or more self-aware national groups within a single polity (Keating 2001, Gagnon, Tully 2001). In these cases, there usually exists a majority group together with one or more minority communities. The relationship between them can be complicated since they used to pursue different goals: while state institutions are often used as means to incorporate minorities into the larger group, the former try to promote their particular identity and thus resist assimilation (Norman 2006). In decentralized polities, where the tools for nation-building are divided between the central government and the regions, it is rather usual to witness some kind of competition between different national groups (Miller 2000).

This clash between competing nationalisms can be understood both in terms of self-determination and in terms of nation-building. Regarding the former, the main goal of nationalism is to render the boundaries of the nation congruent with those of the political unit (Gellner 1983). While minority nationalism ultimately seeks its own state, that of the majority would be concerned about strengthening the state with which it so strongly identifies (Coakley 2011), removing the competing national projects that could threaten the country's national unity. However, nationalist behaviour sometimes precedes self-determination-seeking goals since it is necessary to define, first, who is the "self" of this claim. This self has to be "created, nurtured, shaped, and motivated" (Norman 2006: 25). Therefore, it is expected that both minority and the majority nationalisms would try to "nationalize" the citizenry to gain more support for their cause, engaging in nation-building activities to this effect.

The majority nationalism, however, is distinct from that of the minority mainly because it controls the state's apparatus. This fact enables the dominant community to institutionalize its national ambitions –such as the territorial integrity of the state–, as well as its national identity, practices and culture as if they were the common features of the country as a whole. Following Billig (1995), this enables the nationalism of the majority to be invisible and projected in banal forms –as in the famous example of the flag hanging unnoticed on the public building (Ibid, 8). Contrary to the minority or stateless groups (Guibernau 1999), which

လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံအတွင်း လူများစု/လူနည်းစုများအကြားရှိ လှုပ်ရှားမှုများ

တစ်သားတည်းရှိသောနိုင်ငံတော်အဖြစ် ရပ်တည်နေသည့်တိုင်းပြည်များနှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင် လူမျိုးများစွာ ယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့် နိုင်ငံများသည် တစ်နိုင်ငံထဲတွင် မိမိကိုယ်မိမိကွဲပြားသည်ဟု သိရှိသော လူမျိုးစုအုပ်စုနှစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုပါဝင်သည့်နိုင်ငံများဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ကြပါသည် (Keating ၂၀၀၁, Gagnon, Tully ၂၀၀၁)။ အများအားဖြင့် အဆိုပါဖြစ်စဉ်များတွင် လူများစု အုပ်စုတစ်စုနှင့်အတူ တစ်ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသည့် လူနည်းစုအသိုင်းအဝိုင်း များရှိကြပါသည်။ ယင်းတို့သည် မတူညီသည့် ရည်မှန်းချက်များရှိကြသဖြင့် ၎င်းတို့အကြားရှိ ဆက်ဆံရေးသည် ရှုပ်ထွေးနိုင်ပါသည်။ လူများစုအုပ်စုအတွင်း လူနည်းစုအုပ်စုများကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းရန် နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အစိုးရ အင်စတီကျူးရှင်းများကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသော်လည်း လူနည်းစု အုပ်စုများသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာကို မြှင့်တင်ရန် ကြိုးပမ်းကြပြီး တစ်သားတည်းဖြစ်စေရန်အတွက် သွတ်သွင်းခြင်းကို ဆန့်ကျင်ကြသည် (Norman ၂၀၀၆)။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချထားသည့် နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကိရိယာများအား ဗဟိုအစိုးရနှင့် ဒေသများအကြား ခွဲဝေထားသဖြင့် မတူကွဲပြားသည့် လူမျိုးစုအုပ်စုများအကြား ပြိုင်ဆိုင်မှုအချို့ကို တွေ့မြင်ရသည်မှာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည် (Miller ၂၀၀၀)။

အပြိုင်အဆိုင် အမျိုးသားရေးဝါဒများအကြားရှိ ပဋိပက္ခကို ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နှင့် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးတို့အရ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားရေးဝါဒ၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ လူမျိုးဆိုင်ရာနယ်နိမိတ်များအား နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာယူနစ်နယ်နိမိတ်များနှင့် ထပ်တူကျအောင် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည် (Gellner ၁၉၈၃)။ လူနည်းစုအမျိုးသားရေးဝါဒ၏ ပန်းတိုင်မှာ ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရရှိရန်ဖြစ်ပြီး လူများစုအမျိုးသားရေးဝါဒ၏ ပန်းတိုင်မှာမူ နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားညီညွတ်မှုအပေါ် ခြိမ်းခြောက်နိုင်သည့် အပြိုင်အဆိုင် အမျိုးသားရေးစီမံကိန်းများကို ဖယ်ရှားခြင်းဖြင့် မိမိနိုင်ငံကို ခိုင်မာအားကောင်းအောင် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည် (Coakley ၂၀၁၁)။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တောင်းဆိုရာတွင် “ကိုယ်” ဆိုသည်မှာ မည်သူဖြစ်ကြောင်း ဦးစွာသတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သောကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရရှိရန် ကြိုးပမ်းသည့် ပန်းတိုင်များထက် အမျိုးသားရေးဝါဒီ အပြုအမူများကို အရင်မြင်ရပါသည်။ ယင်း“ကိုယ်” အား “ဖန်တီး၊ ပျိုးထောင်၊ ပုံစံသွင်း၊ စေ့ဆော်” ရမည်ဖြစ်သည် (Norman ၂၀၀၆ -၂၅)။ ထို့ကြောင့် လူနည်းစုနှင့် လူများစု အမျိုးသားရေးဝါဒနှစ်ခုစလုံးတို့သည် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာကြစေရေးနှင့် ၎င်းတို့၏ အရေးတော်ပုံအတွက် ထောက်ခံမှု ပိုမိုရရှိနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားများကို “အမျိုးသားရေးသွတ်သွင်းရန်” ကြိုးပမ်းကြလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ လူများစုသည် နိုင်ငံ၏ အဖွဲ့အစည်းများကို ထိန်းချုပ်ထားသောကြောင့် လူများစုအမျိုးသားရေးဝါဒသည် လူနည်းစုအမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူများစုအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် - နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ် မပြိုကွဲရေး ကဲ့သို့သော - ၎င်း၏ အမျိုးသားရေးရည်မှန်းချက်များနှင့်တကွ ၎င်း၏ အမျိုးသားကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများအား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ဘုံအင်္ဂါရပ်များအဖြစ် အင်စတီကျူးရှင်းများ ပြဋ္ဌာန်းနိုင်စေသည်။ Billig (၁၉၉၅) ၏ အဆိုအရ ယင်းသည် လူများစု၏ အမျိုးသားရေးဝါဒအား မြင်သာမှုမရှိစေဘဲ - ဥပမာ ပြည်သူပိုင်အဆောက်အဦများတွင် အလံလွှင့်တင်ထားခြင်းကဲ့သို့သော - အထူးအဆန်းမဟုတ်သည့် ပုံစံများဖြင့် သွတ်သွင်းနိုင်စေသည် (Ibid, ၈)။ လူနည်းစု သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မရှိသည့် အုပ်စုများကမူ မိမိတို့၏ အရေးတော်ပုံကို ကာကွယ်ရန် အမျိုးသားရေးဝါဒီအခြေခံသဘောတရားများကို မဖြစ်မနေ ကိုးကားကြရသည် (Guibernau ၁၉၉၉)။ တစ်ဖက်တွင်မူ လူများစု

must necessarily refer to nationalist principles to defend its cause, the majority nationalism can simply invoke the law under a rhetoric of neutrality to enforce its national aspirations. The next section deepens these ideas.

The Rhetoric on the State's Neutrality

Excluding ideologies such as the radical right from this analysis, there is a long tradition in liberal political thought about the desirability of the state's neutrality in most policy areas. Since there is no single right conception of what a "good life" means, states must remain as "blind" as possible in issues such as gender, religion, sexual orientation and similar (Rawls 1971, Rawls 1987). Therefore, the role of institutions is that of remaining neutral by enabling individuals to pursue their ideals in their private lives, whatever they may be. Allegedly, this could be extended to ethnicity and nationalism as well, under a framework in which the state would not benefit any particular ethnic or national group. Following these remarks, modern states would overcome cultural differences by setting up a community made of individual voluntary ties and based on a set of "nationally blind" rights and liberties enshrined in the legal order –such as the Charter of Rights and Freedoms in Canada or the 1978 Constitution in Spain.

In multinational polities, this perspective is particularly beneficial for the majority group for two reasons. Firstly, because the state is still projecting the majority group's self-image, since it is impossible for institutions to be utterly neutral on ethnicity and nationalism (Kymlicka 1995) –fundamental decisions such as the language to be used or the public holidays to be celebrated are deeply rooted in specific national perspectives. Because these elements are already institutionalised, the dominant community tends to see itself as the bearer of shared national characteristics and rarely discusses identity issues (Dupont 2011). Its attachment to the state is perceived as patriotic rather than nationalist, and based on the ideas of democracy, liberal values and even some sort of cosmopolitanism. The minority group, conversely, possesses fewer tools to foster its nationalism and thus challenges the state by stressing its particularism. Therefore, the majority claims to be interested in deepening democracy and achieving a peaceful coexistence, while the minority is seen as a narrow-minded, ethnic-based source of instability (Ferreira 2019).

အမျိုးသားရေးဝါဒသည် ကြားနေမှု ဟူသည့် ပြောဆိုချက်တစ်ခုကိုအသုံးပြုကာ ၎င်း၏ အမျိုးသားရေးမျှော်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ဥပဒေများကို အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ဤအယူအဆများကို လာမည့်အပိုင်းတွင် ပိုမို၍ အတွင်းကျကျ ဖော်ပြထားပါသည်။

နိုင်ငံ၏ ကြားနေရပ်တည်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြောဆိုချက်

ဤစိစစ်လေ့လာမှုအတွင်း၌ လက်ယာအစွန်းရောက် အတွေးအခေါ်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ မူဝါဒနယ်ပယ်အများစုတို့၌ နိုင်ငံတော်သည် ကြားနေရပ်တည်ရန် လိုအပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ လစ်ဘရယ် နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်တွင် ကာလရှည်ကြာအစဉ်အလာတစ်ရပ် ရှိပါသည်။ “ကောင်းမွန်သည့် ဘဝ” ဆိုသည်မှာ မည်သို့ဖြစ်သည်ဟု တစ်ခုတည်းသော မှန်ကန်သည့် အယူအဆဟူ၍ မရှိသဖြင့် နိုင်ငံများသည် ကျား/မရေးရာ၊ ဘာသာရေး၊ လိင်စိတ်တိမ်းညွတ်မှုနှင့် အလားတူကိစ္စရပ်များကို တတ်နိုင်သမျှ “မျက်ကွယ်ပြု” ထားရမည် ဖြစ်သည် (Rawls ၁၉၇၁၊ Rawls ၁၉၈၇)။ ထို့ကြောင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းကို ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဘဝများအတွင်း မည်သည့်စံနှုန်းကိုမဆို ဖော်ဆောင်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် အင်စတီကျူးရှင်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကြားနေအဖြစ် တည်ရှိရန်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့် မျိုးနွယ်စု သို့မဟုတ် အမျိုးသားရေးအုပ်စုကိုမျှ နိုင်ငံအနေဖြင့် သီးသန့်အကျိုး မဖန်တီးပေးသည့်မူဘောင်ဖြင့် လူမျိုးရေးနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒတို့တွင်လည်း ၎င်းပုံစံကို ကျင့်သုံးနိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ မှတ်ချက်များအရ ခေတ်သစ်နိုင်ငံများသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း မိမိဆန္ဒဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ထူထောင်ခြင်း၊ ဥပဒေများအတွင်း ထည့်သွင်းထားသည့် - ဥပမာ ကနေဒါရှိ အခွင့်အရေးများ နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်စာတမ်း သို့မဟုတ် စပိန်နိုင်ငံ ၁၉၇၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကဲ့သို့- “လူမျိုးရေးကို မျက်ကွယ်ပြုထားသော” အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များပေါ်တွင် အခြေခံခြင်းဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤရှုထောင့်သည် လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံများတွင် အကြောင်းရင်းနှစ်ခုတို့ကြောင့် လူအများ အုပ်စုအတွက် အထူးသဖြင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။ ပထမဆုံးအနေဖြင့် အင်စတီကျူးရှင်းများသည် မျိုးနွယ်စုနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒတို့နှင့်ပတ်သက်၍ လုံးဝဥသံ့ ဘက်မလိုက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကာ နိုင်ငံတော်သည် လူအများအုပ်စု၏ ကိုယ်ပိုင်ပုံရိပ်ကို ဖော်ပြလျက်ရှိနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အသုံးပြုမည့် ဘာသာ စကား သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာအားလပ်ရက်များကဲ့သို့သော အခြေခံကျသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားရေးရှုထောင့်များတွင် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်နေပါသည် (Kymlicka 1995)။ အဆိုပါ အစိတ်အပိုင်းများကို အင်စတီကျူးရှင်းများအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့် လူများစုအသိုင်းအဝိုင်းသည် ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့ ဘုံအမျိုးသားရေး လက္ခဏာများရှိကြသူများအဖြစ် ရှုမြင်လေ့ရှိကာ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာ ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးမှု အလွန်နည်းပါးသည် (Dupont ၂၀၁၁)။ ၎င်းနှင့် နိုင်ငံတော်၏ ဆက်နွယ် ပတ်သက်မှုကို အမျိုးသားရေး ဝါဒမဟုတ်ဘဲ မျိုးချစ်ဝါဒအဖြစ် ရှုမြင်ပြီး ဒီမိုကရေစီ၊ လစ်ဘရယ်စံနှုန်းများနှင့် လူမျိုးစွဲ မထားသည့်ဝါဒ အမျိုးအစားတစ်ခုတို့ပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်ဟူ၍ပင် ရှုမြင်ကြသည်။ အခြား တစ်ဖက်တွင်မူ လူနည်းစုအုပ်စုတွင် ၎င်း၏ အမျိုးသားရေးဝါဒကို အားပေးမြှင့်တင်ရန်အတွက် ကိရိယာများ ပိုမို နည်းပါးသဖြင့် ၎င်း၏ သီးခြားဖြစ်တည်မှုကို အလေးပေးဖော်ပြ၍ နိုင်ငံတော်ကို စိန်ခေါ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လူများစုသည် ဒီမိုကရေစီ ပြန့်ပွားရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးတို့တွင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်ဟု ဆိုကြပြီး လူနည်းစုမှာမူ မတည်ငြိမ်မှုဖြစ်ပေါ်စေမည့် အမြင်ကျဉ်းမြောင်းသော မျိုးနွယ်စုအခြေပြု အရင်းအမြစ် တစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်ခံကြရသည် (Ferreira ၂၀၁၉)။

The second benefit of this perspective, even more important than the former, is the idea of national unity. The democratic and liberal values claimed by the majority are not operating in a vacuum but within a specific national framework. Moreover, juridical regimes such as that in Spain even settle the indivisible unity of the nation as the cornerstone of the constitutional package. In this context, neutrality means supporting a status quo that ultimately refers to the national unity and the territorial integrity of the state. Deliberately or not, the rhetoric of the state's neutrality is thus meant to protect the national ambitions of the dominant community (Dieckhoff 2011), which is first and foremost about preventing secessionism. To sum up, when majority nationalism makes a case for neutrality, it is underpinning the official –not necessarily neutral– symbols and narratives of the state, closely related to the majority group; and the unity of the country as that group sees it.

Framing the (Majority) Nation: The Case of Spain

Spain constitutes an example of an historical nation-building failure for both the majority and the minority nationalisms, which have been unable to impose an exclusive national identity over the citizens they target. In regions such as Catalonia or the Basque Country, the people are used to having split identities and loyalties towards their region and Spain as a whole. In this context, regional nationalist rulers have used devolved powers to engage in nation-building practices, just as the state has done with the opposite purpose. The recent secessionist attempt in Catalonia has raised many concerns amongst the Spanish nationalist elites regarding the use of the nation-building tools as means of fostering separatism. However, the use of the state's mechanisms to enforce unity and foster a sense of loyalty towards the country as a whole is not seen as a form of nationalism at all. I will explore this rhetoric hereunder.

For the period 2017–2019, I have counted 46 interventions in the Spanish Parliament by the three main state-wide parties (PSOE, PP and C's) that have explicitly referred to ensuring neutrality in Catalonia. Although they have different approaches concerning the territorial issue, all of them hold that the national sovereignty resides in the Spanish people as a whole, and implicitly believe that institutions can be and ought to be nationally neutral (Brown Swan, Cetrà 2020). They also claim to be “constitutionalists”, meaning that Spanish unity should be enforced – as the constitution states. For reasons of space, I will restrict the

ဤရှုထောင့်၏ ဒုတိယမြောက် အကျိုးကျေးဇူးမှာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အယူအဆဖြစ်ပြီး ယင်းသည် ယခင်ဖော်ပြခဲ့သည့် အကျိုးကျေးဇူးထက်ပင် ပိုမိုအရေးပါသည်။ လူများစုမှ အခိုင်အမာပြောဆိုကြသည့် ဒီမိုကရေစီနှင့် လစ်ဘရယ်စံနှုန်းများသည် လေဟာနယ်အတွင်း တည်ရှိနေကြသည်မဟုတ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားရေး မူဘောင်တစ်ခုအတွင်း လည်ပတ်တည်ရှိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ စပိန်ကဲ့သို့ သောနိုင်ငံများရှိ ဥပဒေစနစ်များတွင် နိုင်ငံ၏ ခွဲခြား၍မရသော ညီညွတ်မှုကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အခြေခံ အုတ်မြစ်တစ်ခုအဖြစ်ပင် သတ်မှတ်ကြသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ကြားနေမှုဆိုသည်မှာ အခြေခံအားဖြင့် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်မပြိုကွဲရေးတို့ကို ရည်ညွှန်းသည့် ရှိရင်းစွဲအခြေအနေ တစ်ခုကို ထောက်ခံအားပေးခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ မရည်ရွယ်ဘဲဖြစ်စေ နိုင်ငံ၏ ဘက်မလိုက်မှုဆိုင်ရာ ပြောဆိုမှုသည် အဓိကအားဖြင့် ခွဲထွက်ခြင်းကို ကာကွယ်ရေးဖြစ်သည့် - လူများစု အသိုင်း အဝိုင်း၏ အမျိုးသားရေး ရည်မှန်းချက်များကို ကာကွယ်ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည် (Dieckhoff ၂၀၁၁)။ အနှစ်ချုပ်ဆိုရပါက လူများစုအမျိုးသားရေးဝါဒသည် ဘက်မလိုက်ရေးကိုအဆိုပြုသည့်အခါ ယင်းသည် - အမှန် တကယ်ဘက်မလိုက်ခြင်း ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မည် - လူများစုအုပ်စုနှင့် နီးကပ်ဆက်နွယ်နေသည့် နိုင်ငံတော်၏ တရားဝင် အမှတ်တံဆိပ်များ၊ ပြောဆိုချက်များနှင့် ၎င်းတို့၏အမြင်အရ နိုင်ငံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ကျောထောက်နောက်ခံ ပြုနေခြင်းဖြစ်သည်။

(လူများစု) နိုင်ငံတည်ဆောက်ခြင်း - စပိန်နိုင်ငံ၏ ဖြစ်စဉ်

စပိန်နိုင်ငံသည် လူများစု အမျိုးသားရေးဝါဒအတွက်သာမက လူနည်းစု အမျိုးသားရေးဝါဒအတွက်ပါ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးအတွက် သမိုင်းဝင် မအောင်မြင်ခဲ့သည့် ဥပမာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ပစ်မှတ်ထားကြသည့် နိုင်ငံသားများအပေါ် သီးသန့် အမျိုးသားရေးလက္ခဏာတစ်ရပ် သွတ်သွင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ကာတာလိုးနီးယား သို့မဟုတ် ဘာ့စ်ဒေသကဲ့သို့သော ဒေသများတွင် ပြည်သူများသည် ကွဲပြားခြားနားသည့် ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများ ရှိကြပြီး ၎င်းတို့၏ဒေသနှင့်စပိန်တစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် သီးခြားသစ္စာစောင့်သိမှုများရှိကြသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေသများမှ အုပ်ချုပ်သူ အမျိုးသားရေးဝါဒီများသည် နိုင်ငံတော်၏ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ခွဲဝေပေးထားသည့် အာဏာများအား အသုံးပြုပြီး အမျိုးသားနိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခဲ့ ကြသည်။ မကြာသေးမီကာလအတွင်း ကာတာလိုးနီးယားရှိ ခွဲထွက်ရေးကြိုးပမ်းမှုများသည် နိုင်ငံ တည်ဆောက် ရေးကိရိယာများကို ခွဲထွက်ရေးအားပေးသည့် နည်းလမ်းများအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စပိန် အမျိုးသားရေးဝါဒီ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များအကြား စိုးရိမ်ပူပန်မှုများစွာ ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။ သို့သော် လည်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိအောင် သွတ်သွင်းရန်နှင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် သစ္စာစောင့်သိမှုကို မြှင့်တင်ရန် အတွက် နိုင်ငံ၏ ယန္တရားများအား အသုံးပြုခြင်းကိုမူ အမျိုးသားရေးဝါဒ၏ ပုံစံတစ်မျိုးအဖြစ် ရှုမြင်ခြင်း လုံးဝ မရှိပေ။ ဤပြောဆိုချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်တွင် ရှင်းပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၇-၂၀၁၉ ကာလအတွင်း အဓိက နိုင်ငံတော်အဆင့် ပါတီသုံးခု (PSOE, PP နှင့် C's)တို့က ကာတာ လိုးနီးယားအရေး၌ ကြားနေမှုကို သေချာစေရန်ဟု ရည်ညွှန်းပြောဆိုကာ စပိန်ပါလီမန်တွင် လုပ်ဆောင်ချက် ၄၆ ကြိမ်ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းတို့တွင် နယ်နိမိတ်ဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကွဲပြား သည့် ချဉ်းကပ်မှုများရှိကြသော်လည်း နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာသည် စပိန်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးတွင် တည်ရှိပြီး အင်စတီကျူးရှင်းများအား လူမျိုးရေးအရ ကြားနေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ကာ ထိုသို့ပြဋ္ဌာန်းသင့်ကြောင်း အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်သည်ဟု ၎င်းတို့အားလုံးက ဆိုခဲ့ကြသည် (Brown Swan, Cetrà ၂၀၂၀)။ ၎င်းတို့သည်

analysis to some paradigmatic examples by the Popular Party, the largest group in parliament for the period under analysis. Many centralizing claims in several policy fields such as education or public media have been made in the name of institutional neutrality against the “indoctrination” practised by the regional rulers. For instance, the conservatives promised to “pass a law on national symbols to defend coexistence and institutional neutrality. The penalties for the authorities that do not comply with the duty to display the national flag in official buildings will be hardened, as well as for those who do not display the portrait of the Head of State in the local plenary meetings” (Partido Popular, 2019: 13).

As has been stated before, there is an identification between neutrality and legality. The defence of the Spanish national flag and the King is presented as some sort of bureaucratic duty aimed at ensuring coexistence and neutrality, not as a nationalist aspiration. Similarly, the spokeswoman of the PP in Parliament, while defending this law, stated that “we should uphold *la Senyera* [the official Catalan flag] and not *l’Estelada* [the non-official secessionist flag], which is this latter a symbol of hate [...] and neither defend nor represent all Catalans” (Congreso de los Diputados, 2018a: 14). In other words, the symbols that fall into the margins of the law are tolerated and framed as representative of all citizens, while those which challenge the constitutional order are depicted as a source of hate and confrontation. Nevertheless, we know from several surveys that the Spanish national icons such as the flag or the crown are, at least, as contested as the pro-independence symbols in Catalonia .

This paradigmatic example is highly relevant since it is the larger community, which by definition forms an electoral and political majority, the body that has the capacity to settle what it is legal/official and what it is not. Unlike minorities, the majority can wrap its nationalist goals in liberal-democratic rhetoric because these are already enshrined in the juridical order, so there is no need to invoke abstract nationalist principles –but merely the Law. For instance, another parliamentary intervention by the same spokesperson defined the constitution as the element that “defends us all”, representing the values of “freedom, coexistence and the

“ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အဓိကဝါဒီများ” ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြပြီး စပိန်နိုင်ငံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ဖော်ဆောင်သင့်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဖော်ပြရန်နေရာ အခက်အခဲကြောင့် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် စိစစ်လေ့လာသည့် ကာလအတွင်း ပါလီမန်တွင် အကြီးမားဆုံး အုပ်စုဖြစ် သည့် Popular Party ၏ နမူနာ ဥပမာအချို့ ကိုသာ ဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသအဆင့် အုပ်ချုပ်သူများ၏ “အယူဝါဒ သွတ်သွင်းခြင်း” ကို ဆန့်ကျင်ရန်အတွက် ပညာရေး သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာမီဒီယာကဲ့သို့ သော မူဝါဒနယ်ပယ်အချို့တွင် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ ကြားနေမှုကို ခေါင်းစဉ်တပ်ကာ ဗဟိုချုပ်ကိုင် ပြောဆို ချက်များစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကွန်ဆာဗေးတစ်ဝါဒီများသည် “အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုနှင့် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ ကြားနေမှုတို့ကို ကာကွယ်ရန် နိုင်ငံတော် အမှတ်တံဆိပ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းရန် ကတိကဝတ်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ရုံးအဆောက်အဦများတွင် နိုင်ငံတော်အလံကို လွှင့်တင် ထားရမည့်တာဝန်ကို မလိုက်နာသည့် အာဏာပိုင်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးများတွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ ပုံတူကို မထားရှိသည့် အာဏာပိုင်များအတွက် ပြစ်ဒဏ်များကို ပိုမိုပြင်းထန်စွာ ချမှတ် သွားမည် ဖြစ်သည်” (Partido Popular, ၂၀၁၉ - ၁၃)။

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကြားနေမှုနှင့် တရားဝင်ဖြစ်မှုတို့အကြားတွင် သတ်မှတ်မှုတစ်ခုရှိပါသည်။ စပိန် နိုင်ငံတော်အလံနှင့် ဘုရင်ကို ကာကွယ်ရေးအား အမျိုးသားရေးဝါဒီ ဆန္ဒတစ်ခုအဖြစ်မဟုတ်ဘဲ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်မှုနှင့် ကြားနေမှုတို့ကို သေချာစေရန် ဦးတည်ထားသည့် ဗျူရိုကရေစီ တာဝန်တစ်ရပ်ကဲ့သို့ တင်ပြထား ပါသည်။ အလားတူပင် ပါလီမန်အတွင်းရှိ PP ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ပုဂ္ဂိုလ်က ဤဥပဒေကို ကာကွယ်ပြောဆိုရာတွင် “ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် la Senyera (ကာတာလန်၏ တရားဝင်အလံ) ကိုသာ လွှင့်တင်သင့်ပြီး အမုန်းတရား၏ သင်္ကေတတစ်ခုဖြစ်ကာ ကာတာလန်များအားလုံးကို ကာကွယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်စားပြုခြင်းမရှိသည့် l’Estelada (တရားဝင်မဟုတ်သည့် ခွဲထွက်ရေး အလံ) ကို မလွှင့်တင်သင့်” ဟု ပြောဆိုခဲ့ပါသည် (Congreso de los Diputados, ၂၀၁၈ က - ၁၄)။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် ဥပဒေဘောင်အတွင်း ကျရောက်သည့် အမှတ် တံဆိပ်များကို လက်ခံခွင့်ပြုပြီး နိုင်ငံသားအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည့် အမှတ်တံဆိပ်များအဖြစ် သတ်မှတ်ထား ကာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စိန်ခေါ်သည့် အမှတ်တံဆိပ်များကိုမူ အမုန်းတရားနှင့် ထိပ်တိုက်ထိတွေ့မှု အရင်းအမြစ်တစ်ခုအဖြစ် ပုံဖော်ခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ စစ်တမ်းများအရ စပိန် နိုင်ငံတော် အမှတ်တံဆိပ်များဖြစ်ကြသော အလံ သို့မဟုတ် သရဖူတို့အပေါ်တွင်လည်း ကာတာလို့နီယားရှိ လွတ်လပ်ရေး လိုလားသော သင်္ကေတများကဲ့သို့ပင် အငြင်းပွားမှုများရှိကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် သိရှိရပါ သည်။

မည်သည့်ကိစ္စရပ်သည် တရားဝင်ပြီး မည်သည့်ကိစ္စရပ်သည် တရားမဝင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ကာ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာတွင် လူအများကို စုဖွဲ့နိုင်သည်မှာ ပိုမိုကြီးမားသည့် အသိုင်းအဝိုင်းသာဖြစ်၍ ဤနမူနာ ဥပမာသည် များစွာ ဆီလျော်မှုရှိပါသည်။ လူများစု၏ အမျိုးသားရေးဝါဒပန်းတိုင်များကို တရား စီရင်ရေးဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတွင်း ထည့်သွင်းထားပြီးဖြစ်သဖြင့် လူများစုသည် လူနည်းစုများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ၎င်း၏ အမျိုးသားရေးဝါဒပန်းတိုင်များကို လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီဆိုင်ရာ ပြောဆိုချက်များအတွင်း ရောနှောထည့်သွင်းနိုင်ပြီး အမျိုးသားရေးဝါဒ အခြေခံသဘောတရားအယူအဆများကို မှီငြမ်းပြောဆိုရန် မလိုအပ်ဘဲ ဥပဒေကို မှီငြမ်းပြောဆိုရုံမျှဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ပြောရေးဆိုခွင့်ရ ပုဂ္ဂိုလ်၏ လွှတ်တော်အတွင်း အခြားသော ပြောဆိုမှုတစ်ခုတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် “လွတ်လပ်မှု၊ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုနှင့် စပိန်နိုင်ငံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု” စံနှုန်းများကို ကိုယ်စားပြုပြီး “ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးကို

Spanish unity” (Congreso de los Diputados, 2018b: 46). Again, Spanish unity is not presented as a nationalist goal, but as a (neutral) legal principle that must be enforced in the same way that we should fine a driver after misconduct on the road.

Acknowledging Nationalism, Ensuring Coexistence

In multinational states, minority nationalism engages in nation building to strengthen demands for more political autonomy, and then requests an even higher degree of autonomy to obtain more tools for nation building. Sometimes, it is reasonable for the majority group to be wary of giving more powers to the regions because it is fearful of this vicious circle, that can ultimately lead to secession. Conversely, minorities are reasonably concerned about their accommodation within the larger state since their status ultimately depends on the political will of majorities in the centre. This latter point is reinforced by the lack of nationalist self-awareness of the dominant community, which often faces minority demands as a dangerous threat to the state’s liberal-democratic order.

In this sense, I argue that the first step to ensure coexistence in multinational states is the need for both groups –especially the majority– to acknowledge their nationalism. As has been previously explored, the rhetoric of the dominant community does not refer to nationalist principles because they do not need to do so, but under the idea of neutrality there is clearly a nationalist goal to be achieved. Following this, any functioning political arrangement in plural states will be the outcome of negotiation between both groups (Norman 2006), that must discuss the ownership of powers in several policy fields, including those that are more sensitive for their projects. The limits and ethics of nation-building also have to be discussed to ensure both the flourishing of their respective nationalisms as well as the loyalty towards the polity as a whole. In this regard, majorities must not be the “owners” of the state (Brubaker 1996), and minorities should not perceive the state as something alien.

The institutional translation of these ideas has been largely explored in the literature, pointing to different versions of plurinational federalism and shared sovereignties. With this

ကာကွယ်ပေးသည့်” အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည် (Congreso de los Diputados, ၂၀၁၈ ခ - ၄၆)။ တစ်ဖန် စပိန်နိုင်ငံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအား အမျိုးသားရေးဝါဒပန်းတိုင်တစ်ရပ်အဖြစ် ပုံမဖော်ဘဲ လမ်းစည်းကမ်းဖောက်သည့် ယာဉ်မောင်းတစ်ဦးကို ဒဏ်ရိုက်ရမည်ဟူသည့် သဘောတရားကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် (ဘက်မလိုက်သည့်) ဥပဒေဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားတစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ပြ ထားပါသည်။

အမျိုးသားရေးဝါဒကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံပြီး အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်မှု ကို သေချာစေခြင်း

လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့်နိုင်ငံများတွင် လူနည်းစုအမျိုးသားရေးဝါဒသည် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ပိုမိုရရှိရေး တောင်းဆိုမှုများကို ခိုင်မာအားကောင်းအောင်ပြုလုပ်ရန်အတွက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး ကို ပြုလုပ်ကြသည်။ ထို့နောက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကိရိယာများ ထပ်မံရရှိနိုင်ရန်အတွက် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ပို၍ ရရှိအောင် တောင်းဆိုကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ခွဲထွက်ခြင်းသို့ ဦးတည်သွား စေနိုင်သော ဤအဆိုးသံသရာကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ဒေသများထံ အာဏာပိုမိုပေးအပ်ရန်ကို လူများစုအုပ်စု အနေဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းမှာ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုရှိပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် လူနည်းစုများကလည်း ၎င်းတို့၏ အဆင့်အတန်းသည် နောက်ဆုံးတွင် ဗဟိုရှိလူများစုများ၏ နိုင်ငံရေးဆန္ဒပေါ်တွင် မူတည်နေသဖြင့် နိုင်ငံအတွင်း အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်စွာ စိုးရိမ်ပူပန်ကြသည်။ လူများစု အသိုင်းအဝိုင်းများသည် ၎င်းတို့တွင်အမျိုးသားရေးဝါဒရှိနေခြင်းကို သဘောမပေါက်ဘဲ လူနည်းစု၏ တောင်းဆို မှုများအား နိုင်ငံ၏လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီအပေါ် အန္တရာယ်များသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများအဖြစ် ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန် လေ့ရှိသည့် အချက်က ဤအချက်ကို ခိုင်မာစေပါသည်။

ဤသဘောတရားအရ လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံများအတွင်း အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်မှုကို သေချာ စေရန်အတွက် ပထမအဆင့်ခြေလှမ်းမှာ အုပ်စုနှစ်စုစလုံး - အထူးသဖြင့် လူများစုများ - အနေဖြင့် ၎င်းတို့တွင် အမျိုးသားရေးဝါဒရှိနေသည်ကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံရန် လိုအပ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဆိုချင်ပါသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လူများစုအသိုင်းအဝိုင်း၏ ပြောဆိုမှုများတွင် အမျိုးသားရေးဝါဒအခြေခံ သဘောတရားများကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုမှုများမရှိခြင်းသည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ထိုသို့ ရည်ညွှန်းပြောဆိုရန် မလိုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကြားနေမှု အယူအဆအရ အထမြောက် အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင် မည့် အမျိုးသားရေးဝါဒ ပန်းတိုင်တစ်ခုရှိသည်မှာ သိသာထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူမျိုးများစွာအတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်သည့်နိုင်ငံများရှိ အလုပ်ဖြစ်နိုင်သည့် မည်သည့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်မဆိုသည် အုပ်စုနှစ်စုစလုံး အကြားရှိ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှု၏ ရလဒ်များ ဖြစ်ရပါမည် (Norman ၂၀၀၆)။ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများတွင် ၎င်းတို့၏ စီမံကိန်းများအတွက် ပိုမိုအကဲခတ်သည့် နယ်ပယ်များအပါအဝင် မူဝါဒနယ်ပယ်များအတွင်း အာဏာများ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဆွေးနွေးရမည် ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားရေးဝါဒအသီးသီးနှင့်တကွ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး အပေါ် သစ္စာစောင့်သိမှုများ ထွန်းကားလာစေရေးအတွက် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး၏ အကန့်အသတ်များနှင့် ကျင့်ဝတ်များကိုလည်း ဆွေးနွေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအတွက် လူများစုသည် နိုင်ငံ၏ “ပိုင်ရှင်များ” မဖြစ်သင့် ဘဲ (Brubaker ၁၉၉၆) လူနည်းစုများကလည်း နိုင်ငံကို တိုင်းတစ်ပါးနိုင်ငံကဲ့သို့ သဘောမထားသင့်ပေ။

အဆိုပါ အယူအဆများ၏ အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှုများအား စာပေများအတွင်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆွေးနွေးမှုများရှိခဲ့ကြပြီး လူမျိုးများစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် အချုပ်အခြာ အာဏာ မျှဝေမှုတို့၏ အသွင်ကွဲအမျိုးမျိုးတို့ကို ထောက်ပြထားကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဤစာတမ်းအတွင်း

contribution, I have particularly stressed the crucial role of the majority in building a stable political framework where different national groups can coexist. In the end, it is the larger group which possesses most of the tools to accommodate diversity, given its majoritarian condition concerning constitutional and legal amendment processes. The willingness of building trust between the moderates of both groups can be a good starting point to reach a framework of healthy coexistence, after recognizing –if I may repeat– that they are not free of nationalism, and that not all forms of nationalism are intrinsically tyrannical or dangerous. Difficult, but not impossible.

Suggested Citation: Ferreira, C. 2020. ‘Nation-building in a Multinational State: Between Majority and Minority Aspirations’. 50 Shades of Federalism. Available at:

မတူကွဲပြားသည့် အမျိုးသားရေးအုပ်စုများ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်ကြသည့် တည်ငြိမ်သော နိုင်ငံရေးမူဘောင် တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရေးတွင် လူများစု၏ အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍကို အထူးအလေးပေး ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ အဆုံးသတ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များ၌ လူများစုကို လိုအပ် သည့် အခြေအနေများရှိခြင်းကြောင့် ပိုမိုကြီးမားသည့် အုပ်စုသည် မတူကွဲပြားမှုနှင့်အတူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ရန် အတွက် ကိရိယာများ အများဆုံး ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။ ထပ်မံဖော်ပြရပါက - မိမိတို့သည် အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် မကင်းဘဲ အမျိုးသားရေးဝါဒပုံစံများ အားလုံးသည်လည်း ပင်ကိုအားဖြင့် ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်းမှု သို့မဟုတ် အန္တရာယ် များ ရှိကြသည်မဟုတ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုလက်ခံပြီးနောက် အုပ်စုနှစ်စုလုံး၏ အစွန်းမရောက်သူများ အကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန် ဆန္ဒရှိခြင်းသည် ကောင်းမွန်သည့် အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်မှု မူဘောင်တစ်ခု ရရှိရန် စမှတ်ကောင်းတစ်ခုဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းသည် ခက်ခဲသော်လည်း မဖြစ်နိုင်သည့်အရာ မဟုတ်ပေ။

အဆိုပြုထားသည့် ကိုးကားချက် - Ferreira, C. ၂၀၂၀ 'လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံတည်ဆောက်ခြင်း - လူများစုနှင့် လူနည်းစုတို့၏ ဆန္ဒများအကြား'။ ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အသွင်ကွဲ ၅၀။ တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

References

- BILLIG, M., 1995.** *Banal nationalism*. sage.
- BROWN SWAN, C. and CETRÀ, D., 2020.** *Why Stay Together? State Nationalism and Justifications for State Unity in Spain and the UK*. *Nationalism and Ethnic Politics*, 26(1), pp. 46–65.
- BRUBAKER, R., 1996.** *Nationalism reframed: Nationhood and the national question in the new Europe*. Cambridge University Press.
- COAKLEY, J., 2011.** *National Majorities in New States: Managing the Challenge of Diversity*. *Contemporary Majority Nationalism*, McGill–Queen’s Univ.Pr. , pp. 101–124.
- CONGRESO DE LOS DIPUTADOS, 2018a.** *Sesión plenaria núm. 156*.
- CONGRESO DE LOS DIPUTADOS, 2018b.** *Sesión plenaria núm. 166*.
- DIECKHOFF, A., 2011.** *The paradoxes of contemporary nationalism*. In: A. GAGNON, A. LECOURS and G. NOOTENS, eds, *Contemporary Majority Nationalism*. Montréal: McGill–Queen’s University Press, pp. 21–42.
- DUPONT, L., 2011.** *Cultural diversity and modernity: the conditions of the vivre ensemble*. In: A. GAGNON, A. LECOURS and G. NOOTENS, eds, *Contemporary Majority Nationalism*. Montréal: MQUP, pp. 80–100.
- FERREIRA, C., 2019.** *Challenging Majority Nationalism: the Renaming of Streets in Catalonia*. *Revista d’Estudis Autònoms i Federals–Journal of Self–Government*, (29), pp. 101–138.
- GAGNON, A. and TULLY, J., 2001.** *Multinational democracies*. Cambridge University Press.
- GELLNER, E., ed, 1983.** *Nations and Nationalism*. Oxford: Blackwell.
- GUIBERNAU, M., ed, 1999.** *Nations without States*. Cambridge: Polity Press.
- KEATING, M., 2001.** *Plurinational democracy: stateless nations in a post-sovereignty era*. Oxford University Press on Demand.
- KYMLICKA, W., 1995.** *Multicultural citizenship: A liberal theory of minority rights*. Clarendon Press.
- MILLER, D., 2000.** *Citizenship and national identity*. Cambridge: Polity Press.
- NORMAN, W., 2006.** *Negotiating nationalism: nation-building, federalism, and secession in the multinational state*. Oxford University Press.
- PARTIDO POPULAR, 2019.** *Programa electoral 2019. Por todo lo que nos une*.
- RAWLS, J., 1987.** *The idea of an overlapping consensus*. *Oxford journal of legal studies*, 7(1), pp. 1–25.
- RAWLS, J., 1971.** *A Theory of Justice*. Cambridge: Cambridge University Press.

Further Reading

DIECKHOFF, A., 2016. *Nationalism and the multination state.* London: Hurst & Company.

GAGNON, A., LECOURS, A. and NOOTENS, G., 2011. *Contemporary majority nationalism.* Montréal: McGill-Queen's University Press.

NÚÑEZ SEIXAS, X.M., 2001. *What is Spanish nationalism today? From legitimacy crisis to unfulfilled renovation (1975–2000).* *Ethnic and racial studies*, 24(5), pp. 719–752.

3. Measuring Federalism and Decentralisation

၃။ ဖက်ဒရယ်စနစ် နှင့်
ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း
တို့ကို တိုင်းတာခြင်း

Arjan H. Schakel

Arjan H. Schakel is Assistant Professor at the Department of Political Science at Maastricht University. His research interests comprise federalism, multilevel governance, regional elections, and regional parties. Arjan has co-developed the Regional Authority Index (with Liesbet Hooghe and Gary Marks) which has appeared in books by Routledge (2010) and Oxford University Press (2016) and he has edited two books on regional elections in 23 European countries (Palgrave Macmillan, 2013, 2017).

Arjan H. Schakel

a.schakel@maastrichtuniversity.nl

Arjan H. Schakel သည် Maastricht တက္ကသိုလ် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံနာမည်မှ လက်ထောက်ပါမောက္ခဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ သုတေသန နယ်ပယ်များတွင် ဖက်ဒရယ်စနစ်၊ အဆင့်ဆင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု၊ ဒေသတွင်း ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသတွင်း ပါတီများ ပါဝင်ပါသည်။ Arjan သည် Routledge (၂၀၁၀) နှင့် အောက်စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်ပုံနှိပ်တိုက် (၂၀၁၆) တို့တွင် ဖော်ပြ ခြင်းခံခဲ့ရသည့် ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာအညွှန်းကိန်းကို (Liesbet Hooghe နှင့် Gary Marks တို့နှင့်အတူ) ပူးပေါင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး ဥရောပနိုင်ငံပေါင်း ၂၃ နိုင်ငံ တို့ ရှိ ဒေသအဆင့် ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ပတ်သက်သည့် စာအုပ်နှစ်အုပ်ကို တည်းဖြတ် ခဲ့ပါသည် (Palgrave Macmillan, ၂၀၁၃၊ ၂၀၁၇)။

Abstract

In this article I argue that federal scholars are well-advised to think of federalism as a continuum whereby subnational units can have more or less autonomy rather than allocating countries into federal and non-federal categories. The Regional Authority Index (RAI) measures the extent of self-rule and shared rule of regional government on an annual basis since 1950 and it reveals that regional autonomy arrangements in federal countries are more likely to be affected by reform than non-federal countries. In addition, self-rule appears to be the object of decentralization in non-federal countries whereas decentralization in federal countries has mostly affected shared rule. These are surprising results which come to the fore only when one escapes categorical thinking. The RAI also changes the way in which we think about the impacts of regional governance and thereby a whole new research agenda is being opened up.

အနှစ်ချုပ်

ဤစာတမ်းတွင် ဖက်ဒရယ်ပညာရှင်များသည် နိုင်ငံများကို ဖက်ဒရယ်နှင့် ဖက်ဒရယ် မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်မည့်အစား ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်ယူနစ်များကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ပိုမိုများပြားစွာ သို့မဟုတ် နည်းပါးစွာ ပေးအပ်သည့် ဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုအဖြစ် စဉ်းစားသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ရေးသားဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဒေသန္တရအာဏာအညွှန်းကိန်း (RAI) သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်ကာ ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရများ၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ပမာဏများကို နှစ်စဉ် တိုင်းတာပြီး ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများသည် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများထက် ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်ခံရနိုင်ခြေ ပိုမိုများပြားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများတွင် အဓိကအားဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုအပိုင်းတွင် ဗဟို ချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချကြပြီး ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင်မူ မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုအပိုင်းတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင် မှု အဓိကလျှော့ချခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့သည် အမျိုးအစားခွဲခြား သတ်မှတ်သည့် တွေးခေါ်ပုံ ထက် ကျော်လွန်စဉ်းစားသည့်အခါမှသာ တွေ့ရှိလာခဲ့ရသည့် အံ့အားသင့်ဖွယ် ရလဒ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ RAI သည် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှု၏ သက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကျွန်ုပ်တို့၏ တွေးခေါ်ပုံကိုလည်း ပြောင်းလဲပေးသောကြောင့် လုံးဝအသစ်အဆန်းဖြစ်သည့် သုတေသန အစီအစဉ်တစ်ခုအတွက် လမ်းစပွင့်လာစေပါသည်။

Introduction

A question which intrigues many federal scholars is when a country can be called a federation. Asking this question, however, reduces federalism to an all or nothing issue. A country is federal, or it is not. Although this question has spurred a very interesting and theoretically useful debate on what defines federations, this debate has struggled to catch up with the quickly changing vertical state structures in many countries. Since the 1970s, a number of countries have introduced strong regional governments (e.g. Spain and the United Kingdom) and many countries have decentralised significant authority to regional tiers (e.g. France and Italy) or to specific regions (e.g. Åland Islands and Greenland). Federal scholars who have observed that autonomy arrangements were changing introduced new labels such as ‘quasi-federation’ (Aldecoa and Cornago, 2008), ‘regionalised state’ (Bassanini, 2012), ‘federacy’ (Wolff, 2004), and ‘federative system’ (Verney, 1995) to get a grasp on this new reality. However, these labels reveal that categorical thinking is still prevalent whereas it might be more useful to think of federalism and decentralisation as a continuum whereby subnational units can have more or less autonomy.

In this contribution, I first discuss the conceptual underpinnings and the details of the Regional Authority Index (RAI) which is a measurement of regional authority that provides scores for 81 countries since 1950 on an annual basis (Hooghe et al., 2016). The basic premise underlying the RAI is that regional authority should be understood as a continuous dimension. Second, I will illustrate the usefulness of the RAI by describing patterns of regional authority across 50 countries for which there is a continuous time series in developments in regional governance since 1950. Third, I conclude by laying out the main implications of the trends in regional governance revealed by the RAI.

The Regional Authority Index

The RAI is grounded in a well-established set of concepts. Authority is defined as legitimate power, that is, power recognised as binding because it is derived from accepted principles of governance (Dahl, 1968). Formal authority is defined as authority exercised in

နိဒါန်း

ဖက်ဒရယ်ပညာရှင်များစွာတို့ စိတ်ဝင်စားသည့် အရာတစ်ခုမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို မည်သည့် အချိန်တွင် ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုဟု ခေါ်နိုင်သနည်းဟူသည့် မေးခွန်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဤမေးခွန်း မေးမြန်းခြင်းသည် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ဖြစ်ခြင်းနှင့် မဖြစ်ခြင်းနှစ်မျိုးတည်းသာရှိသော အကြောင်းအရာတစ်ခုအဖြစ် သေးသိမ်စေသည်။ ဤမေးခွန်းသည် ဖက်ဒရေးရှင်းများကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန်အတွက် အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပြီး သီအိုရီအားဖြင့် အသုံးဝင်သည့် အချေအတင်ဆွေးနွေးမှုတစ်ခုကို ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သော်လည်း ဤအချေအတင်ဆွေးနွေးမှုသည် နိုင်ငံများစွာတို့တွင် လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေသော အထက်အောက် အစိုးရ ဖွဲ့စည်းပုံများနှင့် အဓိလိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှ စတင်ကာ နိုင်ငံအချို့ (ဥပမာ စပိန်နှင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း) သည် အားကောင်းသည့် ဒေသအဆင့်အစိုးရများကို စတင်ထူထောင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံအများအပြားတို့သည် ဒေသအဆင့်ဆင့် (ဥပမာ ပြင်သစ်နှင့် အီတလီ) သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ထားသည့် ဒေသများ (ဥပမာ အော်လန်ကျွန်းစုများနှင့် ဂရင်းလန်း) သို့ သိသာများပြားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကိုပေးကာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အစီအမံများ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်ကို လေ့လာခဲ့ကြသည့် ဖက်ဒရယ်ပညာရှင်များသည် ဤအခြေအနေသစ်ကို ဖော်ပြနိုင်ရန်အတွက် ‘တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း-ဖက်ဒရေးရှင်း (quasi-federation)’ (Aldecoa နှင့် Cornago, ၂၀၀၈)၊ ‘ပြည်နယ်များသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အများအပြား ပေးအပ်ထားသည့် နိုင်ငံ (regionalised state)’ (Bassanini, ၂၀၁၂)၊ ‘ဖက်ဒရေစီ (federacy)’ (Wolff, ၂၀၀၄) နှင့် ‘ဖက်ဒရယ်စနစ်’ (Verney, ၁၉၉၅) စသည့် အမည်သစ်များ စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အဆိုပါ အမည်များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို စဉ်းစားရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ယူနစ်များကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ပိုမိုများပြားစွာ သို့မဟုတ် နည်းပါးစွာ ပေးအပ်သည့် ဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအဖြစ် စဉ်းစားရမည့်အစား အမျိုးအစား ခွဲခြားသတ်မှတ်သည့် တွေးခေါ်ပုံများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်။

ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် ဤစာတမ်းအတွင်း ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်ကာ နိုင်ငံပေါင်း ၈၁ နိုင်ငံတို့အတွက် ရမှတ်များအား နှစ်စဉ်တိုင်းတာဖော်ပြသော ဒေသအလိုက်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို တိုင်းတာသည့် ဒေသန္တရ အာဏာအညွှန်းကိန်း (RAI) ၏ အခြေခံအယူအဆများနှင့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ဦးစွာဆွေးနွေးဖော်ပြထားပါသည် (Hooghe နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၂၀၀၆)။ RAI ၏ အခြေခံအယူအဆမှာ ဒေသန္တရ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ဆင့်ကဲပြောင်းလဲနေသည့် ရှုထောင့်တစ်ခုအဖြစ် နားလည်သဘောပေါက်ရမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်ကာ အချိန်ကာလအလိုက် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုများ ရှိနေသည့် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ တို့၏ ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ၏ ပုံစံများကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် RAI ၏ အသုံးဝင်ပုံကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ တတိယအနေဖြင့် RAI အရ တွေ့မြင်ရသည့် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်စီမံမှု အလားအလာများ၏ အဓိက အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် နိဂုံးချုပ်ထားပါသည်။

ဒေသန္တရအာဏာ အညွှန်းကိန်း

RAI သည် ကောင်းစွာလက်ခံထားကြသည့် အယူအဆများတွင် အခြေခံထားသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာအား တရားဝင်အာဏာ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အများလက်ခံထားသည့် အုပ်ချုပ်စီမံမှုဆိုင်ရာ အခြေခံ သဘောတရားများမှ ရရှိလာခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် စည်းနှောင်မှုရှိသောအာဏာအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည် (Dahl, ၁၉၆၈)။ တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဆိုသည်မှာ အများအားဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ၊

relation to explicit rules, usually written in constitutions, legislation, treaties or statutes. A regional government has some degree of authority, with respect to some territorial jurisdiction, over certain actions. The RAI therefore specifies: (A) the territory over which a government exercises authority; (B) the depth of that authority; and (C) the spheres of action over which it exercises authority.

- With respect to territorial scope of authority (A), a government may exercise authority in its own jurisdiction or co-exercise authority over a larger jurisdiction in which it is part. This is the distinction between self-rule and shared rule (Elazar, 1987). The expression of authority in self-rule, that is rule over those within the regional territory, is fundamentally different from that in shared rule, that is rule in the country as a whole.

- With respect to depth of authority (B), one needs to estimate the degree to which a government has an independent legislative, fiscal, executive organization, the conditions under which it can act unilaterally, and its capacity to rule when opposed by the national government.

- With respect to spheres of action (C), a regional or international government can have authority over a smaller or broader range of policies. Authority over taxation and borrowing, and over constitutional reform are especially important.

The RAI consists of two dimensions which each consists of five sub-dimensions. **Self-rule** is the authority exercised by a regional government over those living in its territory and is measured by:

- Institutional depth: the extent to which a regional government is autonomous rather than deconcentrated;
- Policy scope: the range of policies for which a regional government is responsible;
- Fiscal autonomy: the extent to which a regional government can independently tax its population;
- Borrowing autonomy: the extent to which a regional government can borrow;
- Representation: the extent to which a regional government has an independent legislature and executive.

ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ စာချုပ်များ သို့မဟုတ် စတေကျူ ဥပဒေများတွင် ရေးသား ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် တိကျသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ကျင့်သုံးသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်သည် အချို့သော လုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် နယ်နိမိတ်ဒေသန္တရ စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတိုင်းအတာတစ်ခု ရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် RAI သည် (က) အစိုးရတစ်ရပ် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးသည့် နယ်မြေဒေသ (ခ) လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတိုင်းအတာနှင့် (ဂ) ယင်းအနေဖြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးနိုင်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်ပယ်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြပါသည်။

- လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးနိုင်သည့် နယ်မြေဒေသ (က) နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရတစ်ရပ်သည် ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်စီရင်ခွင့်နယ်မြေအတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးနိုင်သည့် သို့မဟုတ် ၎င်းအနေဖြင့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်ပါဝင်သော ပိုမိုကြီးမားသည့် စီရင်ခွင့်နယ်မြေတစ်ခုအတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပူးတွဲကျင့်သုံးနိုင်ပါသည်။ ယင်းသည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုတို့အကြားရှိ ကွဲပြားခြားနားမှုဖြစ်သည် (Elazar, ၁၉၈၇)။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ဒေသအဆင့် နယ်နိမိတ်အတွင်းရှိသူများအပေါ် အုပ်ချုပ်မှုသည် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်မှု နှင့် အခြေခံအားဖြင့် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။

- လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတိုင်းအတာ (ခ) နှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရတစ်ရပ်တွင် သီးခြားလွတ်လပ်သည့် ဥပဒေပြုရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ရှိနေမှု၊ မည်သည့်အခြေအနေများတွင် မိမိသဘောတစ်ခုတည်းနှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ဆိုသည်နှင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်အစိုးရနှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် အခါ ၎င်း၏ အုပ်ချုပ်နိုင်မှုစွမ်းရည်တို့၏ အတိုင်းအတာများကို ခန့်မှန်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

- လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးနိုင်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်နယ်ပယ် (ဂ) နှင့်ပတ်သက်၍ ဒေသအဆင့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်တွင် ပိုမိုနည်းပါးသော သို့မဟုတ် ပိုမိုများပြားသော မူဝါဒ အမျိုးမျိုး တို့အပေါ် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ချေးငှားခြင်းနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအပေါ် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများသည် အရေးကြီးပါသည်။

RAI တွင် ရှုထောင့် ၂ ခုပါဝင်ပြီး ၎င်းရှုထောင့်တစ်ခုချင်းစီတွင် ရှုထောင့်အခွဲ ၅ ခုစီ ပါဝင်ကြပါသည်။ **ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု** ဆိုသည်မှာ ဒေသအဆင့်အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်း၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း နေထိုင်ကြသူများ အပေါ် ကျင့်သုံးသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဖြစ်ပြီး ယင်းကို အောက်ပါတို့ဖြင့် တိုင်းတာပါသည်။ -

- အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာ - ဗဟိုတွင်အာဏာစုစည်းနေမှုကို လျှော့ချထားခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသည့် အတိုင်းအတာ။
- မူဝါဒ နယ်ပယ် - ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ခု၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် မူဝါဒအမျိုးမျိုး။
- ဘဏ္ဍာရေးကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် - ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် ၎င်း၏ ပြည်သူ့ လူထုထံမှ သီးခြားလွတ်လပ်စွာ အခွန်ကောက်ခံနိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။
- ချေးငှားခြင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် - ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် ချေးငှားနိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။
- ကိုယ်စားပြုခြင်း - ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် သီးခြားလွတ်လပ်သည့် ဥပဒေပြုရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ ထားရှိနိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။

Shared rule is the authority exercised by a regional government or its representatives in the country as a whole and is measured by:

- Law making: the extent to which regional representatives co-determine national legislation;
- Executive control: the extent to which a regional government co-determines national policy in intergovernmental meetings;
- Fiscal control: the extent to which regional representatives co-determine the distribution of national tax revenues;
- Borrowing control: the extent to which a regional government co-determines subnational and national borrowing constraints;
- Constitutional reform: the extent to which regional representatives co-determine constitutional change.

Each sub-dimension consists of several scores whereby higher scores indicate more authority. For example, a region that can set the rate of a minor tax such as a tax on tourists receives a score of 1 whereas a region which can set the base and rate of a major tax such as personal income, corporate, value added, or sales tax, receives a score of 4. Similarly, on the shared rule dimension, when regional governments or their representatives negotiate over the distribution of tax revenues but do not have a veto they receive a score of 1 but they receive a score of 2 when they do have a veto. Self-rule and shared rule scores are summed, and scores may vary in between zero (no regional government) to a maximum of 30. More detail on the measurement including detailed country profiles can be found in Hooghe et al. (2016).

Developments in Regional Authority across the Globe since 1950

The RAI traces developments in regional governance across time and for 12 federal and 38 non-federal countries and offers a continuous time series since 1950.^[1] Figure 1 displays average self-rule plus average shared rule scores for non-federal (top) and federal countries (bottom). Not surprisingly, the averages for both self-rule and shared rule are much higher for federal than for non-federal countries.

မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ဆိုသည်မှာ ဒေသအဆင့်အစိုးရ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံးအတွင်း ကျင့်သုံးနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဖြစ်ပြီး ယင်းကို အောက်ပါတို့ဖြင့် တိုင်းတာပါသည်။

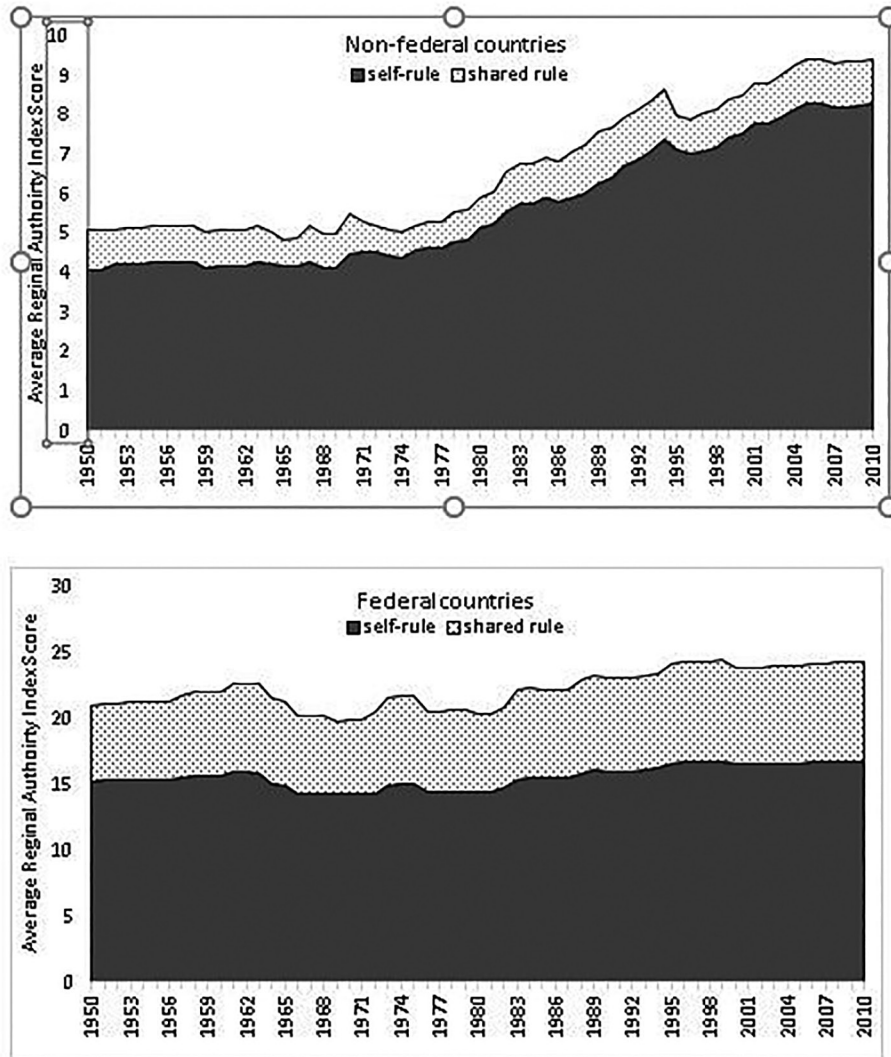
- ဥပဒေပြုခြင်း - နိုင်ငံတော်အဆင့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရေးတွင် ဒေသအဆင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။
- အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်မှု - အစိုးရများအကြား အစည်းအဝေးများအတွင်း ဒေသအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် မူဝါဒကို ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။
- ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာထိန်းချုပ်မှု - နိုင်ငံတော်အဆင့် အခွန်ဝင်ငွေများ ခွဲဝေခြင်းအပေါ် ဒေသအဆင့် ကိုယ်စားလှယ်များမှ ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။
- ချေးငှားခြင်းဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်မှု - ဒေသအဆင့် အစိုးရ တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်နှင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် ချေးငှားခြင်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ခြင်းများအပေါ် ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အတိုင်း အတာ။
- ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး - ဒေသအဆင့်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြောင်းလဲရေးကို ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာ။

ရှုထောင့်အခွဲတစ်ခုချင်းစီတွင် ရမှတ်သတ်မှတ်ချက်အချို့ပါဝင်ပြီး ရမှတ်ပိုမိုများပြားခြင်းသည် လုပ်ပိုင် ခွင့်အာဏာ ပိုမိုများပြားခြင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ခရီးသွားများအပေါ် အခွန်ကောက်ခံခြင်း ကဲ့သို့သော အသေးစားအခွန်များအတွက် နှုန်းထားသတ်မှတ်နိုင်သည့် ဒေသတစ်ခုသည် ရမှတ် ၁ မှတ် ရရှိပြီး ဝင်ငွေခွန်၊ လုပ်ငန်းခွန်၊ တန်ဖိုးမြှင့်ခွန် သို့မဟုတ် အရောင်းခွန်များကဲ့သို့သော အကြီးစားအခွန်များအတွက် အခြေနှင့် နှုန်းထားကို သတ်မှတ်နိုင်သည့် ဒေသတစ်ခုသည် ရမှတ် ၄ မှတ် ရရှိပါသည်။ အလားတူပင် မျှဝေ အုပ်ချုပ်မှု ရှုထောင့်တွင်လည်း ဒေသအဆင့်အစိုးရများ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် အခွန် ဝင်ငွေများ ခွဲဝေမှုကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်သော်လည်း ဗီတိုအာဏာ မရှိပါက ရမှတ် ၁ မှတ်ရရှိပြီး ဗီတိုအာဏာပါ ရရှိပါက ရမှတ် ၂ မှတ်ရရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ရမှတ်များကို စုပေါင်း တွက်ချက်ပြီး ရမှတ်များသည် သုည (ဒေသအဆင့် အစိုးရ မရှိ) မှ အမြင့်ဆုံး ရမှတ် ၃၀ အထိ အမျိုးမျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ အသေးစိတ်ဖော်ပြထားသည့် နိုင်ငံအလိုက်လေ့လာမှုများအပါအဝင် တိုင်းတာမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမို၍ အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက Hooghe နှင့်အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ (၂၀၁၆) တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်ကာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာဆိုင်ရာ တိုးတက်လာမှုများ

RAI သည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံ နှင့် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံပေါင်း ၃၈ နိုင်ငံတို့၏ ဒေသ အဆင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှုအတွင်း ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်ကာ အချိန်ကာလ အစဉ်အတိုင်း တိုးတက်လာမှုများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ [၁] ပုံ ၁ တွင် (အပေါ်ရှိ) ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများနှင့် (အောက်ရှိ) ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်များနှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုအတွက် ပျမ်းမျှရမှတ်များသည် ဖက်ဒရယ် မဟုတ် သည့်နိုင်ငံများထက် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင် များစွာပိုမိုမြင့်မားသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်မှာ အံ့အားသင့်ဖွယ် မဟုတ်ပေ။

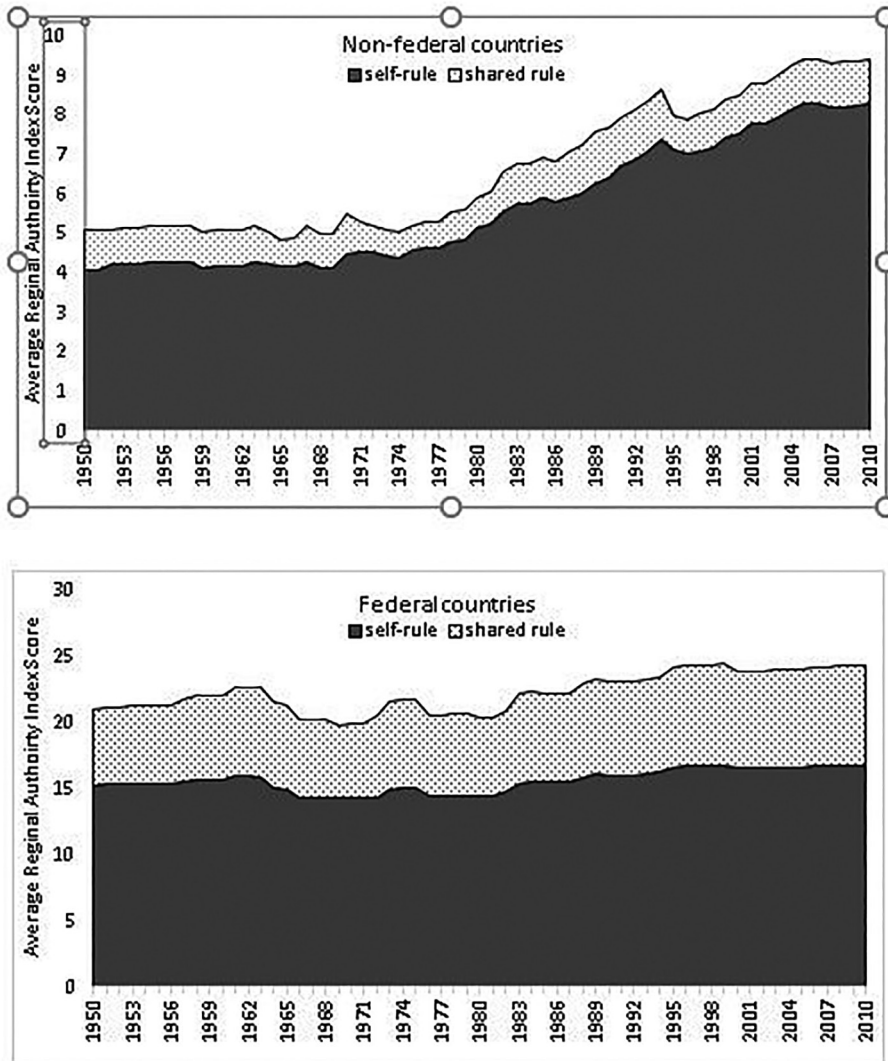
Figure 1. Development in regional authority in non-federal and federal countries.

Notes: Shown are averages in self-rule and shared rule scores for 38 non-federal and 12 federal countries since 1950.

The amount of positive change in regional authority is higher for non-federal than for federal countries. The average self-rule score for non-federal countries doubled from 4.1 in 1950 to 8.2 in 2010 whereas the average for shared rule remained by and large constant (from 1.0 in 1950 to 1.1 in 2014). In contrast, the magnitude of change in the average self-rule score in federal countries has been much more modest and it increased from 15.2 in 1950 to 16.7 in 2010. In contrast, the average shared rule score did increase significantly from 5.8 in 1950 to 7.6 in 2010. The RAI reveals that overall change in regional authority has been much larger in non-federal than in federal countries. However, self-rule is the object of decentralization in

ပုံ ၁ - ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများ နှင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများရှိ ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုများ

Notes: Shown are averages in self-rule and shared rule scores for 38 non-federal and 12 federal countries since 1950.

ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအတွင်း အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သည့် ပြောင်းလဲမှုပမာဏသည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင်ထက် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများတွင် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ဖက်ဒရယ် မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၄.၁ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၈.၂ သို့ နှစ်ဆတိုးတက်လာခဲ့သော်လည်း မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်မှာမူ မပြောင်းလဲဘဲ ကိန်းသေတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေခဲ့သည် (၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁.၀ ရှိရာမှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၁.၁ သို့)။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်မှာမူ များစွာပိုမိုတည်ငြိမ်ပြီး ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၅.၂ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၆.၇ သို့ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ပျမ်းမျှရမှတ်မှာမူ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၅.၈ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၇.၆ သို့ သိသိသာသာ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ RAI အရ ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာတွင် စုစုပေါင်းပြောင်းလဲမှုသည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင်ထက် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများတွင် များစွာပိုမို ကြီးမားကြောင်း တွေ့ရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဖက်ဒရယ် မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများတွင်

non-federal countries whereas decentralization in federal countries has mostly affected shared rule.

Table 1 provides insight into the incidence of reform by displaying the number of reforms –defined as a minimum of 0.1 change in the country score– for each of the self-rule and shared rule dimensions. Because the number of countries differs between the non-federal and federal groups, I also divide the number of reforms by the number of countries within a group.

Table 1. Number of reforms for non-federal and federal countries.

Dimension	Non-federal		Federal		Dimension	Non-federal		Federal	
	N	N/n	N	N/n		N	N/n	N	N/n
Institutional depth	47	1.2	15	1.3	Law making	12	0.3	7	0.6
Policy scope	51	1.3	18	1.5	Executive control	13	0.3	5	0.4
Fiscal autonomy	25	0.7	10	0.8	Fiscal control	9	0.2	8	0.7
Borrowing autonomy	25	0.7	9	0.8	Borrowing control	6	0.2	5	0.4
Representation	58	1.5	20	1.7	Constitutional reform	17	0.4	10	0.8
Self-rule	206	5.4	72	6.0	Shared rule	57	1.5	35	2.9

Notes: N = number of reforms; N/n = number of reforms divided by the number of countries: 38 non-federal and 12 federal countries. A reform is defined by a minimum of 0.1 change in the country score on a particular dimension.

Three findings stand out in Table 1. First, the number of self-rule reforms is two to more than three times larger than the number of shared rule reforms. This may not be a much surprising result. It is easier to provide regions self-rule which involves a direct relationship between the central government and one region than to set up collective bargaining mechanisms among the central and all regional governments. Second, the number of reforms is much lower for the fiscal and borrowing dimensions. This finding clearly indicates that it is more difficult to change the ‘holder of the purse’. It may also indicate that fiscal autonomy may be lacking behind relative to legislative autonomy which can make the latter an ‘empty shell’ since regions may find it difficult to pursue autonomy when their own fiscal resources are lacking. Third, the incidence of self-rule reforms is about equal among non-federal and

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချကြပြီး ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများတွင်မူ အဓိကအားဖြင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခဲ့ကြသည်။

ဇယား ၁ တွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု နှင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု ရှုထောင့်တစ်ခုချင်းစီအတွက် (နိုင်ငံ၏ ရမှတ်တွင် အနည်းဆုံး ၀.၁ ပြောင်းလဲမှုအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်) ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အကြိမ်ရေကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အတွင်းကျကျအချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံအုပ်စုများနှင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံအုပ်စုများအကြားရှိ နိုင်ငံအရေအတွက်တွင် ကွဲပြားခြားနားမှုများရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရေအတွက်အား အုပ်စုတစ်စုတွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံအရေအတွက်ဖြင့် စားထားပါသည်။

ဇယား ၁ - ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများ နှင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အရေအတွက်များ

Dimension	Non-federal		Federal		Dimension	Non-federal		Federal	
	N	N/n	N	N/n		N	N/n	N	N/n
Institutional depth	47	1.2	15	1.3	Law making	12	0.3	7	0.6
Policy scope	51	1.3	18	1.5	Executive control	13	0.3	5	0.4
Fiscal autonomy	25	0.7	10	0.8	Fiscal control	9	0.2	8	0.7
Borrowing autonomy	25	0.7	9	0.8	Borrowing control	6	0.2	5	0.4
Representation	58	1.5	20	1.7	Constitutional reform	17	0.4	10	0.8
Self-rule	206	5.4	72	6.0	Shared rule	57	1.5	35	2.9

Notes: N = number of reforms; N/n = number of reforms divided by the number of countries: 38 non-federal and 12 federal countries. A reform is defined by a minimum of 0.1 change in the country score on a particular dimension.

ဇယား ၁ တွင် တွေ့ရှိချက် ၃ ခုကို သတိပြုမိနိုင်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရေအတွက်သည် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရေအတွက်ထက် နှစ်ဆမှ သုံးဆကျော်အထိ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ယင်းသည် အံ့အားသင့်ဖွယ်ရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်ချင်မှဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မျှဝေအုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးရာတွင် ဗဟိုအစိုးရနှင့် ဒေသတစ်ခုတို့အကြားရှိ တိုက်ရိုက်ဆက်ဆံရေးတစ်ခုသာ ပါဝင်သဖြင့် ဗဟိုအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့်အစိုးရများအားလုံးအကြား စုပေါင်းညှိနှိုင်းရေးစနစ်များ ထားရှိခြင်းထက် ပိုမိုလွယ်ကူပါသည်။ ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရေအတွက်သည် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ချေးငှားခြင်းဆိုင်ရာများတွင် များစွာပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်အရ ‘ပိုက်ဆံအိတ် ကိုင်ထားသူ’ ကို ပြောင်းလဲရန် ပိုမိုခက်ခဲကြောင်း ရှင်းလင်းစွာတွေ့မြင်ရပါသည်။ ထို့ပြင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်သည် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နောက်ကျကျန်နေကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်နေပါက ဒေသများအနေဖြင့် ၎င်းတို့တွင် ကိုယ်ပိုင်အရင်းအမြစ်များ မရှိသည့်အခါ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ဖော်ဆောင်ရန် ခက်ခဲစေသဖြင့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်သည် ‘အခွံသက်သက်’ မျှသာဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ တတိယအချက်အနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်

federal countries. In contrast, there are twice as many shared rule reforms among federal countries than among non-federal countries. This indicates that reform in federal countries has been mostly centripetal, drawing constituent units into joint decision making. In non-federal countries, reform has been mostly centrifugal, giving regions greater self-rule without compensating reforms that give them greater responsibility for the country as a whole. This partitions authority across the territories of a country, but does not recombine authority in joint decision making. It conveys central authority to the regions, but does not convey the regions to central authority.

Conclusion

The findings of the RAI reveal that federal scholars are well advised to look beyond simple dichotomies or simple categorizations in case they would like to fully capture the growth in regional governance since 1950 in non-federal as well as in federal countries. Out of the grand total of 81 countries that the RAI includes, just one –Belgium– has become federal. Yet almost every non-federal country that is middle-sized or larger has been deeply affected by regional reform and the trend of increasing regional governance has left its mark in East and West and in developed and developing countries.

The results of the RAI change the way one looks at governance. No longer can governance be conceived as a once-and-for-all choice about which fork to take in the road of state creation: federal or unitary. This was the fundamental decision in the life of a country that shaped all others. The divide between federal and non-federal countries has narrowed. Non-federal countries may, like federal countries, have multiple levels of governance, directly elected regional assemblies, and strong regional executives collecting taxes, borrowing on financial markets, with extensive policy portfolios not subject to central veto. The key difference between a federal and a non-federal country lies not in the capacity of regions to rule themselves, but in their capacity to co-rule the country as a whole. Regions in federal countries are represented in countrywide second chambers in which they can co-determine national laws, including the distribution of national tax revenues. Many bargain directly with national governments over the budget and taxes.

အရေအတွက်သည် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများနှင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများအကြားတွင် အတူတူနီးပါး ရှိပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများအကြားရှိ မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများထက် နှစ်ဆခန့် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ယင်းကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများရှိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် အများအားဖြင့် ဗဟိုသို့ချဉ်းကပ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး အစိတ်အပိုင်း ယူနစ်များအား ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်မှုအတွင်းသို့ စုပေါင်းပါဝင်စေကြောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများတွင်မူ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် အများအားဖြင့် ဗဟိုနှင့်ဝေးကွာလာခြင်းဖြစ်ကြပြီး ဒေသများအား တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုများပြားစွာ ပေးအပ်သည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ မလုပ်ဘဲ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ပိုမိုများပြားစွာ ပေးအပ်ပါသည်။ ယင်းသည် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်များအကြား ခွဲဝေပေးအပ်သော်လည်း ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရာတွင်မူ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို ပြန်လည်စုပေါင်းခြင်း မရှိပေ။ ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းသည် ဒေသများအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုရှိသော်လည်း ဒေသများသည် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုမရှိပေ။

နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်

ဖက်ဒရယ်ပညာရှင်များအနေဖြင့် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်ကာ ဒေသအဆင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု၏ တိုးတက်မှုကို ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများနှင့်တကွ ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများတွင်ပါ အပြည့်အဝ နားလည်နိုင်ရန်အတွက် ရိုးရှင်းသည့်အမျိုးအစားနှစ်ရပ်ခွဲခြား သို့မဟုတ် ရိုးရှင်းသည့်အမျိုးအစားခွဲခြားသတ်မှတ်မှုများထက် ကျော်လွန်၍ ကြည့်ရှုသင့်ကြောင်း RAI ၏ တွေ့ရှိချက်များက ဖော်ပြထားပါသည်။ RAI တွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံပေါင်း ၈၁ နိုင်ငံအနက်မှ ဘယ်ဂျီယံတစ်နိုင်ငံသည်သာ ဖက်ဒရယ်ဖြစ်သည်။ သို့တိုင် အလတ်စား သို့မဟုတ် ပိုမိုကြီးမားသော ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံတိုင်းနီးပါးတွင် ဒေသအဆင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှု ကြီးစွာ ရှိခဲ့ပြီး ဒေသအဆင့်အုပ်ချုပ်စီမံမှု တိုးပွားလာသည့် အလားအလာကို အရှေ့နှင့်အနောက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများတွင် မြင်နိုင်ပါသည်။

RAI ၏ ရလဒ်များသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ရှုမြင်ပုံကို ပြောင်းလဲစေသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအား နိုင်ငံတည်ဆောက်သည့် လမ်းကြောင်းတွင် - ဖက်ဒရယ် သို့မဟုတ် တစ်ပြည်ထောင် - မည်သည့်လမ်းကို ရွေးချယ်မည်ဟူသည့် အပြီးအပြတ် ရွေးချယ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်၍ မရနိုင်တော့ပေ။ ယင်းသည် နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံအတွင်း အခြားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များအားလုံးကို ပုံဖော်သည့် အခြေခံကျသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်။ ဖက်ဒရယ်နှင့် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများအကြားရှိ ကွဲပြားမှုသည် ကျဉ်းမြောင်းလာခဲ့သည်။ ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများတွင်လည်း ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် အဆင့်ဆင့်အုပ်ချုပ်မှုများ၊ တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသည့် ဒေသအဆင့်လွှတ်တော်များနှင့် ဗဟိုမှ ဗီတိုအာဏာဖြင့် ကန့်ကွက်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် ကျယ်ပြန့်သည့် မူဝါဒဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များဖြင့် အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ငွေကြေးဈေးကွက်များမှ ချေးငှားခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သည့် ခိုင်မာအားကောင်းသော ဒေသအဆင့်အစိုးရများ ရှိလာကြသည်။ ဖက်ဒရယ်နှင့် ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံများအကြားရှိ အဓိကကွဲပြားခြားနားမှုသည် ဒေသများ၏ မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ အုပ်ချုပ်နိုင်သည့်စွမ်းရည်တွင် မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးကို ပူးပေါင်းအုပ်ချုပ်နိုင်သည့် စွမ်းရည်တွင်သာဖြစ်ပါသည်။ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများရှိ ဒေသများသည် နိုင်ငံတော်အဆင့်အောက်လွှတ်တော်များတွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်နိုင်ကြပြီး ၎င်းတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်အခွန်ဝင်ငွေများကို ခွဲဝေခြင်းအပါအဝင် နိုင်ငံတော်အဆင့်ဥပဒေများကို ပူးပေါင်းဆုံးဖြတ်နိုင်ကြသည်။ ဒေသများစွာတို့သည် ဘတ်ဂျက်များ၊ အခွန်များနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်အဆင့် အစိုးရများနှင့် တိုက်ရိုက်ညှိနှိုင်းကြသည်။

The RAI will also change the way in which we think about the impacts of regional governance. To put it bluntly, instead of including a federal dummy as independent variable in the model, including the RAI enables a much more sophisticated view on when and how decentralization of authority matters. For example, increasing self-rule may lead to diverging party systems whereas shared rule may mitigate the centrifugal effects of self-rule. In other words, the RAI may open up a whole new research agenda.

The Regional Authority Index Dataset:

<http://garymarks.web.unc.edu/data/regional-authority/>

[1] Federal countries: Argentina, Australia, Austria (since 1955), Belgium (since 1995), Brazil, Canada, Germany, Malaysia (since 1957), Mexico, Switzerland, United States, and Venezuela.

Non-federal countries: Bolivia, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Denmark, Dominican Republic, Ecuador, El Salvador, Finland, France, Greece, Guatemala, Haiti, Honduras, Iceland, Indonesia, Ireland, Israel, Italy, Japan, Luxembourg, Netherlands, New Zealand, Nicaragua, Norway, Panama, Paraguay, Peru, Philippines, Portugal, South Korea, Spain, Sweden, Thailand, Turkey, United Kingdom, and Uruguay.

Suggested Citation: Schakel, A. 2019. 'Measuring Federalism and Decentralisation'.

50 Shades of Federalism. Available at:

RAI သည် ဒေသအဆင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွေးအခေါ်ကို လည်း ပြောင်းလဲစေမည်ဖြစ်သည်။ အမှန်စင်စစ်တွင် ပုံစံအတွင်း သီးခြားလွတ်လပ်သည့် ကိန်းရှင်တစ်ခုအဖြစ် ဖက်ဒရယ်နမူနာတစ်ခုကို ပါဝင်စေခြင်းထက် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများအား မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သို့ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရန် အရေးကြီးကြောင်းအပေါ် များစွာပိုမိုတိုးတက်သည့် အမြင်တစ်ခုကို ရရှိနိုင်စေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုကို တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် ကွဲပြားသည့် ပါတီစနစ်များသို့ ဦးတည်သွားစေနိုင်ပြီး မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုကို တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု၏ ဗဟိုနှင့်ဝေးကွာစေသည့် သက်ရောက်မှုများကို လျှော့ချကောင်းလျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် RAI သည် သုတေသန အစီအစဉ်သစ်တစ်ခုလုံးကို လမ်းဖွင့်ပေးနိုင်သည်။

ဒေသအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအညွှန်းကိန်း အချက်အလက်စုဝေးမှု -

<http://garymarks.web.unc.edu/data/regional-authority/>

[၁] ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ - အာဂျင်တီးနား၊ ဩစတြေးလျ၊ ဩစတြီးယား (၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ စတင်)၊ ဘယ်ဂျီယံ (၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ စတင်)၊ ဘရာဇီး၊ ကနေဒါ၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား (၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ စတင်)၊ မက္ကဆီကို၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့် ဗင်နီဇွဲလား။

ဖက်ဒရယ်မဟုတ်သည့် နိုင်ငံများ - ဘိုလီဗီးယား၊ ချီလီ၊ ကိုလံဘီယာ၊ ကိုစတာရီကာ၊ ကျူးဘား၊ ဒိန်းမတ်၊ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အီကွေဒေါ၊ အယ်ဆာဗေးဒိုး၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂရိ၊ ဝွာတီမာလာ၊ ဟေတီ၊ ဟွန်ဒူးရပ်စ်၊ အိုက်စ်လန်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အိုင်ယာလန်၊ အစ္စရေး၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ နီကာရာဂွါ၊ နော်ဝေ၊ ပနားမား၊ ပါရာဂွေး၊ ပီရူး၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ပေါ်တူဂီ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တူရကီ၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း နှင့် ဥရုဂွေး။

အဆိုပြုထားသည့် ကိုးကားချက် - Schakel, A. ၂၀၁၉ 'ဖက်ဒရယ်စနစ် နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းတို့ကို တိုင်းတာခြင်း' ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အသွင်ကွဲ ၅၀၊ တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

Bibliography

Aldecoa, F. and N. Cornago (2008) “Kingdom of Spain,” in H. Michelmann, H. (ed.), *A Global Dialogue on Federalism, Vol. 5; Foreign Relations in Federal Countries*. Montreal and Kingston: Published for the Forum of Federations and the International Association of Centres for Federal Studies by McGill–Queen’s University Press, pp.240–68.

Bassanini, F. (2012) “Federalising a Regionalised State: Constitutional Change in Italy,” in A. Benz and F. Knüpling (eds.) *Changing Federal Constitutions. Lessons from International Comparison*. Opladen, Farmington Hills, MI: Barbara Budrich Publishers, pp.229–248.

Dahl, R. (1968) “Power,” in D.L. Sills (ed.), *The International Encyclopedia of the Social Sciences*. New York: MacMillan Free Press, 12, pp.405–415.

Hooghe, L., G. Marks, A.H. Schakel, S. Niedzwiecki, S. Chapman Osterkatz, S. Shair–Rosenfield (2016) *Measuring Regional Authority. A Postfunctionalist Theory of Governance. Volume 1*. Oxford: Oxford University Press.

Verney, D.V. (1995) “Federalism, Federative Systems, and Federations: The United States, Canada, and India,” *Publius: The Journal of Federalism* 25(2): 81–98.

Further Reading

Elazar, D.J. (1987) *Exploring Federalism. Tuscaloosa: the University of Alabama Press.*

Elazar, D.J. (1991) *Federal Systems of the World: A Handbook of Federal, Confederal and Autonomy Arrangements. London: Longman.*

Hooghe, L., and G. Marks (with A.H. Schakel, S. Niedzwiecki, S. Chapman Osterkatz, S. Shair-Rosenfield) (2016) *Community, Scale, and Regional Governance. A Postfunctionalist Theory of Governance. Volume 2. Oxford: Oxford University Press.*

Treisman, D. (2007) *The Architecture of Government: Rethinking Political Decentralization. Cambridge: Cambridge University Press.*

Watts, R.L. (2008) *Comparing Federal Systems, Third Edition. Kingston, Ontario: McGill-Queen's University Press.*

Tags: *Decentralisation, Federal Theory, Federalism, Federation, Regional Authority Index, Self-Rule, Shared Rule*

Bibliography

Bauböck, R. (2010). *Studying citizenship constellations. Journal of ethnic and migration studies, 36(5), 847–859.*

Džankic, J. A. (2010). *Transformations of Citizenship in Montenegro: a context-generated evolution of citizenship policies. CITSEE Working Paper 2010/03. University of Edinburgh.*

Miller, D. (2000). 'Citizenship and national identity'. In *Democracy: A Reader* edited by Ricardo Blaug, John Schwarzmantel. Polity Press: Cambridge.

Rava, N. (2010). *Serbia: elusive citizenship in an elusive nation-state. CITSEE Working Paper 2010/08. University of Edinburgh.*

Stiks, I. (2006). *Nationality and citizenship in the Former Yugoslavia: from disintegration to European integration. Southeast European and Black Sea Studies, 6(4), 483–500.*

United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2015). *Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin, <http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates15.shtml>*

Further reading

Henderson, A., Jeffery, C., & Wincott, D. (eds.). (2013). *Citizenship after the nation state: Regionalism, nationalism and public attitudes in Europe*. Springer.

Maas, W. (ed.). (2013). *Multilevel citizenship*. University of Pennsylvania Press.

Shaw, J., & Štiks, I. (2012). *Citizenship in the new states of South Eastern Europe*. *Citizenship studies*, 16(3-4), 309-321.

4. Multinational Federalism: How to Measure A ‘Federal Deficit’?

၄။ လူမျိုးစုပေါင်းစုံ
ပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် -
‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခု
ကို မည်သို့ တိုင်းတာမည်နည်း။

Félix Mathieu

Félix Mathieu is a PhD student in Political Science at Université du Québec à Montréal. His work has been published in journals like Publius: The Journal of Federalism, Ethnicities, Studies in Ethnicity and Nationalism. He is the author of Les défis du pluralisme à l'ère des sociétés complexes (2017, Presses de l'Université du Québec).

Dave Guénette

Dave Guénette is a PhD student in Law at Université Catholique de Louvain and Université Laval. Its main research interests are related to the constituent process, the institutional management of national diversity and the links between constitutionalism and nationalism. He has published in academic journals in Belgium, Canada, France, Spain and the United Kingdom.

Félix Mathieu

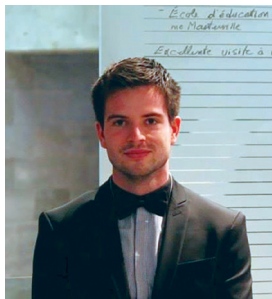
mathieu.felix.2@courrier.uqam.ca

Felix Mathieu သည် Université du Québec à Montréal ရှိ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဆိုင်ရာ PhD ကျောင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ၏ စာတမ်းများအား Publius: The Journal of Federalism, Ethnicities, Studies in Ethnicity and Nationalism တို့ကဲ့သို့သော ဂျာနယ်များတွင် ရေးသားထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ သူ သည် Les défis du pluralisme à l'ère des sociétés complexes (၂၀၁၇၊ Presses de l'Université du Québec) ၏ စာရေးသူလည်းဖြစ်သည်။

Dave Guénette

dave.guenette.1@ulaval.ca

Dave Guénette သည် Université Catholique de Louvain နှင့် Université Laval တို့ရှိ ဥပဒေဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ PhD ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ၏ အဓိက သုတေသန နယ်ပယ်များသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်၊ လူမျိုးစုဆိုင်ရာ စုံလင်ကွဲပြားမှုအပေါ် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်တွင် အခြေတည်သည့် ဝါဒနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒတို့အကြားရှိ ချိတ်ဆက်မှုများနှင့် ဆက်နွှယ်နေပါသည်။ သူသည် ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ပြင်သစ်၊ စပိန်နှင့် ယူနိုက်တက် ကင်းဒမ်းတို့ရှိ ပညာရပ်ဆိုင်ရာဂျာနယ်များတွင်လည်း စာတမ်းများ ရေးသားထုတ်ပြန်ခဲ့ ပါသည်။

Abstract

Multinational (quasi)federations are polities that hold together at least two constituent national partners. Unlike sovereign or majoritarian nations, minority nations that evolve in such federations usually cannot fully empower their societal cultures exclusively with their own autonomous will and institutions. We argue that such inability can lead to a more or less prominent multinational federalism deficit. Indeed, the less a multinational (quasi)federation enables its minority nation(s) to develop and consolidate their respective societal culture, the more likely it is to display such deficit, and vice-versa. But how can we measure such a deficit? We identify six legally oriented pillars that are central for a minority nation to sustain its societal culture. Those pillars, which we operationalise through twelve indicators, form the building blocks of the Societal Culture Index. The Index allows measuring and comparing minority nations by combining normative studies and empirical research.

အနှစ်ချုပ်

လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများသည် အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် မိတ်ဖက် လူမျိုးစုနှစ်ခုကို အတူပေါင်းစည်းထားသည့် နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့သော ဖက်ဒရေးရှင်းများ အတွင်းရှိ လူနည်းစုလူမျိုးစုများသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်လူမျိုးစုများသို့မဟုတ်လူများစုလူမျိုးစုများကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ဆန္ဒနှင့် အင်စတီကျူးရှင်းများ သီးသန့်ဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို ခိုင်မာဖွံ့ဖြိုးလာအောင် အပြည့်အဝ လုပ်ဆောင်နိုင်လေ့မရှိပေ။ ထိုသို့မလုပ်ဆောင်နိုင်မှုသည် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် အနည်းနှင့်အများ ပေါ်လွင်သည့် လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာ စေနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဖော်ပြလိုပါသည်။ အမှန်စစ်စစ်တွင် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ် တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ၎င်း၏ လူနည်းစု လူမျိုးစု (များ) အား ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ထွန်းကားခိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခွင့် ပေးအပ်ထားခြင်း နည်းပါးလေလေ ထိုသို့သော လိုအပ်ချက်ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြေ ပိုမိုများပြားလေလေဖြစ်ပြီး လုပ်ဆောင်နိုင်ခွင့် ပေးအပ်ထားခြင်း ပိုမို များပြားလေလေ လိုအပ်ချက်ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြေ ပိုမိုနည်းပါးလေလေဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် ထိုသို့သော လိုအပ်ချက်ကို မည်ကဲ့သို့ တိုင်းတာနိုင်မည်နည်း။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လူနည်းစု လူမျိုးစု တစ်ခုအနေဖြင့် ၎င်း၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေးအတွက် အဓိကကျသည့် ဥပဒေနှင့် ချိန်ညှိထားသော မဏ္ဍိုင် ၆ ရပ်တို့ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အညွှန်းကိန်း ၁၂ ခု တို့မှတစ်ဆင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းကို တည်ဆောက်ရန်အတွက် အဆိုပါ မဏ္ဍိုင် များအား အခြေခံအုတ်မြစ်များအဖြစ် အသုံးပြုထားပါသည်။ အဆိုပါ အညွှန်းသည် စံနှုန်းဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများ နှင့် လက်တွေ့သုတေသနများကို ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုများကို တိုင်းတာ နှိုင်းယှဉ်နိုင်စေပါသည်။

Introduction

Multinational (quasi)federations [1] are polities that hold together at least two constituent national partners. In such context, minority nations usually cannot fully empower their societal cultures exclusively with their own autonomous institutions, and the state in which they evolve may thus suffer from a more or less prominent multinational federalism deficit. In this contribution, we first define multinational federalism and consider what are the key normative principles driving it. In a nutshell, we argue that a multinational conception of federalism aims at providing every constituent national partner of the political association with the necessary constitutional powers to develop and consolidate their respective societal culture. Second, we identify six legally oriented pillars that are central for a minority nation to sustain its societal culture. Those pillars, and the twelve indicators that operationalise them, form the building blocks of the Societal Culture Index, which allows measuring and comparing minority nations with regards to their capacity to develop and strengthen their respective societal culture. Third, we briefly introduce the multiple cases that may fit this analytical framework, and discuss of the relevance of the Index.

Multinational Federalism and Minority Nations' Societal Culture

Just like majoritarian nations, minority nations possess their own “societal culture” (Kymlicka 1995: 53), i.e. they usually have access to legal, political, cultural, and economic institutions making it possible for a given political community to emancipate itself both politically and culturally. A societal culture is usually bound by a specific language and confined within a delimited territory. As Kymlicka (1995) articulates it, a societal culture offers citizens a “context of choice” in order for them to enjoy individual autonomy and liberty. However, contrary to majoritarian nations governing sovereign states, minority nations living within multinational (quasi)federations usually cannot fully empower their societal cultures exclusively by their own will because they are evolving within a larger political state and a more comprehensive legal order.

နိဒါန်း

လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများ [၁] သည် အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် လူမျိုးစု နှစ်ခုကို အတူပေါင်းစည်းထားသည့် နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေများတွင် လူနည်းစု လူမျိုးစုများသည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ အင်စတီကျူးရှင်းများ သီးသန့်ဖြင့်သာ ၎င်းတို့၏လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုများကိုခိုင်မာဖွံ့ဖြိုးလာအောင်အပြည့်အဝလုပ်ဆောင်နိုင်လေ့မရှိဘဲ ၎င်းတို့၏ ပြည်နယ်များသည် အနည်းနှင့်အများ ပေါ်လွင်သည့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ လိုအပ်ချက်တစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်အား ဦးစွာအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြီး ယင်းကို ဦးဆောင်မောင်းနှင်နေသည့် အဓိကကျသော စံနှုန်း ဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားများမှာ မည်သည်တို့ ဖြစ်ကြကြောင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပါသည်။ အနှစ်ချုပ်ဆိုရပါက ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် အယူအဆသည် နိုင်ငံ အတွင်းရှိ လူမျိုးစုတိုင်းကို ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို ခိုင်မာဖွံ့ဖြိုးလာ အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာအာဏာများ ပေးအပ်ရန် ရည်မှန်းထား သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုတစ်ခုအနေဖြင့် ၎င်း၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက် အဓိကကျသည့် ဥပဒေနှင့်ချိန်ညှိထားသည့် မဏ္ဍိုင် ၆ ရပ်တို့ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသည်။ အဆိုပါ မဏ္ဍိုင်များနှင့်တကွ ၎င်းတို့ကို အသုံးပြုထားသည့် အညွှန်းကိန်း ၁၂ ခုတို့သည် လူနည်းစု လူမျိုးစုများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုများ ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းကို တိုင်းတာ နှိုင်းယှဉ်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းကို ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ တတိယအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဤခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု မူဘောင်နှင့် အံ့ကိုက်ဖြစ်နိုင်ပြီး အညွှန်း၏ ဆီလျော်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးနိုင်မည့် ဖြစ်ရပ်အမျိုးမျိုးတို့ကို အနှစ်ချုပ် မိတ်ဆက်ဖော်ပြထား ပါသည်။

လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုများ၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှု

လူများစု လူမျိုးစုများကဲ့သို့ပင် လူနည်းစု လူမျိုးစုများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် “လူ့အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှု” များ ရှိကြသည် (Kymlicka 1995: 53)။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို နိုင်ငံရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ အတားအဆီးများမှ ကင်းလွတ်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်စေသည့် ဥပဒေ၊ နိုင်ငံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အင်စတီကျူးရှင်းများကို ရရှိနိုင်ကြသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု သည် အများအားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဘာသာစကားတစ်ခုနှင့် ကန့်သတ်ထားပြီး နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေဒေသတစ်ခုအတွင်း စည်းနှောင်မှုရှိသည်။ Kymlicka (၁၉၉၅) မှ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုသည် နိုင်ငံသားများအတွက် ပုဂ္ဂလိက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်တို့ ရရှိစေရေးအတွက် “ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခြေအနေတစ်ခု” ကို ပေးအပ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အချုပ် အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံများကို အုပ်ချုပ်နေသည့် လူများစု လူမျိုးစုများကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများအတွင်း နေထိုင်သည့် လူနည်းစုလူမျိုးစုများသည် ပိုမိုကြီးမားသည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပြည်နယ်တစ်ခုနှင့် ပိုမိုပြည့်စုံသည့် ဥပဒေဆိုင်ရာအစီအစဉ်တစ်ရပ်အတွင်း ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုများအား ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒသီးသန့်ဖြင့် အပြည့်အဝ အားပေးမြှင့်တင်နိုင်လေ့မရှိပေ။

Majoritarian nations evolving within a sovereign state, if and when they feel threatened or concerned by a given political force – whether it is related to immigration, language or cultural issues, self-determination, etc. – may strengthen and consolidate their societal culture so they can (try to) manage and overcome the identified threat. However, minority nations may only have limited, or even no real legal authority to develop and consolidate their societal culture when confronted with similar struggles. Minority nations living within a multinational state thus tend to express a greater sense of “fragility” or “insecurity” (Gagnon 2014). In turn, if the (minority) partners in such a political association are not considered as equals and cannot develop their respective societal culture, this may lead to a serious deficit in matters of multinational federalism.

To be clear, a federation refers to a political organisation where at least two orders of government “combine elements of shared-rule through common institutions and regional self-rule for the governments of the constituent units” (Watts, 1996: 7). As for federalism, it refers expressly to the normative and theoretical account that justifies the desirability of federations over unitary political systems. As a complex set of ideas underpinning a network of specific institutions and principles, federalism is about finding a balance between centripetal and centrifugal political forces to ensure the fair coexistence of multiple and sometimes conflicting loyalties and (national) identities. Therefore, it is important to bear in mind that federalism is not the same as (political) decentralisation, nor the same as devolution. Indeed, decentralisation and devolution are ways to distribute power in a given state, whereas federalism is a universal and normative principle justifying how such distribution should be done.

Consequently, federalism suggests that a polity must be understood as a form of political association made of multiple partners, in which none shall rule them all. When applied to multinational federalism, we suggest this specifically means that every national partner must enjoy the necessary constitutional abilities to develop and strengthen its societal culture. Otherwise, the federation develops a more or less prominent deficit with regards to

‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာ မည်နည်း။ ။

အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ လူများစု လူမျိုးစုများသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ ဘာသာစကား သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အစရှိသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးအင်အားစုတစ်စု၏ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရ သည် သို့မဟုတ် စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိသည်ဟု ခံစားရသည့်အခါ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်အောင်နှင့် ကျော်လွှားနိုင်အောင် (ကြိုးစားနိုင်ရန်) ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ လူနည်းစု လူမျိုးစု များအနေဖြင့် အလားတူအကျပ်အတည်းများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ဖွံ့ဖြိုးလာအောင်နှင့် ခိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အစစ်အမှန် အနည်းငယ်မျှသာ ရှိသည် သို့မဟုတ် လုံးဝမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံတစ် နိုင်ငံအတွင်းနေထိုင်ကြသည့် လူနည်းစု လူမျိုးစုများသည် “ထိခိုက်လွယ်မှု” သို့မဟုတ် “မလုံခြုံမှု” ခံစားချက်ကို ပိုမိုဖော်ပြလေ့ရှိသည် (Gagnon ၂၀၁၄)။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ထိုသို့သော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း တစ်ခု အတွင်းရှိ (လူနည်းစု) မိတ်ဖက်များအား တန်းတူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းမရှိဘဲ ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါက ယင်းသည် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ် စနစ်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွင်း ကြီးမားသည့် လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စေပါသည်။

ရှင်းလင်းမှုရှိစေရန်အတွက် ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး အစိုးရနှစ်ရပ်ပါဝင်ပြီး “ဘုံ အင်စတီကျူးရှင်းများမှတစ်ဆင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုနှင့် အစိတ်အပိုင်းယူနစ်များ၏ အစိုးရများအတွက် ဒေသ ဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုတို့ကို ပေါင်းစပ်ထားသည့်” နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ဆိုလိုပါသည် (Watts, ၁၉၉၆ - ၇)။ ဖက်ဒရယ်စနစ်မှာ တစ်ပြည်ထောင်နိုင်ငံရေးစနစ်များထက် ဖက်ဒရေးရှင်းများ၏ သာလွန်ကောင်းမွန်မှုကို ထင်ရှားစေသည့် စံနှုန်းနှင့် အယူအဆပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စဉ်ကို အတိအကျ ရည်ညွှန်းပါ သည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်သည် သက်ဆိုင်ရာအင်စတီကျူးရှင်းများနှင့် အခြေခံမူများ၏ ကွန်ရက်တစ်ခုကို အထောက်အပံ့ပေးထားသည့် ရှုပ်ထွေးသည့် အယူအဆ အစုအဝေးတစ်ခုအဖြစ် သစ္စာစောင့်သိမှုအများအပြား နှင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဖီလာဖြစ်နေသည့် သစ္စာစောင့်သိမှုများနှင့် အမျိုးသားကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများ မျှတစွာ အတူတကွတည်ရှိကြောင်း သေချာစေရန် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချဉ်းအားနှင့် ဗဟိုခွာအားတို့အကြားရှိ ဟန်ချက် ညီမျှမှုတစ်ခုကို ရှာဖွေရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုသည်မှာ (နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ) ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း မဟုတ်သလို အာဏာခွဲဝေပေးအပ်ခြင်းလည်းမဟုတ်ကြောင်း ဂရုပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။ အမှန် စင်စစ်တွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းနှင့် အာဏာခွဲဝေခြင်းတို့သည် သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ အာဏာများကို ခွဲဝေနိုင်မည့် နည်းလမ်းများဖြစ်ကြပြီး ဖက်ဒရယ်စနစ်မှာ ထိုသို့သော ခွဲဝေမှုများကို မည်သို့ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည့် အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော စံအခြေခံမူများဖြစ်ကြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအား လူမျိုးစုများစွာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး မည်သည့်လူမျိုးစုကမှ အားလုံးကို အုပ်ချုပ်ခြင်းမရှိသည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းပုံစံတစ်ခုအဖြစ် နားလည်သဘောပေါက်ရမည်ဖြစ်သည်။ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် ယင်းသည် လူမျိုးစု တိုင်းအနေဖြင့် ၎င်း၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင်နှင့် ခိုင်မာအားကောင်း လာအောင် လိုအပ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရရှိခံစားနိုင်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဖက်ဒရေးရှင်းသည် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ဦးဆောင် မောင်းနှင်သော အဓိကကျသည့် အခြေခံသဘောတရားများနှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းနှင့်အများ လိုအပ်ချက်များ

the core principles that drive multinational federalism. But how can we measure and compare such a deficit?

A Societal Culture Index for the Study of Multinational Federations

We propose a standardised composite Index for the study and comparison of minority nations' legal capacity to institutionalise their societal culture within multinational (quasi) federations. In particular, we identify six legally oriented pillars and twelve indicators that are central for a minority nation to exercise a significant degree of autonomy through self-governance by sustaining a dynamic societal culture. Thus, the higher a minority nation scores on the Societal Culture Index, the less the (quasi)federation within which it evolves expresses a multinational federalism deficit, and vice-versa.

On a methodological scale, every institutional pillar – which are of absolute equal value – is combined with two specific indicators to empirically observe its value within the constitutional order (Mathieu and Guénette 2017). Those twelve indicators represent conditions that, if adopted, would greatly contribute to the deepening of the democratic life and the federal ideal in multinational states (Gagnon, 2010: 6), where tensions between the majority and the minorities – as equal partners – would be managed in a constructive manner. Below, we briefly present those six pillars and twelve indicators:

a. National recognition

Following Taylor (1992: 33), we argue that the expression of national identity critically depends on dialogical relations, and that the absence of formal recognition by a “significant other” constitutes a serious moral and political wrong. Within the constitutional order, we focus on:

1. Mention of recognition
2. Presence of constitutional asymmetries

‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာ မည်နည်း။ ။

ပေါ်ပေါက်လာလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ထိုသို့သော လိုအပ်ချက်ကို မည်သို့ တိုင်းတာ၊ နှိုင်းယှဉ်နိုင်မည်နည်း။

လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရေးရှင်းများကို လေ့လာမှုအတွက်
လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းတစ်ခု

ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများအတွက် လူနည်းစု လူမျိုးစုများ၏ ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုကို အင်စတီကျူးရှင်းအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင် သည့် ဥပဒေဆိုင်ရာ စွမ်းရည်များကို လေ့လာ၊ နှိုင်းယှဉ်ထားသည့် စံစုပေါင်းအညွှန်းတစ်ခုကို အဆိုပြုထားပါ သည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ပြောင်းလဲနေသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်းဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်စီမံမှုမှတစ်ဆင့် သိသာသည့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အတိုင်းအတာ တစ်ခုကို ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် အဓိကကျသည့် ဥပဒေနှင့်ချိန်ညှိထားသည့် မဏ္ဍိုင် ၆ ရပ် နှင့် အညွှန်းကိန်း ၁၂ ခု တို့ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုတစ်စုအနေဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းကိန်းတွင် ရမှတ်မြင့်မားလေလေ၊ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတွင် ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက် ပိုမိုနည်းပါးလေလေဖြစ်ပြီး ရမှတ်နည်းပါးလေလေ၊ လိုအပ်ချက် ပိုမိုများပြားလေလေဖြစ်ပါသည်။

နည်းစနစ်ဆိုင်ရာ တိုင်းတာမှုစနစ်တစ်ခုတွင် တန်ဖိုးထပ်တူရှိသည့် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ မဏ္ဍိုင် တစ်ခုချင်းစီအား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်းရှိ ၎င်း၏ တန်ဖိုးကို လက်တွေ့ လေ့လာနိုင်ရန် အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် အညွှန်းကိန်းနှစ်ခုတို့နှင့် ပေါင်းစပ်ပါသည် (Mathieu နှင့် Guénette ၂၀၁၇)။ အဆိုပါ အညွှန်းကိန်း ၁၂ ခုတို့သည် တန်းတူမိတ်ဖက်များအဖြစ် လူများစုနှင့် လူနည်းစုများအကြားရှိ တင်းမာမှု များအား အပြုသဘောဖြင့် စီမံခန့်ခွဲကာ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် နိုင်ငံများအတွင်းရှိ ဒီမိုကရေစီဘဝနှင့် ဖက်ဒရယ်စံများ ရင့်သန်လာစေရန် များစွာအထောက်အကူပြုမည့် အခြေအနေများကို ကိုယ်စားပြုပါသည် (Gagnon, ၂၀၁၀ - ၆)။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အောက်တွင် အဆိုပါ မဏ္ဍိုင် ၆ ရပ် နှင့် အညွှန်းကိန်း ၁၂ ခုတို့ကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။

က။ လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုခြင်း

Taylor (၁၉၉၂ - ၃၃) ၏ ဖော်ပြချက်အရ လူမျိုးစု ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာကို ဖော်ပြရေးသည် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးမှုနှင့်ဆိုင်သော ဆက်ဆံရေးများပေါ်တွင် အဓိကမူတည်နေသောကြောင့် “အခြားတစ်ဖက်” မှ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုမှုမရှိပါက ကျင့်ဝတ်နှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကြီးမားသည့် မှားယွင်းမှုတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို အာရုံစူးစိုက်ပါသည်-

1. အသိအမှတ်ပြုမှုကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားမှု
2. ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အချိုးမညီမှုများ ရှိနေမှု

b. Linguistic rights

In a neo-Herderian fashion, we argue that language must be understood as a formal “mind-set” that reflects and empowers specific cultural identities. If every partner within the (quasi)federation is to be equal, then the polity should make it possible for multiple cultural identities to flourish. Within the constitutional order, we focus on:

3. Capacity to declare an official language
4. Capacity to select the predominant language of its educational system

c. Immigration and integration powers

It is of primary importance for a minority nation to exercise a certain control over immigration rates within its territory, so the national community can provide fair integration for all (Kymlicka, 1995: 285). Within the constitutional order, we focus on:

5. Capacity to establish its own immigration policy
6. Capacity to enforce its own selection and integration criteria

d. Fiscal autonomy

For a minority nation “to be autonomous, it is not sufficient to enjoy self-government. The federated state must be fiscally and politically autonomous” (Seymour and Gagnon 2012: 4). Within the constitutional order, we focus on:

7. Power to raise taxes
8. Presence of an internal wealth redistribution system within the encompassing state

e. Internal self-determination

If the minority nation is to be considered an equal partner within a multinational (quasi)federation, it must be empowered with the capacity to initiate negotiations and discussions regarding the current constitutional order. The minority nation must also be empowered with the capacity to block a revision that would be against its interests. Within

‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာ မည်နည်း။ ။

ခ။ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ

ခေတ်သစ် Herderian အယူအဆပုံစံတစ်ခုအရ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဘာသာစကားတစ်ခုအား သက်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများကို ထင်ဟပ်ပြီး အားပေးမြှင့်တင်သည့် တရားဝင် “အတွေးအခေါ်” တစ်ခုအဖြစ် နားလည်ရမည်ဟု ဖော်ပြလိုပါသည်။ (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်း တစ်ခု အတွင်းရှိ လူမျိုးစုတိုင်းကို တန်းတူဖြစ်စေရန်အတွက် နိုင်ငံအနေဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာ အမျိုးမျိုးတို့ ထွန်းကားလာနိုင်စေရန် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အောက်ပါတို့တွင် အာရုံစူးစိုက်ပါသည် -

- 3. ရုံးသုံးဘာသာစကားတစ်ခု ကြေညာနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်
- 4. မိမိတို့၏ ပညာရေးစနစ်အတွက် အဓိက ဘာသာစကားကို ရွေးချယ်နိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်

ဂ။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး နှင့် ပေါင်းစည်းရေးဆိုင်ရာ အာဏာများ

လူမျိုးစု အသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် အားလုံးအတွက် မျှတသည့် ပေါင်းစည်းမှုကို ပေးနိုင်စေရန်အတွက် လူနည်းစု လူမျိုးစုတစ်ခုသည် ၎င်း၏ နယ်နိမိတ်အတွင်းရှိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဆိုင်ရာ နှုန်းထားများအပေါ် သက်ဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်မှုတစ်ခု ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည် (Kymlicka, ၁၉၉၅ - ၂၈၅)။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အောက်ပါတို့တွင် အာရုံစူးစိုက်ပါသည် -

- 5. မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး မူဝါဒ သတ်မှတ်ထားရှိနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်
- 6. မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ရွေးချယ်ရေးနှင့် ပေါင်းစည်းရေးဆိုင်ရာ စံချိန်စံနှုန်းများကို ဖော်ဆောင်နိုင် သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်

ဃ။ ငွေကြေးဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်စီမံခွင့်

လူနည်းစုလူမျိုးစုတစ်ခုအနေဖြင့် “ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရှိရန်အတွက် ကိုယ်ပိုင်အစိုးရထားရှိနိုင်ရုံဖြင့် မလုံလောက်ပေ။ ဖက်ဒရယ်ပြည်နယ်တစ်ခုသည် ငွေကြေးနှင့် နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်စီမံခွင့် ရှိရမည် ဖြစ်သည်” (Seymour နှင့် Gagnon ၂၀၁၂ - ၄)။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် အောက်ပါတို့တွင် အာရုံစူးစိုက်ပါသည် -

- 7. အခွန် ကောက်ခံခွင့်အာဏာ
- 8. နိုင်ငံအတွင်း ကြွယ်ဝမှုများ ပြန်လည်ခွဲဝေပေးရေး စနစ်တစ်ခု ရှိနေမှု

င။ မိမိနယ်မြေကို ကိုယ်ပိုင်စီမံအုပ်ချုပ်ခွင့်

လူနည်းစုလူမျိုးစုတစ်ခုအား လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုအတွင်း တန်းတူ မိတ်ဖက်တစ်ခုအဖြစ် စဉ်းစားမည်ဖြစ်ပါက ယင်းအား လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ် နှင့်ပတ်သက်၍ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ စတင်နိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးအပ်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ လူနည်းစု လူမျိုးစုတစ်ခုအား ၎င်း၏ အကျိုးစီးပွားများနှင့် ဖီလာဖြစ်နိုင်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုကို တားမြစ်နိုင်

the constitutional order, we focus on:

9. Capacity to initiate a constitutional revision
10. Possession of a veto right

f. External self-determination

Within the logic of the right to self-determination (Gagnon 2014, 6), we argue that a minority nation should have the right to initiate a democratic process that may lead to secession, when it lacks formal recognition and if it legally cannot empower nor consolidate its societal culture. Within the constitutional order, we focus on:

11. Capacity to organise a referendum on its territory
12. Right to secede

Conclusion: The Societal Culture Index and its Application

The scope of the analytical framework presented here is limited to democratic multinational (quasi)federations in the Western world. Nonetheless, one of its benefits for further research is that comparing the legal capacity of various minority nations to develop their societal culture within the context of a multinational (quasi)federation “may help to identify options that might otherwise be overlooked [and] allow us to foresee more clearly the consequences of particular arrangements advocated” (Watts, 1996: 2).

Consequently, many (quasi)federations and minority nations can be analysed using the Societal Culture Index, such as Québec in Canada, Scotland or Wales in the United Kingdom, Catalonia, Basque Country, Galicia or Navarra in Spain, Alsace, Brittany or Corsica in France, Flanders in Belgium, Jura in Switzerland, Puerto Rico in the United States, South Tyrol or Sardinia in Italy, etc. Indeed, we have already used the Index to study the cases of Catalonia, Québec and South Tyrol. The results we obtained – i.e. Catalonia 4/12, Québec 9.5/12 and South Tyrol 6/12 (see Mathieu and Guénette 2017) – then enabled us to formulate some normative conclusions.

‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာ မည်နည်း။ ။

သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်လည်း ပေးအပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် အောက်ပါတို့တွင် အာရုံစူးစိုက်ပါသည် -

- 9. ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်တစ်ခုကို စတင်နိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်
- 10. ဗီတိုအာဏာပိုင်ဆိုင်ခွင့်

စ။ နယ်မြေအရ သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်

ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်အယူအဆအတွင်း (Gagnon ၂၀၁၄၊ ၆) လူနည်းစု လူမျိုးစုတစ်ခုအနေဖြင့် ၎င်းအပေါ် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုမှုမရှိဘဲ ၎င်းအနေဖြင့် ၎င်း၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုကို မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်စေ၊ ခိုင်မာစေရန်ဖြစ်စေ ဥပဒေအရ လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါက ခွဲထွက်ခြင်းကို ဦးတည်နိုင်သည့် ဒီမိုကရေစီဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို စတင်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဖော်ပြ လိုပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အောက်ပါတို့တွင် အာရုံ စူးစိုက်ပါသည် -

- 11. မိမိ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း ဆန္ဒခံယူပွဲတစ်ခု စီစဉ်ကျင်းပနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်
- 12. ခွဲထွက်ခွင့်

နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက် - လူ့အဖွဲ့အစည်းအဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းနှင့် ၎င်းကို အသုံးပြုခြင်း

ဤစာတမ်းအတွင်း တင်ဆက်ဖော်ပြထားသည့် စိစစ်လေ့လာမှုမူဘောင်၏ နယ်ပယ်အတိုင်းအတာတွင် အနောက်နိုင်ငံများ၏ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သော (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများသာ ပါဝင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ သုတေသနများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ၎င်းမှ ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူး တစ်ခုမှာ လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုအတွင်း လူနည်းစု လူမျိုးစု အမျိုးမျိုးတို့၏ ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ဥပဒေဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် “သတိမမူမိနိုင်သည့် ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းများကို ခွဲခြားသတ်မှတ် ရန် အထောက်အကူပြုပြီး သက်ဆိုင်ရာ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှု အစီအမံများ၏ အကျိုးဆက်များကို ပိုမိုရှင်းလင်းစွာ ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်စေခြင်းဖြစ်သည်” (Watts, ၁၉၉၆ - ၂)။

နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းနှင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုများစွာတို့အား လူ့အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းကို အသုံးပြုကာ စိစစ်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - ကနေဒါရှိ ကွီဘက်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းရှိ စကော့တလန် သို့မဟုတ် ဝေလနိုင်ငံ၊ စပိန်ရှိ ကာတာလိုးနီးယား၊ Basque Country ဒေသ၊ ဂါလီဆီယာ သို့မဟုတ် နဗားဒေသ၊ ပြင်သစ်ရှိ Alsace ဒေသ၊ Brittany ဒေသ သို့မဟုတ် Corsica ဒေသ၊ ဘယ်ဂျီယံရှိ ဖလန်းဒါးစ်ဒေသ၊ ဆွစ်ဇာလန်ရှိ ဂျူးရားဒေသ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ ပူအာတိုရီကိုဒေသ၊ အီတလီရှိ South Tyrol ဒေသ သို့မဟုတ် ဆာဒီနီယားဒေသ၊ အစရှိသည်။ အမှန်စင်စစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ကာတာ လိုးနီးယား၊ ကွီဘက် နှင့် South Tyrol တို့၏ ဖြစ်ရပ်များကို လေ့လာရန်အတွက် အညွှန်းကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ သည်။ ရရှိလာသည့် ရလဒ်များ - ကာတာလိုးနီးယား ၄/၁၂၊ ကွီဘက် ၉.၅/၁၂ နှင့် South Tyrol ၆/၁၂ (Mathieu နှင့် Guénette ၂၀၁၇ ကို ဖတ်ရှုပါ) - ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် စံနှုန်းဆိုင်ရာကောက်ချက်အချို့ကို ရေးဆွဲ နိုင်ခဲ့ပါသည်။

Thus, considering and comparing how minority nations can legally develop their societal culture – so they get to stress less their relative feeling of fragility or insecurity – may precisely help to find and promote better cohabitation frameworks for the prosperity of hospitable multinational (quasi)federations. Therefore, one clear benefit of putting forward a constitutional order that helps minority nations to score as high as possible on the Index, is that governance and democracy would be globally improved in multinational (quasi) federations (Mathieu and Guénette 2017).

Given the fact that a multinational (quasi)federation is made of multiple national partners, pursuing the federal ideal is a wise choice “for achieving the principle of equality in a highly diverse state” (Burgess and Gagnon, 2010: 17). Indeed, for such political associations, being comfortable with the expression of diversity must mean that “the equality of the constituent member states does not necessarily imply sameness of treatment, because this could conceivably contribute to the maintenance of an unjust predicament for a given community in a federal setting” (Ibid: 18). Hence, we argue that a multinational (quasi) federation’s commitment to democracy and federalism is strengthened to the extent that its internal minority nation(s) maximise their score on the Societal Culture Index. As a result, the democratic expression of the political association would emerge both from the central state and the constituent member states.

[1] By quasi-federations, we refer broadly to states that, although they might not formally be federations in their political and legal order, have introduced in their constitutional architecture some significant elements of regional self-rule, and sometimes shared-rule (cf. Watts, 1996: 8). The U.K., Spain, Italy, Japan, Netherlands, Indonesia, etc., are few examples of such quasi-federations.

Suggested citation: Mathieu, F. and D. Guénette. 2017. ‘Multinational Federalism: How to Measure a Federal Deficit’. 50 Shades of Federalism. Available at: <http://50shadesoffederalism.com/diversity-management/multinational-federalism/>

‘ဖက်ဒရယ် လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုကို မည်သို့ တိုင်းတာ မည်နည်း။ ။

ဤသို့ဖြင့် လူနည်းစု လူမျိုးစုများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုကို မည်သို့ တရားဝင် တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် သာယာကောင်းမွန်သည့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သော (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများ၏ သာယာဝပြော ရေးအတွက်ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူဘောင်များရှာဖွေရန်နှင့်အားပေးမြှင့်တင်ရန်အတွက် တိကျစွာ အကူအညီပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အညွှန်းတွင် လူနည်းစု လူမျိုးစုများ၏ ရမှတ်ကို တတ်နိုင်သမျှ အမြင့်ဆုံးဖြစ်စေရန် အထောက်အကူပြုမည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအစဉ်တစ်ခုကို ထားရှိခြင်း၏ ရှင်းလင်းသည့် အကျိုးကျေးဇူးတစ်ရပ်မှာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ လူမျိုးစု ပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းများအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီတို့ကို တိုးတက်လာစေခြင်းဖြစ်ပါသည် (Mathieu နှင့် Guénette ၂၀၁၇)။

လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခုတွင် မိတ်ဖက်လူမျိုးစု များစွာ ပါဝင်သဖြင့် “စုံလင်ကွဲပြားမှု မြင့်မားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်း တန်းတူညီမျှရေး အခြေခံမှုကို ဖော်ဆောင်နိုင် ရေးအတွက်” ဖက်ဒရယ်စံများကို ဖော်ဆောင်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်သည့် ရွေးချယ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည် (Burgess နှင့် Gagnon, ၂၀၁၀ - ၁၇)။ အမှန်စင်စစ်တွင် ထိုသို့သော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့များ အတွက် စုံလင်ကွဲပြားမှုအား ဖော်ပြရန် သဘောတူညီရေးသည် “ပါဝင်သည့် ပြည်နယ်များအတွက် တန်းတူရှိရေးသည် တူညီစွာဆက်ဆံရေးကိုသာ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းသည် ဖက်ဒရယ်အခင်းအကျင်းတစ်ခုအတွင်း သက်ဆိုင်ရာအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုအပေါ် မမျှတသည့် ပြဿနာတစ်ရပ် ကို ဆက်လက်တည်ရှိနေစေနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်” (Ibid: - ၁၈)။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တို့အပေါ် လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း) ဖက်ဒရေးရှင်းတစ်ခု၏ ကတိကဝတ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအညွှန်းတွင် ၎င်း၏ လူနည်းစု လူမျိုးစု(များ) ၏ ရမှတ် များကို အများဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာအထိ ခိုင်မာအားကောင်းစေသည်ဟု ဖော်ပြလို ပါသည်။ ရလဒ်အဖြစ် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၏ ဒီမိုကရေစီဆိုင်ရာဖော်ပြမှုသည် ဗဟိုအစိုးရနှင့် အစိတ်အပိုင်းအဖွဲ့ဝင် အစိုးရများ နှစ်ခုစလုံးတို့မှ ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။

[၁] ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖက်ဒရေးရှင်းများဟု ဖော်ပြထားရာတွင် နိုင်ငံရေးနှင့် ဥပဒေ ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်တို့အရ တရားဝင်ဖက်ဒရေးရှင်းများမဟုတ်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံများအတွင်း ဒေသဆိုင်ရာကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု အစိတ် အပိုင်းအချို့ သိသိသာသာ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံများကို ယေဘုယျအားဖြင့် ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည် (cf. Watts, ၁၉၉၆ - ၈)။ ယူကေ၊ စပိန်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ နယ်သာလန်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အစရှိသည်တို့သည် ထိုသို့သော တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း- ဖက်ဒရေးရှင်း ဥပမာများဖြစ်ကြပါသည်။

အဆိုပြုထားသည့် ကိုးကားချက် - Mathieu, F. နှင့် D. Guénette. ၂၀၁၇ ‘လူမျိုးစုပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် - ဖက်ဒရယ်လိုအပ်ချက်တစ်ခုအား မည်သို့ တိုင်းတာနိုင်သနည်း။’ ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အသွင်ကွဲ ၅၀။ <http://50shadesoffederalism.com/diversity-management/multinational-federalism/> တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

References

- Burgess, M. and A.-G. Gagnon (2010)**, 'Introduction: Federalism and Democracy', in M. Burgess and A.-G. Gagnon (eds.). *Federal Democracies*. New York: Routledge, pp. 1–26.
- Gagnon, A.-G. (2010)**, *The Case for Multinational Federalism. Beyond the All-Encompassing Nation*. New York: Routledge.
- Gagnon, A.-G. (2014)**, *Minority nations in the age of uncertainty: new paths to national emancipation and empowerment*. Toronto: University of Toronto Press.
- Kymlicka, W. (1995)**, *Multicultural Citizenship: A Liberal Theory of Minority Rights*. New York: Oxford University Press.
- Mathieu, F. and D. Guénette (2017)**, 'Introducing a Societal Culture Index to Compare Minority Nations', *Publius: The Journal of Federalism*, DOI: <https://doi.org/10.1093/publius/pjx043>
- Seymour, M. and A.-G. Gagnon (2012)**, 'Introduction. Multinational Federalism: Questions and Queries', in M. Seymour and A.-G. Gagnon (eds.). *Multinational Federalism. Problems and Prospects*. New York: Palgrave macmillan, pp. 1–22.
- Taylor, C. (1992)**, 'The Politics of Recognition', in A. Gutmann (ed.). *Multiculturalism and "The Politics of Recognition"*. Princeton, NJ: Princeton University Press, pp. 25–74
- Watts, R. (1996)**, *Comparing Federal Systems in the 1990s*. Montréal: McGill-Queen's University Press.

Further Reading

Gagnon, A.-G. and J. Tully (eds.), 2001, *Multinational Democracies*. Cambridge: Cambridge University Press.

Grégoire, J-F. & Jewkes M. (eds.), 2015, *Recognition and Redistribution in Multinational Federations*, Leuven, Leuven University Press.

Laforest, G. (2014), *Interpreting Quebec's Exile Within the Federation. Selected Political Essays*. Bruxelles: Peter Lang.

Mathieu, F. (2017), *Les défis du pluralisme à l'ère des sociétés complexes*. Montréal: Presses de l'Université du Québec.

Norman, W. (2006), *Negotiating Nationalism: Nation-Building, Federalism, and Secession in the Multinational State*. Oxford: Oxford University Press.

5. Political Parties: Driving Federal Dynamics, adapting to Federal Structures

၅။ နိုင်ငံရေး ပါတီများ -
ဖက်ဒရယ်လုပ်ငန်းစဉ်ကို
မောင်းနှင်၍
ဖက်ဒရယ်သဏ္ဍာန်များနှင့်
လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိခြင်း

Klaus Detterbeck

Klaus Detterbeck is Senior Researcher at the University of Göttingen, Germany. He conducts research on political parties, federalism and multi-level politics. His most recent publication is the co-edited Handbook on territorial politics (with Eve Hepburn, published by Edward Elgar, Cheltenham, 2018).

Klaus Detterbeck

klaus.detterbeck@uni-goettingen.de

Klaus Detterbeck သည် ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ Göttingen တက္ကသိုလ်မှ အကြီးတန်းသုတေသီ ဖြစ်သည်။ သူသည် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ဖက်ဒရယ် စနစ်နှင့် အဆင့်များစွာပါဝင်သော နိုင်ငံရေးစနစ် များအကြောင်း သုတေသနများပြုလုပ်သည်။ Eve Hepburn နှင့်အတူ ပူးတွဲရေးသား တည်းဖြတ်ပြီး Edward Elgar မှ ထုတ်ဝေခဲ့သည့် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေး အတွက် လက်စွဲစာအုပ်သည် လတ်တလော သူ၏ နောက်ဆုံးစာအုပ်ဖြစ်သည်။ (Cheltenham, ၂၀၁၈)။

Abstract

Liberal thinkers and supporters of majoritarian democracy are at odds with each other on the proper role of political parties in federal systems. Parties are seen either as guardians of the federal division of powers or as instruments to transcend federal barriers for the pursuit of uniform public policies. In analytical accounts, scholars have looked at two dimensions of territorial party politics: the level of symmetry in party competition and the degree of vertical integration within party organisations. There are many different ways, in which parties have responded to a multi-level political environment. In a complex two-way mutual interaction, parties have adapted to federal structures while at the same time driving federal dynamics.

အနှစ်ချုပ်

ဖက်ဒရယ်စနစ်များရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခန်းကဏ္ဍများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လစ်ဘရယ်အမြင်ရှိသူများနှင့် လူများစုအုပ်ချုပ်သော ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ထောက်ခံသူများအကြား ခြားနားသည့် အမြင်များရှိနေကြပါသည်။ ပါတီများအား ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ အာဏာများခွဲဝေမှုများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများအဖြစ် ရှုမြင်ကြသလို တစ်သမတ်တည်းရှိသည့် နိုင်ငံရေးမူဝါဒများ ဖော်ဆောင်ရန် ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်မည့် ကိရိယာများအဖြစ်လည်း ရှုမြင်ကြသည်။ ပညာရှင်များသည် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ပါတီနိုင်ငံရေးတွင် ပါတီများအကြား ယှဉ်ပြိုင်မှုအတွင်း အချိုးညီမှုအတိုင်းအတာနှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း အလျားလိုက် ပေါင်းစည်းမှု အတိုင်းအတာစသည့် ရှုထောင့်နှစ်ရပ်တို့ကို စိစစ်လေ့လာမှုများအတွင်း လေ့လာခဲ့ကြပါသည်။ - ။ ပါတီများအနေဖြင့် အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို တုံ့ပြန်သည့် နည်းလမ်းများ အမျိုးမျိုး ရှိကြပါသည်။ ရှုပ်ထွေးသည့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပြန်အလှန် တုံ့ပြန်မှုတစ်ခုအတွင်း ပါတီများသည် ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းပုံများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိခဲ့ကြသလို တစ်ချိန်တည်းတွင် ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ ရွေ့လျားမှုများကိုလည်း မောင်းနှင်ခဲ့ကြသည်။

Introduction

The role of political parties in federal systems has been debated for centuries (for an overview, see Detterbeck, 2012: 14–29). For liberal thinkers, on the one hand, the federal system of checks and balances has provided an institutional guarantee for curing the “mischiefs of faction”, as James Madison famously put it in the Federalist Papers of 1787/88 (Hamilton et al., 1987). With the division of state competences, federalism creates regional bastions of power and thus structurally inhibits the emergence of unified and hierarchical parties (Truman, 1967). Recent accounts of this school of thought stress the importance of integrated parties, i.e. parties that organise and compete across the entire territory of a political entity. While such parties remain decentralised organisations, they are capable of multi-level accommodation and cooperation. Political stability stems from clever federal arrangements that provide incentives for parties to accept political decentralisation as a means to enhance their own electoral self-interests (Filippov et al, 2004).

For supporters of popular sovereignty, on the other hand, federalism has hampered the expression of the democratic will of the people. The federal division of powers deprives citizens of their chances to choose among competing policy offers and to control decisions of their political representatives (Duverger, 1951). In this view, integrated and unified parties, which combine parliamentary discipline and programmatic coherence, are a way to transcend federal barriers. As state-wide parties, they can craft public policies aiming at legal equality and political efficacy. While federalism has its demos-constraining potential, parties may be key for demos-enabling political action (Stepan, 2001).

The Legacy of William Riker: Two Dimensions of Analysis

Empirical research on the territorial dimension of party politics has mushroomed over the last twenty-odd years (e.g., Thorlakson, 2007; Swenden and Maddens, 2009; Hepburn, 2010; Massetti and Toubeau, 2014). Most of these works refer to the analytical framework developed by William Riker (1964) in what was the first systematic attempt of arriving at a party-based theory of federalism.

နိဒါန်း

ဖက်ဒရယ်စနစ်များအတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်၍ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေးငြင်းခုံမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ (အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြချက်တစ်ခုအတွက် Detterbeck, ၂၀၁၂ - ၁၄-၂၉ ကို ဖတ်ရှုပါ။) တစ်ဖက်တွင် လစ်ဘရယ်ဝါဒီများအတွက် ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အပြန်အလှန်ထိန်းကျောင်းမှုများသည် ၁၇၈၇/၈၈ Federalist စာတမ်းများ (Hamilton နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၁၉၈၇) အတွင်း James Madison ၏ ထင်ရှားသည့် ဖော်ပြချက်အတိုင်း “ဂိုဏ်းကွဲမှုများ၏ ဒုက္ခများ” ကို ကုသရန် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ အာမခံတစ်ခု ပေးခဲ့သည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်သည် အစိုးရ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများအား ခွဲဝေခြင်းဖြင့် ဒေသများအလိုက် အာဏာကို ခုခံကာကွယ်ပေးသည့် အရာများဖြစ်ပေါ်လာစေပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်းရှိနေပြီး အထက်အောက် အဆင့်ဆင့်အုပ်ချုပ်သည့်ပါတီများပေါ်ပေါက်လာမှုကိုဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရတားဆီးထားသည်(Truman, ၁၉၆၇)။ ဤအယူအဆ၏ လတ်တလောဖော်ပြချက်များတွင် စုစည်းထားသည့်ပါတီများ တစ်နည်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ပိုင်နက်နယ်မြေတစ်ခုလုံးတွင် စုစည်းယှဉ်ပြိုင်ကြသည့် ပါတီများ၏ အရေးပါမှုကို အလေးထားဖော်ပြထားကြသည်။ ထိုသို့သောပါတီများသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချထားသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်နေဆဲသော်ငြား အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုသည် ပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင် အကျိုးစီးပွားများကို မြှင့်တင်ပေးမည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချခြင်းကို လက်ခံရန် ဆွဲဆောင်မှုများပေးပါသည် (Filippov နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၂၀၀၄)။

အခြားတစ်ဖက်တွင် လူများစုအုပ်ချုပ်မှုကို ထောက်ခံအားပေးသူများအတွက် ဖက်ဒရယ်စနစ်သည် ပြည်သူများ၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို အတားအဆီးဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ အာဏာ ခွဲဝေမှုသည် ပြည်သူများအတွက် အပြိုင်အဆိုင် မူဝါဒကမ်းလှမ်းချက်များအနက်မှ ရွေးချယ်နိုင်ရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် အခွင့်အရေးများကို ဆုံးရှုံးစေသည် (Duverger, ၁၉၅၁)။ ဤအမြင်အရ ပါလီမန်ဆိုင်ရာစည်းကမ်းများနှင့် အစီအစဉ်တကျ စုစည်းထားမှုတို့ကို ပေါင်းစပ်ထားသည့် တစ်စုတစ်စည်းထဲ စုပေါင်းထားသောပါတီများသည် ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်မည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအဆင့်ပါတီများအဖြစ် ၎င်းတို့သည် ဥပဒေဆိုင်ရာ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာထိရောက်မှုတို့ကို ပစ်မှတ်ထားသည့် ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒများကို ရေးဆွဲနိုင်ကြသည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်သည် လူထုကို ကန့်သတ်နိုင်သည့်အလားအလာ ရှိသော်လည်း ပါတီများသည် လူထုကို အားပေးမြှင့်တင်သည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများအတွက် အဖြေဖြစ်နိုင်ပါသည် (Stepan, ၂၀၀၁)။

William Riker ၏ အမွေ - စိစစ်လေ့လာမှု၏ ရှုထောင့်နှစ်ခု

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ခန့်အတွင်း ပါတီနိုင်ငံရေးစနစ်၏ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာရှုထောင့်နှင့် ပတ်သက်၍ လက်တွေ့သုတေသနများ နေ့ချင်းညချင်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည် (ဥပမာ Thorlakson, ၂၀၀၇; Swenden နှင့် Maddens, ၂၀၀၉; Hepburn, ၂၀၁၀; Massetti နှင့် Toubreau, ၂၀၁၄)။ အဆိုပါ သုတေသန အများစုတို့သည် ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ ပါတီအခြေပြုသီအိုရီတစ်ခု ရရှိရေးအတွက် ပထမဆုံးအကြိမ် စနစ်တကျ ကြိုးပမ်းမှုတစ်ခုအတွင်း William Riker (၁၉၆၄) ရေးဆွဲဖန်တီးခဲ့သော စိစစ်လေ့လာမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်တစ်ခုကို မှီငြမ်းထားကြသည်။

Riker saw federal dynamics – movements towards a more centralised or a more decentralised distribution of legislative and administrative competences between the territorial levels – determined by the structures of the party system. In places, where state-wide governments can command their party fellows in sub-state office, the federal level will extend its hold. By contrast, in situations where different parties govern at different levels (partisan disharmony), sub-state governments will use their powers to withstand any attempts of centralisation (see also Filippov et al., 2004: 22–26).

While Riker's theory lacks complexity, the two dimensions on which he focuses his analysis had lasting effect on subsequent scholarship of territorial party politics:

1. the degree of symmetry between the state-wide and sub-state arenas of party competition.
2. the degree of vertical integration within party organisations.

The first dimension, symmetry in party competition, refers to the degree to which political constellations are congruent between territorial levels. In party systems with high levels of symmetry, electoral behaviour is quite similar in state-wide and sub-state elections as the same kind of cleavages are structuring the different arenas. The individual parties are present across levels and they tend to choose the same partners for government coalitions. The less these characteristics are given, the more asymmetrical party competition is. In party systems with low levels of symmetry, there is a more autonomous space for sub-state politics. Asymmetry in party competition is often associated with the success of non-state-wide parties. In many places, non-state-wide parties, which focus their agendas on regional empowerment, have been highly important for the revival of a territorial dimension of party politics (De Winter et al., 2006; Hepburn, 2010).

The second dimension, integration of party organisations, looks at the political linkages between different party levels. Integrated parties show a strong degree of formal and informal cooperation across levels which allows to paint the picture of a unified organisation which works for common political goals. There is a common membership structure from the

Riker သည် ဖက်ဒရယ်စနစ်၏ ရွေ့လျားမှုများ - နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ယူနစ်များအကြား ဥပဒေပြုရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများ ခွဲဝေရာတွင် ပိုမို၍ ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်ထားသော သို့မဟုတ် ဗဟို ချုပ်ကိုင်မှု ပိုမိုလျော့ချထားသောခွဲဝေမှုများအတွက် ရွေ့လျားမှုများ - အား ပါတီစနစ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံများမှ အဆုံး အဖြတ်ပေးကြောင်း တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံအဆင့်အစိုးရများအနေဖြင့် ဒေသအဆင့် အစိုးရရုံးများရှိ ၎င်းတို့၏ ပါတီဝင်များအပေါ် ထိန်းချုပ်နိုင်သည့်အခြေအနေများတွင် ဖက်ဒရယ်အဆင့်သည် ၎င်း၏ ချုပ်ကိုင်မှုကို တိုးချဲ့ မည်ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် မတူညီသည့်အဆင့်များ၌ မတူညီသည့်ပါတီများမှ အုပ်ချုပ်သည့်အခါ (ပါတီများအကြား မညီညွတ်မှု) ဒေသအဆင့်အစိုးရများသည် မည်သည့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်ရန် ကြိုးပမ်းမှုကိုမဆို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ အာဏာများကို အသုံးပြုကြမည်ဖြစ်သည် (Filippov နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၂၀၀၄ - ၂၂-၂၆ ကို ဖတ်ရှုပါ။)

Riker ၏ သီအိုရီသည် ရှုပ်ထွေးနက်နဲမှုမရှိသော်လည်း သူ၏ စိစစ်လေ့လာမှုတွင် အာရုံစူးစိုက်ထားသည့် ရှုထောင့်နှစ်ခုတို့သည် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ပါတီနိုင်ငံရေးစနစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ပိုင်းပညာရှင်များ အပေါ် ရေရှည်သက်ရောက်မှုတစ်ခုရှိခဲ့ပါသည်။ -

၁။ ပါတီများ၏ နိုင်ငံအဆင့် ယှဉ်ပြိုင်မှု နယ်ပယ်များနှင့် ဒေသအဆင့်ယှဉ်ပြိုင်မှု နယ်ပယ်များအကြား အချိုးညီမှု အတိုင်းအတာ

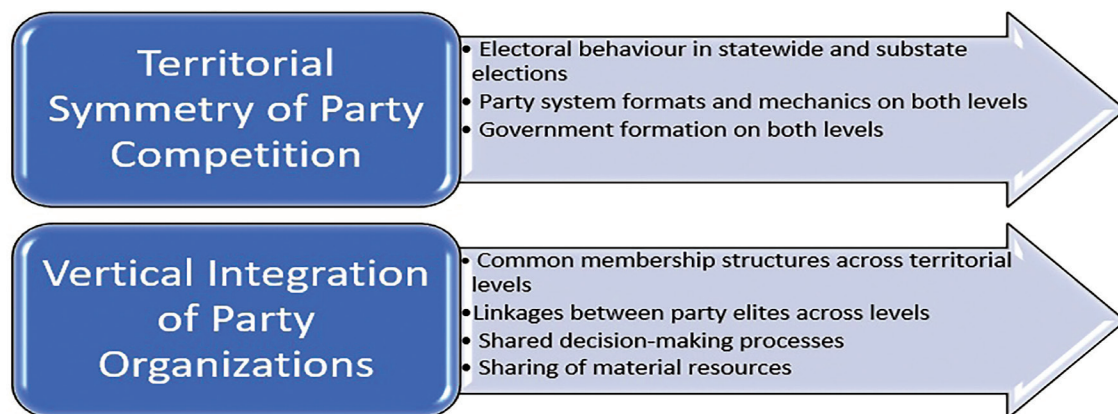
၂။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအကြား အလျားလိုက်ပေါင်းစည်းမှု အတိုင်းအတာ

ပထမရှုထောင့်ဖြစ်သော ပါတီများ၏ ယှဉ်ပြိုင်မှုများအတွင်းအချိုးညီမှုသည် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်များအကြားရှိ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်းများ၏ တစ်ထပ်တည်းကျမှု အတိုင်းအတာကို ရည်ညွှန်း သည်။ အချိုးညီမှု မြင့်မားသည့် ပါတီစနစ်များအတွင်း တူညီသည့် ကွဲပြားမှုများသည် အမျိုးမျိုးသော ယှဉ်ပြိုင်မှု နယ်ပယ်များကို ဖွဲ့စည်းထားသဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအပြုအမူများသည် နိုင်ငံအဆင့်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသအဆင့်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အတော်အသင့် ဆင်တူကြသည်။ ပါတီတစ်ခုချင်းစီတို့သည် အဆင့် အမျိုးမျိုးတို့တွင်ရှိကြပြီး ၎င်းတို့သည် အစိုးရအတွင်း မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုများအတွက် တူညီသည့်မိတ်ဘက်များကို ပင် ရွေးချယ်လေ့ရှိကြသည်။ အဆိုပါလက္ခဏာများ နည်းပါးလေလေ ပါတီများအကြား ယှဉ်ပြိုင်မှုတွင် အချိုး ညီမှု ပိုမိုများပြားလေလေဖြစ်သည်။ အချိုးညီမှု နည်းပါးသည့် ပါတီစနစ်များတွင် ဒေသအဆင့် နိုင်ငံရေးအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသည့် ဝန်းကျင် ပိုမိုများပြားသည်။ ပါတီများယှဉ်ပြိုင်မှုအတွင်း အချိုးမညီမှုသည် နိုင်ငံ အဆင့်မဟုတ်သည့် ပါတီများ၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေလေ့ရှိသည်။ နေရာများစွာတို့တွင် မိမိတို့၏ အစီအစဉ်များကို ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရရှိရေးတွင် အာရုံစူးစိုက်သည့် နိုင်ငံအဆင့်မဟုတ်သော ပါတီများသည် ပါတီနိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခု၏ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ရှုထောင့်ကို ပြန်လည်အသက်သွင်းရာတွင် အလွန်အရေးပါခဲ့သည် (De Winter နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၂၀၀၆၊ Hepburn, ၂၀၁၀)။

ဒုတိယမြောက်ရှုထောင့်တွင် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအား ပေါင်းစည်းခြင်းသည် မတူညီသည့် ပါတီ အဆင့်အမျိုးမျိုးတို့အကြားရှိ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှုများကို ကြည့်ရှုသည်။ စုစည်းထားသည့် ပါတီများ သည် ဘုံနိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်များအတွက် လုပ်ဆောင်သည့် တစ်ခုတည်းဖြစ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ပုံစံ ရေးဆွဲနိုင်စေသည့် အဆင့်အမျိုးမျိုးတို့အတွင်း တရားဝင်နှင့် တရားဝင်မဟုတ်သည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ အတွက် ခိုင်မာအားကောင်းသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုကို ပြသနေသည်။ ဒေသအဆင့်နှင့် နိုင်ငံအဆင့် အကြား တွင် တူညီသည့်အဖွဲ့ဝင်ဖွဲ့စည်းပုံတစ်ခု၊ အလုပ်အကိုင်ရွေ့လျားမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ပါတီခေါင်းဆောင်များ

local to the state-wide level, linkages between party elites in terms of career movements and mutual representation in leadership bodies, structures of joint decision-making with regard to party programs and strategies as well as a sharing of material resources (finances, staff). Parties in which these characteristics are weak have a low degree of vertical integration (Dyck, 1996).

The Analysis of Territorial Party Politics

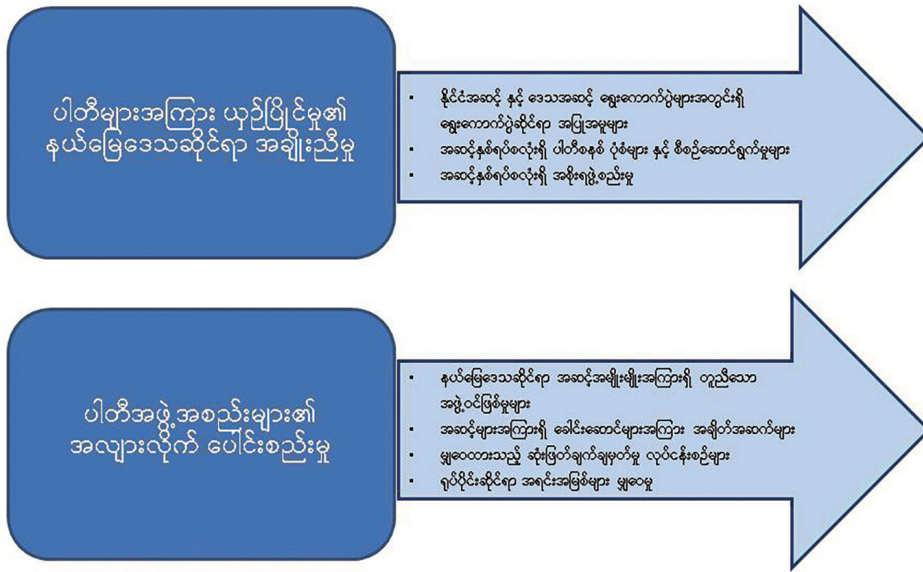
Source: Own illustration

Integrated parties can be steered either from above or from below (Deschouwer, 2006: 293–94). Sub-state branches may have an important voice at the centre and possess some autonomy rights, or they may lack both. In order to clarify territorial power balances inside political parties, several scholars have resorted to the federal categories of shared-rule and self-rule (see Swenden and Maddens, 2009; Thorlakson, 2009). The former relates to the dimension of vertical integration, whereas the latter studies the capacities of sub-state branches to determine their own personnel and policies.

Capturing the possible combinations of self-rule and shared-rule, Detterbeck and Hepburn (2010) developed a typology of integrated multi-level parties. In unitarist parties, there is a high level of vertical integration combined with low levels of sub-state autonomy. Autonomist parties represent the opposite pattern. But there are also parties which score high on both scores; sub-state branches have leverage at central party level while controlling

အကြား ချိတ်ဆက်မှုများနှင့် ခေါင်းဆောင်များအကြား အပြန်အလှန် ကိုယ်စားပြုမှု၊ ပါတီအစီအစဉ်များ၊ ဗျူဟာများနှင့်ပတ်သက်သည့် ပူးတွဲဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှု ဖွဲ့စည်းပုံများနှင့်တကွ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ် များ မျှဝေခြင်း (ဘဏ္ဍာရေး၊ ဝန်ထမ်း) တို့ရှိနေသည်။ အဆိုပါလက္ခဏာများ အားနည်းသည့်ပါတီများသည် အလျားလိုက်ပေါင်းစည်းမှု နည်းပါးသည် (Dyck, ၁၉၉၆)။

နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ပါတီနိုင်ငံရေးစနစ်အကြောင်း စိစစ်လေ့လာမှု

အရင်းအမြစ် - ကိုယ်ပိုင်ရုပ်ပုံ

စုပေါင်းထားသည့်ပါတီများအား အထက်မှဖြစ်စေအောက်မှဖြစ်စေ ထိန်းချုပ်ပုံကိုနိုင်သည် (Deschouwer, ၂၀၀၆၊ ၂၉၃-၉၄)။ ဒေသအဆင့်ပါတီအဖွဲ့များသည် ဗဟိုတွင် အရေးပါသည့် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိနိုင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အချို့ ပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြသည် သို့မဟုတ် နှစ်ခုစလုံးမရှိဘဲလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများ အတွင်းရှိ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အာဏာဟန်ချက်များကို ရှင်းပြရန်အတွက် ပညာရှင်အချို့သည် ဖက်ဒရယ် စနစ်အား မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုရှု၍ အမျိုးအစားများ ခွဲခြားခဲ့ကြပါသည် (Swenden နှင့် Maddens, ၂၀၀၉၊ Thorlakson, ၂၀၀၉ တို့ကို ကြည့်ရှုပါ)။ မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုသည် အလျားလိုက်ပေါင်းစည်းမှု ရှုထောင့်နှင့် ဆက်နွှယ်နေပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုသည် ဒေသအဆင့်ပါတီအဖွဲ့များ၏ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ဝန်ထမ်းများနှင့် မူဝါဒများကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် စွမ်းရည်များကို လေ့လာပါသည်။

Detterbeck နှင့် Hepburn (၂၀၁၀) သည် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုတို့၏ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိသော ပေါင်းစပ်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် စုပေါင်းထားသော ပါတီများအတွက် အမျိုးအစား ခွဲခြားမှုတစ်ခုကို ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ တစ်ပြည်ထောင်ဝါဒီပါတီများတွင် မြင့်မားသည့် အလျား လိုက် ပေါင်းစည်းမှုနှင့် နည်းပါးသည့် ဒေသအဆင့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်တို့ကို ပေါင်းစပ်ထားပါသည်။ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးဝါဒီပါတီများသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုံစံကို ကိုယ်စားပြုကြပါသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ခုစလုံး မြင့်မား သည့် ပါတီများလည်းရှိကြပါသည် - ဒေသအဆင့်ပါတီများသည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နယ်ပယ်

their own sub-state political turf (federalist parties). Finally, centralist parties are quite hierarchical. As the centre dominates all aspects of intra-party politics, both shared-rule and self-rule are weak. This typology of integrated parties does not include parties which are active at just one level (split parties) or have no vertical linkages between their state-wide and sub-state organisational levels (bifurcated parties).

A Typology of Integrated Multi-level Party Organisations

	Shared Rule strong	Shared Rule weak
Self-Rule Weak	Unitarist Parties	Centralist Parties
Self-Rule strong	Federalist Parties	Autonomist Parties

Source: Detterbeck and Hepburn, 2010

In a study on European multi-level party organisations (Detterbeck, 2012), I have argued that the mainstream Spanish parties, the conservative PP and the socialist PSOE, resemble the centralist party type. Both parties seek to maintain party unity by exercising top-down control over sub-state branches, while allowing them only limited influence over state-wide party matters. Interestingly, power balances have shifted to some extent in times of acute party crisis (e.g., loss of governmental power, leadership resignation). The German and Austrian mainstream parties have oscillated between the unitarist and the federalist party type. While the substate branches have always enjoyed privileged access to joint decision-making at central level, their making use of autonomy rights at the regional level has seen changes over time. In addition, there are some differences between party families. The Social Democrats in both countries have a stronger tradition of central interference in sub-

များကို ထိန်းချုပ်ထားပြီး ဗဟိုပါတီအဆင့်တွင်လည်း အားသာချက်များရှိကြသည် (ဖက်ဒရယ်ဝါဒီ ပါတီများ)။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဗဟိုဝါဒီပါတီများမှာ အထက်အောက်အဆင့်ဆင့် အုပ်ချုပ်မှုရှိပါသည်။ ဗဟိုသည် ပါတီတွင်း နိုင်ငံရေး၏ ရှုထောင့်အားလုံးကို ဩဇာလွှမ်းမိုးသဖြင့် မျှဝေအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှစ်ခုစလုံးတွင် အားနည်းပါသည်။ ဤသို့ စုပေါင်းထားသည့် ပါတီများဆိုင်ရာ အမျိုးအစားခွဲခြားမှုတွင် အဆင့်တစ်ဆင့်၌သာ လှုပ်ရှားမှုရှိသည့် ပါတီများ (ခွဲခြားထားသည့် ပါတီများ) သို့မဟုတ် နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အဆင့်များအတွင်း အလျားလိုက်ချိတ်ဆက်မှုမရှိသည့် ပါတီများ (နှစ်ခုခွဲခြားထားသည့် ပါတီများ) မပါဝင်ပါ။

အဆင့်များစွာ ပါဝင်သော စုပေါင်းထားသည့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများအား အမျိုးအစားခွဲခြားမှု

	မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု အားကောင်းသည်	မျှဝေအုပ်ချုပ်မှု အားနည်းသည်
ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု အားနည်းသည်	တစ်ပြည်ထောင်ဝါဒီ ပါတီများ	ဗဟိုဝါဒီ ပါတီများ
ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှု အားကောင်းသည်	ဖက်ဒရယ်ဝါဒီ ပါတီများ	ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဝါဒီ ပါတီများ

အရင်းအမြစ် - Detterbeck နှင့် Hepburn ၂၀၁၀

ဥရောပရှိ အဆင့်များစွာပါဝင်သည့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်သော လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် (Detterbeck, ၂၀၁၂) ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ထင်ရှားသည့်ပါတီများဖြစ်သော ကွန်ဆာဗေးတစ် PP နှင့် ဆိုရှယ်လစ် PSOE ပါတီတို့သည် ဗဟိုဝါဒီပါတီအမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ပါတီနှစ်ခုစလုံးသည် ဒေသအဆင့် ပါတီအဖွဲ့များအပေါ် အထက်မှအောက်သို့ ထိန်းချုပ်မှုကို ကျင့်သုံးကာ ပါတီအဖွဲ့များအား နိုင်ငံအဆင့် ပါတီရေးရာများအပေါ် ကန့်သတ်ထားသည့် လွှမ်းမိုးမှုကိုသာ ခွင့်ပြုပေးထားခြင်းဖြင့် ပါတီ၏ စည်းလုံးမှုကို ထိန်းသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းကြပါသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်အဖြစ် အာဏာဟန်ချက်များသည် ပါတီတွင်း ကြီးမားသည့် အကျပ်အတည်းအခြေအနေများအတွင်း၌ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပြောင်းလဲ ရွေ့လျားသွားခဲ့ပါသည် (ဥပမာ - အစိုးရအာဏာဆုံးရှုံးမှု၊ ခေါင်းဆောင်များ နုတ်ထွက်မှု)။ ဂျာမနီနှင့် ဩစတြီးယားတို့ရှိ ထင်ရှားသည့်ပါတီများသည် တစ်ပြည်ထောင်ဝါဒီနှင့် ဖက်ဒရယ်ဝါဒီပါတီအမျိုးအစား နှစ်ရပ်တို့အကြား ပြောင်းလဲနေကြပါသည်။ ဒေသအဆင့် ပါတီအဖွဲ့များအနေဖြင့် ဗဟိုအဆင့်တွင် ပူးတွဲဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန်အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြပြီး ဒေသအဆင့်ရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်များကို အသုံးပြုမှုသည် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ပါတီအမျိုးအစားများအတွင်း ကွဲပြားခြားနားမှုအချို့ ရှိကြပါသည်။ နှစ်နိုင်ငံစလုံးရှိ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များတွင် ဒေသအဆင့်ပါတီရေးရာကိစ္စရပ်များအပေါ် ဗဟိုမှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သည့် ဓလေ့ပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းပြီး

state party affairs, while the Christian Democrats more easily supported the ideas of subsidiarity and regional autonomy.

In Scotland and Wales, the British parties have come close to the autonomist model after devolution. Each party level regulates its own affairs with a considerable degree of discretion (except for the material dependence on the central party level). In Belgium, bifurcated parties compete on state-wide and sub-state levels but are restricted to one language community only. There are hardly any linkages to the ideological sister party in the other language group. With the federalisation of the country, the formerly unified parties split into Flemish and Francophone party organisations (for a more thorough discussion, see Detterbeck and Hepburn, 2010; Hepburn and Detterbeck, 2013; Detterbeck and Hepburn, 2018).

Adapting to Federal Structures, Driving Federal Dynamics

Multi-level party organisations have found quite different balances between vertical integration and sub-state autonomy. These territorial balances are not fixed or immutable. There has been flexibility and movement in the ways parties have responded to their multi-layered environments, which have also been subject to change over time.

One way at looking at this is to perceive of parties as reflective and adaptive organisations which mirror the environment in which they are competing for votes, public offices and policies. With respect to cleavages in society, it has been argued that parties are seeking to express a given level of territorial diversity. In more divided societies, parties tend to emphasise distinct territorial claims more strongly (Erk, 2006).

Similar arguments have been made with respect to the institutional contexts of parties. Centralisation and decentralisation in federal systems, which occur due to factors exogenous to party competition (such as wars or economic depression), precede and trigger changes in party systems and party organisations. If authority migrates, the nationalisation or denationalisation of parties follows suit (Chhibber and Kollman, 2004). The more political competences are located at the centre, the more parties will revolve around state-wide policies (see Caramani, 2004). In more decentralised settings, the saliency of sub-state policies

ခရစ်ယာန်ဒီမိုကရက်များမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို အနိမ့်ဆုံးအဆင့်သို့ ပေးအပ်သည့် အယူအဆနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အယူအဆများကို ပိုမိုအလွယ်တကူ အားပေးထောက်ခံကြပါသည်။

စကော့တလန်နှင့် ဝေလနိုင်ငံတို့တွင် ဗြိတိသျှပါတီများသည် ဗဟိုမှအာဏာကို အောက်ခြေအဆင့်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဝါဒီပုံစံနှင့် နီးစပ်လာခဲ့ပါသည်။ ပါတီအဆင့် တစ်ရပ်ချင်းစီတို့သည် (ဗဟိုပါတီအဆင့်အပေါ် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မှီခိုမှုမလွဲ၍) ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ရေးရာကိစ္စရပ်များအပေါ် သိသာသည့် လွတ်လပ်မှုအတိုင်းအတာတစ်ခုဖြင့် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘယ်ဂျီယံတွင် နှစ်ခုခွဲခြားထားသည့် ပါတီများသည် နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသအဆင့်များတွင် ယှဉ်ပြိုင်ကြသော်လည်း ဘာသာစကားအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုတည်းတွင်သာ ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ အခြားသော ဘာသာစကားအုပ်စုအတွင်းရှိ အယူအဆပိုင်းဆိုင်ရာ ညီနောင်ပါတီများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုဟူ၍ မရှိသလောက်နည်းပါးပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ဖက်ဒရယ်အသွင်ကူးပြောင်းခြင်းနှင့်အတူ ယခင်ကစုပေါင်းထားသည့်ပါတီများသည် ဖလင်းမစ်ရှ်နှင့်ပြင်သစ်ဘာသာစကားပြောဆိုသည့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်းများအဖြစ်သို့ ကွဲပြားသွားခဲ့ကြသည် (ပိုမို၍ နှံ့စပ်ပြည့်စုံသော ဆွေးနွေးမှုအတွက် Detterbeck နှင့် Hepburn, ၂၀၁၀; Hepburn နှင့် Detterbeck, ၂၀၁၃; Detterbeck နှင့် Hepburn, ၂၀၁၈ တို့ကို ဖတ်ရှုပါ)။

ဖက်ဒရယ် ဖွဲ့စည်းပုံများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိပြီး ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ ရွေ့လျားမှုများကို မောင်းနှင်ခြင်း

အဆင့်များစွာ ပါဝင်သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းများသည် အလျားလိုက်ပေါင်းစည်းမှုနှင့် ဒေသအဆင့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုတို့အကြားတွင် အတော်အသင့် ကွဲပြားခြားနားသည့် ဟန်ချက်များရှိကြပါသည်။ ပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အလွှာများစွာပါဝင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်များကို တုံ့ပြန်သည့် နည်းလမ်းများအတွင်း ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိမှုနှင့် ရွေ့လျားမှုတို့ရှိခဲ့သော်လည်း ယင်းတို့သည်လည်း အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။

ယင်းကို ကြည့်ရှုသည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်မှာ ပါတီများအား ၎င်းတို့အနေဖြင့် ဆန္ဒမဲများ၊ အစိုးရရုံးများနှင့် မူဝါဒများ ရရှိရေးအတွက် ယှဉ်ပြိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်များကို ထင်ဟပ်နေပြီး လိုက်လျောညီထွေ ချိန်ညှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် ရှုမြင်ရန်ဖြစ်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ကွဲပြားမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ပါတီများသည် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာကွဲပြားစုံလင်မှုအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဆင့်များကို ဖော်ပြရန် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ပိုမိုကွဲပြားနေသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါတီများသည် သီးခြား နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ တောင်းဆိုမှုများကို ပိုမိုအလေးပေးဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြသည် (Erk, ၂၀၀၆)။

ပါတီများ၏အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အလားတူ ဆွေးနွေးဖော်ပြမှုများ ရှိကြပါသည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်များအတွင်း ပါတီများ၏ ယှဉ်ပြိုင်မှုပြင်ပရှိအချက်များ (ဥပမာ စစ်ပွဲများသို့မဟုတ် စီးပွားရေး ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းမှုများ) ကြောင့် ဖြစ်ပွားသည့် ဗဟိုမှအုပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းတို့သည် ပါတီစနစ်များနှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများထက် အရင်ဖြစ်ပွားပြီး ပြောင်းလဲမှုများကို လှုံ့ဆော်ပေးသည်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများ ပြောင်းရွှေ့သွားသည့်အခါ ပါတီများအား နိုင်ငံအဆင့်တွင် ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် ဒေသအဆင့်တွင်ဖွဲ့စည်းခြင်းတို့သည်လည်း နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည် (Chhibber နှင့် Kollman, ၂၀၀၄)။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများ ဗဟိုတွင် တည်ရှိလေလေ နိုင်ငံအဆင့်မူဝါဒများကို ဗဟိုပြုသည့် ပါတီများ ပိုမိုများပြားလာလေလေဖြစ်သည် (Caramani, ၂၀၀၄ ကို ကြည့်ရှုပါ)။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုပိုမိုလျှော့ချထားသည့် အခြေအနေများတွင် ဒေသအဆင့်မူဝါဒများ၏ အရေးပါမှုသည်

will grow. The general trend towards decentralisation and the territorial rescaling of the nation-state has enhanced the importance of sub-state electoral arenas (Keating, 2013). As a result, sub-state party branches have taken on a more autonomous political role, in particular if challenged by a non-state-wide party (Detterbeck and Hepburn, 2018).

Yet, there is also another approach in the territorial parties' literature. Here, there is a proactive role of parties shaping federal dynamics. Parties "adjust" the distribution of federal authority according to their own self-defined needs, whether they are related to organisational coherence, electoral success, the effectiveness of government, or policy objectives (Riker, 1964). Cairns (1977) has looked at the self-interests of sub-state political elites in Canada. He argues that federal decentralisation results from the political strategies of provincial governments in creating distinct territorial spaces with specific interests and preferences ("province-building"). Or, turning the argument around, Stepan (2001) has emphasised the capacities of state-wide parties to overcome federal hurdles in the pursuit of equal rights and uniform public policies by centralising federal politics. The strategic choices of rational politicians, shaped by their access to power resources and the logics of party competition, are seen as the proximate causes of federal change.

Both approaches have their merits and their weaknesses. Empirical research has demonstrated how parties have adapted to federal structures while at the same time seeking to establish institutional solutions that better suit their needs. Watts (2004) has captured this very nicely in the phrase of a "two-way mutual interaction" between federalism and parties. There is an impact of federal institutions, but also of the electoral system and societal cleavages, on the territorial patterns of party competition and party organisations. At the same time, parties have an impact on (but do not determine alone) the operation and evolution of federal systems in their varying capacities for generating federal cohesion and providing intergovernmental linkages.

ကြီးထွားလာမည်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချရေးနှင့် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ အချိုးအစားပြောင်းလဲရေး တို့အတွက် ယေဘုယျလမ်းကြောင်းသည် ဒေသအဆင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်မှု နယ်ပယ်များ၏ အရေးပါမှုကို မြင့်တက်စေခဲ့သည် (Keating, ၂၀၁၃)။ ရလဒ်အဖြစ် ဒေသအဆင့်ပါတီအဖွဲ့များသည် အထူးသဖြင့် နိုင်ငံအဆင့် မဟုတ်သည့်ပါတီတစ်ခု၏ စိန်ခေါ်မှုရှိသည့်အခါ ပိုမို၍ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍ တစ်ခု ရရှိလာကြသည် (Detterbeck နှင့် Hepburn, ၂၀၁၈)။

သို့တိုင် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ပါတီများနှင့်ပတ်သက်သည့် စာပေများအတွင်း နောက်ထပ်ချဉ်းကပ်မှု တစ်ရပ်လည်း ရှိနေသေးပါသည်။ ဤနေရာတွင် ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ ရွေးလျားမှုများကို ပုံဖော်သည့် ပါတီများတွင် တက်ကြွသည့် အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုရှိပါသည်။ ပါတီများသည် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ညီညွတ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲအောင်မြင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ အစိုးရ၏ ထိရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ မူဝါဒ ဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်သတ်မှတ်ထားသည့် လိုအပ်ချက်များနှင့် အညီ ဖက်ဒရယ်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာခွဲဝေမှုကို “ချိန်ညှိ” ကြပါသည် (Riker, ၁၉၆၄)။ Cairns (၁၉၇၇) သည် ကနေဒါရှိ ဒေသအဆင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာထိပ်သီးများ၏ ကိုယ်ပိုင်အကျိုးစီးပွားများကို လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ၎င်းက ဖက်ဒရယ်ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်းသည် သက်ဆိုင်ရာအကျိုးစီးပွားများနှင့် ပိုမိုနှစ်သက်မှုများဖြင့် သီးခြားနယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ ဝန်းကျင်များ ဖန်တီးရာတွင် (“ဒေသတည်ဆောက်ခြင်း”) ဒေသအဆင့် အစိုးရများ ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာဗျူဟာများမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် Stepan (၂၀၀၁) သည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံရေးကို ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် တန်းတူအခွင့်အရေးများနှင့် တစ်သမတ်တည်း ရှိသော အများပြည်သူဆိုင်ရာမူဝါဒများ ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများကို ကျော်လွှားရန် အတွက် နိုင်ငံအဆင့်ပါတီများ၏ စွမ်းရည်များကို အသားပေးဖော်ပြခဲ့သည်။ အာဏာအရင်းအမြစ်များ လက်လှမ်းမီမှုနှင့် ပါတီများအကြား ယှဉ်ပြိုင်မှုအယူအဆတို့ဖြင့် ပုံဖော်ထားသည့် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသော နိုင်ငံရေးသမားများ၏ ဗျူဟာမြောက်ရွေးချယ်မှုများအား ဖက်ဒရယ်ဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများ၏ နီးစပ်သော အကြောင်းအရင်းများအဖြစ် ရှုမြင်ကြပါသည်။

ချဉ်းကပ်မှု နည်းလမ်းနှစ်ရပ်စလုံးတွင် အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များရှိကြပါသည်။ လက်တွေ့ သုတေသနများတွင်ပါတီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏လိုအပ်ချက်များနှင့် ပိုမိုကိုက်ညီသည့် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းမှုများကို တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းစဉ် တစ်ချိန်တည်းတွင် ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းပုံများနှင့် မည်သို့ လိုက် လျောညီထွေချိန်ညှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ Watts (၂၀၀၄) သည် ယင်းကို ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့် ပါတီများ အကြားရှိ “နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပြန်အလှန် တုံ့ပြန်မှု” ဟူသည့် စကားရပ်ဖြင့် အလွန်ကောင်းစွာ အဓိအရဖော်ပြခဲ့ ပါသည်။ ပါတီများအကြား ယှဉ်ပြိုင်မှုနှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၏ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာပုံစံများအပေါ်တွင် ဖက်ဒရယ်အင်စတီကျူးရှင်းများ၏ သက်ရောက်မှုရှိသလို ရွေးကောက်ပွဲစနစ်နှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများလည်းရှိပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ပါတီများသည် ဖက်ဒရယ်ပေါင်းစည်းမှု ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးနှင့် အစိုးရများအကြားရှိ အချိတ်အဆက်များ ပေးအပ်ရေးတို့အတွက် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည် အမျိုးမျိုးတို့အတွင်း ဖက်ဒရယ်စနစ်များ၏ လည်ပတ်မှုနှင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုတို့အပေါ် သက်ရောက်မှု တစ်ခုရှိပါသည် (သို့ရာတွင် ယင်းတို့၏ သက်ရောက်မှုတစ်ခုတည်းဖြင့် အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်ပါ)။

Bibliography

Cairns, Alan (1977): *The governments and societies of Canadian federalism*, in: *Canadian Journal of Political Science*, Vol. 10 (4), 695–725

Caramani, Daniele (2004): *The nationalization of politics: the formation of national electorates and party systems in Western Europe* (Cambridge: Cambridge University Press)

Chhibber, Pradeep and Ken Kollmann (2004): *The formation of national party systems: federalism and party competition in Canada, Great Britain, India and the United States* (Princeton: Princeton University Press)

Deschouwer, Kris (2006), *Political parties as multi-level organizations*, in: Katz, Richard S. and William Crotty (eds), *Handbook of party politics* (London: Sage), 291–300

Detterbeck, Klaus (2012), *Multi-level party politics in Western Europe* (Houndmills: Palgrave Macmillan)

Detterbeck, Klaus and Eve Hepburn (2010): *Party politics in multi-level systems: party responses to new challenges in European democracies*, in: Erk, Jan and Wilfried Swenden (eds), *New directions in federalism studies* (London: Routledge), 106–125

Detterbeck, Klaus and Eve Hepburn (2018): *Statewide parties in Western and Eastern Europe: territorial patterns of party organizations*, in: Detterbeck, Klaus and Eve Hepburn (eds), *Handbook of territorial politics* (Cheltenham: Edward Elgar), 120–138

De Winter, Lieven, Marga Gómez-Reino and Peter Lynch (eds) (2006): *Autonomist parties in Europe: identity politics and the revival of the territorial cleavage* (Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials)

Duverger, Maurice (1951), *Les partis politiques* (Paris: Armand Colin)

Dyck, Rand (1996): *Relations between federal and provincial parties*, in: Tanguay, Brian and Alain-G. Gagnon (eds), *Canadian parties in transition* (Toronto: Nelson), 160–189

Further reading

Detterbeck, Klaus, Wolfgang Renzsch and John Kincaid (eds) (2015): *Political parties and civil society in federal countries* (Don Mills: Oxford University Press)

Hough, Dan and Charlie Jeffery (eds) (2006): *Devolution and electoral politics* (Manchester: Manchester University Press)

Hopkin, Jonathan and Pieter van Houten (eds) (2009): *Decentralization and statewide parties*, in: *Party Politics, Special Issue*, Vol. 15 (2)

Erk, Jan (2006): *Explaining federalism: state, society and congruence in Austria, Belgium, Canada, Germany and Switzerland* (London: Routledge)

Filippov, Mikhail, Peter Ordeshook and Olga Shvetsova (2004): *Designing federalism. A theory of self-sustainable federal institutions* (Cambridge: Cambridge University Press)

Hamilton, Alexander, James Madison and John Jay (1987): *The Federalist. Edited with an introduction and notes by Max Beloff* (Oxford: Basil Blackwell) [originally published in 1788/89]

Hepburn, Eve and Klaus Detterbeck (2013): *Federalism, regionalism and the dynamics of party politics, in: Loughlin, John, John Kincaid and Wilfried Swenden (eds), Routledge handbook of regionalism and federalism* (London: Routledge), 76-92

Hepburn, Eve (2010): *Using Europe: territorial party strategies in a multi-level system* (Manchester: Manchester University Press)

Keating, Michael (2013): *Rescaling the European state: the making of territory and the rise of the meso* (Oxford: Oxford University Press)

Massetti, Emanuele and Simon Toubeau (2014): *The party politics of territorial reforms in Europe* (London: Routledge)

Riker, William (1964): *Federalism. Origin, operation, significance* (Boston: Little, Brown & Co.)

Stepan, Alfred (2001): *Toward a new comparative politics of federalism, (multi)nationalism, and democracy: beyond Rikerian federalism, in: Stepan, Alfred (ed.), Arguing comparative politics* (Oxford: Oxford University Press), 315-361

Swenden, Wilfried and Bart Maddens (2009): *Territorial party politics in Western Europe: a framework for analysis, in: Swenden, Wilfried and Bart Maddens (eds), Territorial party politics in Western Europe* (Houndmills: Palgrave Macmillan), 1-30

Thorlakson, Lori (2007): *An institutional explanation of party system congruence: evidence from six federations, in: European Journal of Political Research, Vol. 46 (1), 69-95*

Thorlakson, Lori (2009): *Patterns of party integration, influence and autonomy in seven federations, in: Party Politics, Vol. 15 (2), 157-177*

Truman, David (1967): *Federalism and the party system, in: Wildavsky, Aaron (ed.), American federalism in perspective* (Boston: Little, Brown), 81-108

Watts, Ron (2004): *The interaction of political parties and federal institutions, in: Hrbek, Rudolf (ed.), Parties and federalism* (Baden-Baden: Nomos), 203-207

50 SHADES OF FEDERALISM

The 50 Shades of Federalism is a project established in October 2017 at Canterbury Christ Church University to help inform debate about many issues related to the topic of 'federalism'. It is a partnership between the Politics and International Relations programme at Canterbury Christ Church University and the Canada Research Chair in Quebec and Canadian Studies (CREQC) at the Université du Québec à Montréal (UQAM). Having identified five main themes – Case Studies, Conflict Resolution, Diversity Management, Policies and Theory – the central aim of this project is to provide succinct, easy accessible, high quality research articles free of charge. The research articles will feature discussions on a number of abstract and historical issues, as well as illuminate some of the contemporary dynamics in debates on federalism.

The Hanns Seidel Foundation (HSF) was established in Munich (Germany) in 1967 and is active in 60 countries worldwide. HSF is working in Myanmar since 1994 and opened a representative office in Yangon in 2012.

It is committed to democracy, peace and development. The practical actions the foundation engages in, focus on standards of human dignity and tolerance, freedom and responsibility, solidarity and sustainability, equality of opportunity and intergenerational justice as well as subsidiarity as a principle of responsibility and structure.

In Myanmar the Hanns Seidel Foundation currently works on:

- * Advancement of the Political Dialogue on Federal Reforms and Inclusive Democratic Institutions and Processes
- * Better Integration of Myanmar in ASEAN and the International Community
- * Improvement of the Regulatory Framework regarding a Responsible and Sustainable Development of Tourism
- * A more people-oriented Parliament in Myanmar

ISBN 978-99971-937-8-0

9 789997 193780 >